

**TEXT PROBLEM
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200143

UNIVERSAL
LIBRARY

ಪ್ರಸ್ತಾನೆ -

ಈ ಪತ್ತೆದಾರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೨,೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿದುಹೋದವು. ಕೃಷ್ಣಾಚಿಲ್ಲೆಯ ನಡೆದವೋಲು ಪಟ್ಟಣದ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಚಾರಣೀ ಗ್ರಂಥನಿಲಯದವರು ತಮ್ಮ ತೆಲ್ಲುಗು ಭಾಷೆಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಬಾಂಧವ್ಯದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸಮ್ಮತಿಸಿದುದಾಯ್ತು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳ ಅನುರಾಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇ ನಾಕಾಡ ಉಪಾಪರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಕ್ಕರೆಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸವಿದು ರುಚಿಯನ್ನು ತಿಳಿದರೆನೆ ಆದರ ನಿಜವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಗೊತ್ತಾದೀತು.

ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಹಲವರು ಮಿತ್ರರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪುನಃ ಈ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀರಾಮ ಪುರ
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ
೧-೧೦-೧೯೩೪.

ಜಂಗನುಕೋಟಿ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಪ್ರಫುಲ್ಲೆ

— — — — —

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಪ್ರಫುಲ್ಲೆ, ಜಾಗೃತಮಾಡು. ಈತನ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊ. ಮಾರೆಯನ್ನು ಹಾಕು. ಲಗ್ನ ಮೀರುತ್ತಿರುವುದು. ಅಯ್ಯಾ ಕಾಂತನಾಥ, ನೀನು ಈಕೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತೀಯೋ ?

ಅಹಾ ! ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ.

ಎಲಾ, ನೀನು ಈತನನ್ನು ಪತ್ನಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿನಿರ್ದೀಯೋ ?

ಓಹೋ ! ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮೊದಲು ಮೈದ್ಯನನ್ನು ಕರೆತಂದು ತೋರಿಸುವುದು ಮೇಲಲ್ಲವೆ ?

ಸರಿಯೇ, ಈಗ ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗಲಿ, ತದೇವಲಗ್ನಂ. ಈಗ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ದಂಪತಿಗಳಾದಿರಿ.

ಆ ನಿಶೀಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನೌಮ್ಯನಾದ ಚಂದ್ರನು ದಿವ್ಯನಾಕ್ಷಿಯಾದ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ. ತಾರಕೆಗಳ ಲಾಜಾಕ್ಷತೆ. ವನಂತ ಕಾಲದ ಎಳೆಮಾವಿನ ದಾಂಗುಡಿಗಳ ಮಕರ ತೋರಣ. ಪಲಧರಿತಗಳಾದ ರಂಭಾಸ್ತಂಭಗಳ ಮನೋಹರಮಂಟಪ. ಚಕ್ರೋರಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೃದುಸ್ವರದ ಮಧುರ ಮಂಗಳಗಾನ. ಅಂತು ಎಲ್ಲ ಸ್ವಭಾವಸುಂದರ. ನಿಖಿಲ ಶುಭಂಕರ.

ಕಾಂತ—“ಫುಲ್ಲೆ, ಒಂದು ಮುತ್ತುಕೊಡು,” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದನು.

ಪ್ರಫುಲ್ಲೆ—ಅಯ್ಯೋ ! ಕಾಂತನಾಥನು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾದನಲ್ಲಾ !

ಶಾಂತವಾದ ಆರ್ಥರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎದೆಯೊಡೆಯುವ ಈ ದೀನಧ್ವನಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರೋಟಿನ ಸದ್ದು ಕುದುರೆಗಳ ಮರಹತಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿ ಬಲವಾಗಲು ಆಳುವ ಧ್ವನಿಯು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ನದೀತೀರದ ಆ ಉದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಾರೋಟು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದರು. ಬಳಿಕ ಚಂದ್ರನು ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ ಅವಿತುಕೊಂಡನು. ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಪ್ರಕಾಶ ಕಡಿಮೆ. ಸುಮಾರು ಮನಕು. ಯಾವುದೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟ. ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೀತಾಂಶುಪು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಸಾರೋಟಿ ನಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಪುರುಷರೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಸೇರಿದರು. ಆಕೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದವಳು. ಉತ್ತಮವಾದ ನಿಲವರ್ಣದ ರೇಷ್ಮೆಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಒಲುಚೆಲುವಾಗಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಕೋಮಲ ಕೇಶಪಾಶಪು ಚದುರಿ ಎರಡು ಬಾಹುಗಳ ಮೇಲೂ ಜೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮುಖಪು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳಗುಂದಿದ್ದಿತು. ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಆ ಪುರುಷವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಧೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎರಡು ರಚ್ಚೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆ ಯುವಕನು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದುದು ದಿಟ. ಈಕೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಆತನ ಕೈ ಅಲಿಕ್ಕಲ್ಲನಂತೆ ತಣ್ಣಗಾಗಿದ್ದಿತು. ಕಣ್ಣುಗುದ್ದೆಗಳು ಗಾಜಿನ ಗೋಲಿಗಳಾಗಿದ್ದುವು ಮಾತು ತೊದಳುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಆಂತು ಮದುಪಯೇನೋ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಆತನು ಸ್ನೇಹಿತರ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒರಗಿದನು. ಈ ಹಸುಮಗಳು ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ನೋಟವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೆ ಚೀರುತ್ತ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಮೂರ್ಛ ಹೋದಳು.

ಆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಫರೋಕಿತನಾಗಿದ್ದವನೊಬ್ಬನು—ಎಲೋ, ಬಂಡಿಯನ್ನು ಬೇಗ ಹೊಡೆ. ಪುಣ್ಯಲಿಂಗಿನವರೇನಾದರೂ ಬರುತ್ತಾರೋ ನೋಡು. ಎನ್ನಲು ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಚುರುಕುಮುಟ್ಟಲು ಸಾರೋಟು ಸರಸೆ ಓಡುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಆ ಇಬ್ಬರು ಪುರುಷರೂ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಕಡೆ ಒರಗಿಸಿ ನಾಥ್ಯನದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಪಿನುಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವನು ಕೇವಲ ಎತ್ತರ. ಅಜಾನುಬಾಹು. ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವಯಸ್ಸು.

ನರೆಗೂದಲು. ಕೊತ್ತಿಗಣ್ಣು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮೂವತ್ತೈದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಕುಳ್ಳು. ತೆಳುವು. ಮುಖ ಚೂಪು.

“ಕಳ್ಳನ ಮನಸ್ಸು ಹುಳ್ಳುಹುಳ್ಳಿಗೆ” ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇವರ ಕೆಲಸವು ಅಷ್ಟು ದುಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೇಡಿಯಾದ ಆ ಕುಳ್ಳನು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಇವಳನ್ನೇನು ಮಾಡೋಣ?—ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಜವದನವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೋರಿದಳು.

ದೊಡ್ಡವನು—ಮಾಡುವುದೇನು ? ಅವಳಿಗೆ ಪಲ್ಲಾನಬರುತ್ತಲೇ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದೇ.

ಕುಳ್ಳು—ಅವಳು ಒಲ್ಲೆನೆಂದರೂ ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದರೂ ?

ದೊಡ್ಡವನು—ಇಲ್ಲ, ಅವಳು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಲಾರಳು.

ಈಗ ಬಾಕಿಯು ಕಣ್ತೆರದು ಚಿಕ್ಕವನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿದಳು. ಅವನು ಮುಖವನ್ನು ಬೇರೇಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಕೆಯು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆತ್ತೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕಾಂತನ ಕೈ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ನವರುತ್ತ ‘ಅಯ್ಯೋ ! ಕಾಂತನಾಥ ! ಪ್ರಪುಲ್ಲಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೋ !’ ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪಂಪಲಿಸುತ್ತ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲವನ್ನೂರ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ ಹೃದಯಫೊಡೆದವಳಂತೆ ಕಾತರಿಸಿದಳು. ಅತ್ತು ಅತ್ತು ಸಾಕಾಗಿ ಕಡೆಗೆ—ಈಗ ನೀವು ಹೋಗುವುದಲ್ಲಗೆ ? ಎಂದಳು.

ದೊಡ್ಡವನು—ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ; ನಿನ್ನ ಈ ರೋದನದಿಂದ ನನಗೇನೂ ತೋರದು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶವವಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆದರೆ ನಾವು ಒಂದು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಇದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡು. ನಾನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಋಂದಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡೋಣ.

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ—ನಾನು ಕಾಂತನಾಥನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಲ್ಲವೆ ? ನಾನು ಈ ಕಳೆ
ಬರವನ್ನಾದರೂ ಮನದಣಿಯೆ ನೋಡಕೂಡದೆ ? ಈತನಿಗೆ ಪ್ರಬಲ ವ್ಯಾಧಿಯ
ರುವುದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈತನನ್ನು ಎಡಬಿಡುತಿ ಗೆ ?

ದೊಡ್ಡವನು—ಹೌದಮ್ಮ. ನೀನು ಕಾಂತನಾಥನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯೇ ದಿಟ.
ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳು. ನೀನಿಗೆ ಬಳ್ಳೇದಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನಿಷ್ಟ.

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡುಬಿಡು ಮಾಡುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ನಾನೇನೂ
ಗಾಂಧೀ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ದೊಡ್ಡವನು—ಉಹಾ ! ಇಲ್ಲ ! ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಎರಾ !
ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು.

ಸಾರೋಜಿ ಉದ್ವಾಸದಿಂದ ಮುಂಚಿನದಕ್ಕಿಂತ ಬಳಿ ನಿಂತಿತು. ಎತ್ತ
ರವಾಗಿ ಉದ್ವಾಸದಿಂದ ಆ ತರುಣಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬೇಗ ಬಂದಿರು
ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಕಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ಬಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ
ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ರಥಾಶ್ವಗಳು ವಾಯುನೇಗದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ
ನರಿದುವು.

ಈ ಪಕ್ಷಿ ಹೆಂಗನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ನಿಶ್ಚೇತನಳಾದಳು.
ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪತ್ತು ನೋಡಲು ಸಾರೋಜಿ ಸಾಗಿಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಇನ್ನು
ಅದನ್ನು ಪಿಂಬಾಲಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದುಕೊಂಡಳು. ಆಹಾ ! ಏನು ಕ್ರೂರ
ಕೃತ್ಯ ! ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ ! ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದುವರಿದಳು. ಆ ಬೆಳಗಿನ
ಜಾವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಆಹಾ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ ! ಅದರೂ ಕಾಂತನಾಥನರಾಣಿ ! ಲಗ್ನವು ನ್ಯಾಯ
ವಾಗಿದ್ದು ನಿಜವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಹಾ ಸಂಹನನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಪ್ರಧಾನ
ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ.

ಈಕೆಯು ಮನೆಯನ್ನು ತಲಪುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೇನೂ ಒಪ್ಪಿ ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಗಿಯಾರೂ ನೋಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೆದುಳು ಕಲಕ
ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನ ಸಾಹಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು

ಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನ ಆಕಾಲ ಮರಣದಿಂದಾದ ಶೋಕವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಈಕೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದುಃಖಪ್ರದವಾದ ಕಾಳರಾತ್ರಿ. ಇವಳಿಗೂ ಸುಖಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಒಂದು ಮರಣವು ಕಾಲಕ್ಕಿತು. ಈಕೆಯು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮದುವಣಿಗಿತ್ತಿಯೂ ವಿಧವೆಯೂ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇವಳು ಹುಟ್ಟಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲಗೂ ಅಲ್ಲದಿಲ್ಲಗೂ ಸುತ್ತುತ್ತ ಕೈಕೈಹಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನಕಡೆ ನೋಡಲು ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪುಟಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ. ತದುವರಿ ಒಂದು ಲಿಖಿತಪತ್ರ. ಪುಲ್ಲಳು ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಒಡೆದು ನೋಡಿ-ಆಹಾ ! ಇದು ಕಾಂತನಾಥನ ಅಕ್ಷರ ! ಎಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಸರನೆ ಓದಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗಲಬಲಿಯಾಗಲು ಪುನಃ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿದಳು.—
 “ ಮೋಹನಾಂಗಿ, ಪ್ರಪುರೈ, ನಾನು ಇದರ ಸಂಗಡ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಒಂದು ಮರಕತ ಮಂಜೂಷೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹಿಮೆಯುಂಟು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮರಣವಾದ ಒಂದುವರ್ಷದನಂತರ ಇದನ್ನು ತೆರೆ.—ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನಾದ ಕಾಂತ ನಾಥ. ”

ಇದನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿ ಪ್ರಪುರೈಳು ಚಮಕಿತಳಾಗಿ-ಆಹಾ ! ಈ ಕಾಗದವು ಕಾಂತನಾಥನಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಆತನು ನನಗಿದನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆನು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು ? ತನಗಪಾಯವಾಗುವುದೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತೆ ? ಓ ! ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು ! ಕಾಂತನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು !

ಇದು ಭಯಂಕರ. ಅದರ ಊಹೆಯೇನೋ ಯುಕ್ತ. ಇದು ಪತ್ತೆಯಾದರೆ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಇದು ಸತ್ಯ.—ಬೆಳಗಾಯಿತು. ಆ ವಿಚಿತ್ರವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವಳಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಹೆಸರಾಗಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಳವಾಗಲಿ ಗೊತ್ತರಲಿಲ್ಲ. ತುಂಬ ಹೆದರಿದಳು. ತಾನು ಮೋಸಹೋದಳೆಂದುಕೊಂಡಳು. ಈಗ ಇವಳೇನು ಕನ್ಯೆಯೇ ? ಅಥವಾ ವಿಧವೆಯೇ ? ವಿವಾಹವು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆನೇರಿತೆ ? ಕಾಂತನಾಥನ ಬಿಡಾರವು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಅನುಭವಶಾಲಿಯ

ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಪುರೈಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಇವಳ ನೆಹೋದರ ವಾರಣರಾಲನಾದರೂ ಊರಲ್ಲರಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವಶಾಲಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಬೇಕು.

ಇವಳು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯು ಬಂದು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನು ಇವಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಪುಲ್ಲಳು ಮುಕುಡಿಯಿಂದಿಳಿದು ಪಟಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದಳು. ಆತನು ಸುಮಾರು ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದನು. ಮೀಸೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನದಿನ ಕ್ಷಾರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಚಹರೆಯೂ ಬಲು ಚಮಕು. ದೃಢಾಂಗ. ಒಬ್ಬ ಲಾಯರೆಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಪರಸ್ಪರ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಪುರೈಯು ಆತನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಆತನು—ನನ್ನ ಹೆಸರು ಆದಿವಿರಲಮೂರ್ತಿ. ಯಜಮಾನವಿರಲನೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ಪತ್ತೆದಾರ.—ಎನ್ನಲು, ಪ್ರಪುರೈಯು ವಿರಲನ ಆಗಮನವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದಳು. ಈ ಅಗಂತುಕನು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಅಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈತನ ಹೆಸರು ಸಿಂಹ ಸ್ವಪ್ನ. ಪ್ರಪುಲ್ಲಳು ವಿನಯದಿಂದ ಆತನ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಲು ವಿರಲನು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕನಿಕರದಿಂದ ಪುಲ್ಲಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ—ಮಗು, ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವುಂಟಾಗುವಂತಿದೆ. ನೀನು ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರಬೇಕು. ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿದೇನಮ್ಮ—ಎಂದನು.

ಎರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲಳಿಗೆ ಎದೆಯೊಡೆಯಿತು. ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಸ್ತಬ್ಧಳಾಗಿ ನಿಂತಳು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡು

ಗುತ್ತ ಗದ್ದದಷ್ಟರದಿಂದ-ಹಾಗೆಂದರೇನು ? ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿ ದಾರೆ ? ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಕೆಡುಕನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ! ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ.

ವಿರಲ-ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ಪುಲ್ಲ, ಈ ಪಿತೂರಿಯು ನನಗಿನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ನಿನ್ನ ವತದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಒಂದು ಪಚ್ಚೆಯಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವುದು ದಿಟವೋ ?

ಪ್ರಪುಣ್ಣ-ಹೌದು, ಇದೆ.

ವಿರಲ-ನಿನ್ನೆರಾತ್ರಿ ನಾನು ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವ ತಿಸಿದ್ದೆ. ಅಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಒಬ್ಬನು ಎತ್ತರ, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕುಳ್ಳು. ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಪಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲಿ, 'ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಿಸಿತು. ನಿಧಿಮೇ ಕೈನೇರಿತು.' ಎಂದು ಸಮಾಪನನಾದ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನನಗೆ ತುಂಬ ಕುತೂ ಹಲ ಹುಟ್ಟಿತು. ನಾನು ಅಗ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಯ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದೆನು. ನಾನಿ ನ್ನೂ ಸಮಾಪಿಸಲು ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿಸಿತು. ಮತ್ತು ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದೆನು. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಉಡುಪನ್ನು ಧು ಸಿದ್ದರು. ಅವರು ನನಗೆ ಕೇವಲ ಹೊಸಬರು. ನಿನ್ನಿಂದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯೆಲ್ಲ ತಿಳಿ ದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆನು. ಅಂತು ನಿನಗೆ ಹಗೆಗಳಿರುವುದೇನೋ ಖಂಡಿತ. ಆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬನನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಾ ?

ಪ್ರಪುಣ್ಣ-ವಿರಲ, ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ. ಹೆಸರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೇ ಒಂದಾತ್ಮರೈಕ್ಕತ್ತ ನಡೆದಿವೆ. ನೀನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ನೀನು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಬೇಕು.

ವಿರಲ-ಅಗಲಿಯಮ್ಮ, ಸಂತೋಷವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಪ್ರಪುಲೈಯು ಶಾಂತನಾದಳು. ಮುಖವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಗುಂದಿತು
 ಸುಂದರವಾದ ತನ್ನ ಗುಂಗುರುಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕರಾಂಗುಗಳಿಂದ ನೇವರಿಸಿ
 ಕೊಂಡಳು. ತರುವಾಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕಥೆ
 ಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು.—ನನ್ನ ಕಥೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ
 ಹೇಳಲು ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು.
 ನಹೋದರನು ಮಿತ್ರಮಂಡಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರೂರೂ ಸುತ್ತುತ್ತಿರು
 ವನು. ಅಪ್ತರಾದ ಬಂಧುಗಳು ಯಾರೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾನೊಬ್ಬಳೇ.
 ನೀನೇ ನನ್ನ ಅಪದ್ಧಂಧು. ಹೋದವರ್ಷದ ವಸಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಹಾರ
 ಕೋಸ್ಕರ ಚೈತ್ರಕವೆಂಬ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣ
 ದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಕಿರೀಮಗ ಕಾಂತನಾಥನೂ ಬಂದಿ
 ದ್ದನು. ಆತನಿಗೂ ನನಗೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪರಿಚಯವುಂಟಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ
 ಮೈತ್ರಿಯೂ ಬೆಳೆಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ನಾನೂ ಆತನೂ ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಅದೂ
 ಆ ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲೇ ನವೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾಂತನಾಥ
 ನಿಗೆ ಅವರ ಊರಿನಿಂದ ತಂತ್ರೀವರ್ತಮಾನ ಬಂದುದರಿಂದ ಧಟ್ಟನೆ ಆತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ
 ಹೊರಡಬೇಕಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಬಹುದಿನಗಳವರೆಗೂ ಆತನು ಈ ಪ್ರಾಂತ ಬರ
 ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಪ್ಪದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಡೆಯ
 ಕಾಗದವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕೇವಲ ಕ್ಷುಭಿತವಾಯಿತು.
 ಆತನು ಪ್ರಬಲವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅದರಿಂದ ತಿಳಿ
 ಯಿತು. ಆದರ ಮರುದಿನ ಎತ್ತರವಾದೊಬ್ಬನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಾನೂ
 ಕಾಂತನಾಥನ ಪರಮಾಪ್ತಮಿತ್ರನೆಂತಲೂ, ಕಾಂತನು ಈ ನವನಗರಿಗೆ ಬಂದಿ
 ರುವುದಾಗಿಯೂ ಆತನು (ಕಾಂತನು) ಕ್ಷಯಪೀಡಿತನಾಗಿ ಬದುಕುವಹಾಗಿಲ್ಲ
 ವೆಂತಲೂ ನನಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಮಮತೆಯಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
 ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ತಾನೂ ಕಾಂತ
 ನಾಥನ ಮಿತ್ರಮಾತ್ರನಲ್ಲದೆ ಪೂರೋಹಿತನೂ ಹೌದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಕಾಗದವನ್ನು
 ನನ್ನಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಪ್ತನಾದ ಕಾಂತ
 ನಾಥನ ಸ್ವಂತ ಅಕ್ಷರ. ಆಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ನಾನು ಬಲು ದುಡುಕು

ಹುಡುಗ. ಕಡೆಗೆ ನಾನು ವಿಧವೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಹೇಗಾದರೂ ಕಾಂತ ನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನ ಇಷ್ಟವನ್ನೇಡೇರಿನಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಗಾದರೂ ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ಆತನನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಬಂದಿದ್ದಾತನು ತಾನೂ ಕಾಂತ ನಾಥನೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನೂ ಮರುದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬರುವುದಾಗಿಯೂ ಆಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೊರಟು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದರಂತೆಯೇ ಆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬಂಗರೆಯ ಮುಂದೆ ಸಾರೋಟು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಬಂದಿದ್ದವನೇ ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಕರೆದನು. ನಾನು ಹೋಗಿ ಕಾಂತನನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಆದರೆ ಅಯ್ಯೋ! ತುಂಬ ಕೃಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುತರಾಂ ಆಶಕ್ತಿ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಾನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದೆ. ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರೂ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆತನು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಮಾಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ ನಾನು ಆ ಪುರೋಹಿತನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂದೂ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಪುಲೈಯು ತನ್ನ ವಿವಾಹ, ಕಾಂತನ ಮರಣ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಬಗೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿನಾಶವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ-ಅಯ್ಯ, ನನ್ನ ಕಾಂತನ ಶವವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಂಡುಹೋದರೆಂಬುದಾಗಲಿ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಎಲ್ಲರವರೆಂಬುದಾಗಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನನಗೆ ಕಾಂತನಾಥನ ಸಂಗಡ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಯಿತೇ ಎಂಬುದೂ ತೋರದು. ಅಂತು ಏನೋ ಒಂದು ನಿಧವಾದ ಹತ್ಯೆಯು ನಡೆದಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ಉನ್ನಾದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ತತ್ತ್ವವೇ ಗೊತ್ತಾಗದು. ಅಯ್ಯ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿ, ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ಎಂದು ಗೋಳಿಡುತ್ತ ಆತನ ಕಾಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು.

ವಿಠಲನು ಈ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುತ್ತ ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ವಲ್ಕರಸವು ತಾನೇತಾನಾಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಪುಲೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಮಗಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು-ಮಗೂ, ನೀನು ಶಂಕಿಸಬೇಡ,

ನೀನು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ರಹಸ್ಯವು ತಿಳಿಯುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಆಗಲಿ ಪತ್ತೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಎದೆಗುಂದಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಾಗಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ನಿನಗೆ ಲಗ್ನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀನೇನೋ ಕಾಂತನಾಥನ ಕುಟುಂಬವೇ. ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆತನ ಸ್ವತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ನೀನೇ ಹಕ್ಕು ದಾರಳು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಆಪ್ತನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೀನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದು.

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ—ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೂ ತೆರೆಯಕೂಡದಂತೆ.

ವಿಠಲ—ಆಗಬಹುದು. ಕಾಂತನಾಥನ ಅಕಾಲಮರಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಯಾರಪೋಲಾದರೂ ಅನುಮಾನವುಂಟೋ ?

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅವರ ಮನೆಯವರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ವಿಠಲ, ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವುದು ತಮ್ಮವೆಂದು ತೋರುವುದು.

ವಿಠಲ—ಅಮ್ಮ, ನೀನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನೇನೋ ಮೋಸಹೋಗಿದ್ದೀಯೆ. ಈಗ ಆ ಪುರೋಹಿತನನ್ನೂ ಅವನ ಸಖನನ್ನೂ ಪತ್ತೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡುದನ್ನು ನಾನು ಹೊಂಚಿ ಕೇಳಿರುವುದೊಂದು ಅದೃಷ್ಟವೇ ಆಯಿತು. ಮಗು, ನೀನು ಈಗ ಬಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬಳೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡ. ಎಲ್ಲ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡು. ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಮರಕತಮಂಜೂಷೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಳು. ವಿಠಲನು ಮರು ದಿನ ಪುನಃ ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಹೋದನು. ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲಿಟ್ಟು ಹೊರಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದು ಒಳಗಿದ್ದ ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದನು. ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಭವಶಾಲಿಯಾದ ನಟೀಶನೆಂಬೊಬ್ಬ ಪತ್ತೇದಾರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತೈದು ವರ್ಷ. ಆತನೂ

ಕೇವಲ ಶಕ್ತ ಮತ್ತು ಮೇಧಾವಿ ಆತನು ವಿಶಾಲದೇಶದವನು. ತನ್ನ ಮಯ್ಯಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪತ್ತೇದಾರನಾಗಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದವನು. ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಈ ಧೂಗೋಳವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಚರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದವನು. ಆತನು ಸ್ವವಿಷಯವನ್ನು ಯಾರಮುಂದೆಯೂ ಜುಠ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ವಿಠಲನಿಗೆ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಅವನ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಠಲನು ಯಾವ ಮೊಬದ್ಧಮೆಯಲ್ಲೂ ನಟೀಶನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈದಿನವೂ ವಿಠಲನು ಪಚ್ಚಿಯ ಸಂದೂಕವನ್ನು ಆತನ ಮುಂದಿಡಲು ನಟೀಶನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ತುಂಬ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ತರುವಾಯ— ಓಹೋ! ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿನಗೆಲ್ಲ ಬಂದಿತು? ಅಬ್ಬ ಬಾ! ಇದು ಮಹಾ ಅದ್ಭುತವಾದುದು. ಮಹಾ ಮೋಸಗಾರಪಟ್ಟಿಗೆ. ವಿಠಲ, ಅದು ಅನೇಕರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೂ ಮೃತ್ಯುಸ್ವರೂಪವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲ! ವಿಠಲ! ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ತೊಲಗಿಸು.

ವಿಠಲ—ಏನು, ನೀನು ನಕಲಿಮಾಡುತ್ತೀಯೋ?

ನಟೀಶ—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ವಿಠಲ, ಇದು ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಶದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಿತು.

ವಿಠಲ—ನೀನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಾರದೇನು? ಇಂತಹುದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿರಬಹುದಲ್ಲಾ!

ನಟೀಶ—ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದು ಈಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮದೇಶದ ಚಾರುಚಂದ್ರನಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಜನರು ಬಲಿಯಾದರು.

ವಿಠಲನು ಪ್ರಪುಲ್ಲ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೊದಲಿಂದ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಳಿಕ— ಆಯಾ, ಈಗ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳು, ಎಂದನು.

ನಟೀಶನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು—ವಿಠಲ, ಕೇಳು. ಈಗ್ಗೆ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಪ್ರಪಿತಾಮಹನ ಮಗಳಯಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಿಣೀವಿದ್ಯೆ, ಮಾಟಕೂಟಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲಿತನು. ಕಡೆಗೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮೃಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಕೂಡ ಮಾಡಬಲ್ಲವ

ನಾದನು. ಆಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ಎಂಥತ್ತು ವಯಸ್ಸಂತೆ. ಆದರೂ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದವನಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಂದ ನೀಲಗಿರಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಡುಜನರ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಬಹುಕಾಲವಿದ್ದು ಅವರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡುದಲ್ಲದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಗಾತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಗಡಿಯನ್ನು ವೀರಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಂದ ತಂದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಿಕ್ಷೇಪವೇ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮುನೀಶ್ವರನು ಅವನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಅವನು ಹಾಗೆ ಹೊರಟುಬಂದಮೇಲೆ ಆ ಕಾಡುಜನರು ಅವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೋ ಹುಡುಕಿದರಂತೆ. ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಪ್ರವೀತಾಮಹನು ತನ್ನ ಊರಿನ ಬಳಿಯಣ ವನದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಒಂದುದಿನ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಅವರು ಯಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಕೆಂಪುಮುಳಿಯಿಂದ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿವರವನ್ನೂ ಇದು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಇದರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆದಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ಆತನ ಮಗನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಧಾರನಾದುದರಿಂದ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇದು ಕೈಸೇರಿದ ಅರುತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವನೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಬಳಿಕ ಇದು ಅವನ ಮಗನ ವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅವನಿಗೂ ಅವೇ ಗತಿಯಾಯಿತು. ಪದೇಪದೇ ಅವನ ಮನೆತನದವರ ಕೊಲೆಯು ಯಾರಿಂದ ನಡೆಯುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ನನ್ನವಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ನಾನೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಹಸಮಾಡಿದೆನು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡೆನು. ಏನೇಮಾಡಿದರೂ ಪತ್ತೆಯ ಹೆಗ್ಗುರುತೂ ತಿಳಿಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಯಾರೋ ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಗ್ಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುದಿನ ಅದೇ ವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ನನ್ನನ್ನು ರೆಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಒಂದು ಬಂಡೆ ಅರಣ್ಯವಿತ್ತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಂದೂಕವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದರಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಕೆಂಪು

ಉರಿಯೂ ಬಳಿಕ ನೀಲದ ಉರಿಯೂ ಅಮೇರೆ ವಿಶೇಷ ಹೊಗೆಯುಂಟಾಯಿತು. ನನಗೆ ಕೈಕಾಲು ನಡುಗಿತು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟೆ. ಅನಂತರ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಬಂದುವು. “ ನನ್ನ ಅಪಾಯ ವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡು ತ್ತೇನೆ, ” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ಆಗ ನನ್ನ ಕಾಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗ ದವು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಓದುವಲ್ಲಿ—“ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದವನು ಒಂದು ವರ್ಷ ದವರೆಗೂ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು. ತರುವಾಯ ಏನೂ ಅಪಾ ಯವಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲವೂ ಶಾಂತವಾಯಿತು. ನಾನು ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೇರಿನಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಂದುಬಿಟ್ಟೆನು. ಇದು ನನ್ನಲದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ಮನಸ್ಸಮಾಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿನಗಂಡ ಕ್ಷಣಗಂಡಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು ನಾನು ಇದನ್ನು ಆಗ ಮೃತನಾಗಿದ್ದವನ ಸಹೋದರನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಈ ಸೀಮೆಗೆ ಹೊರಟು ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ. ಈಚೆಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಆತನೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಹಕ್ಕುದಾರರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಾಂತನಾಥನ ತಂದೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಕಾಂತ ನಾಥನ ಕೈ ಸೇರಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಅವನೂ ಉಳಿ ಯಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೋ ?

ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಟೇಶನು ನಡುಗಿದನು. ಮುಖವು ಕೆಂಪೇರಿತು ಕೇವಲ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಠಲನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಂ ಚಾಕ್ಷರಿಯನ್ನು ಜಪಿಸುವಂತಾಯಿತಾದರೂ ಅವನು ದೃಢಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ನಟೇಶ, ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕೆಟ್ಟದಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅಂತು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನೇನೋ ನಾನು ನಡೆಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾ ದುದಾಗಲಿ. ಆ ಅನಾಥಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದೇ ಸಿದ್ಧ. ಇದೊಂ ದನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ಮೂಢಭಕ್ತಿಯೆಂದುಂಟಾ

ಗುವ ಹೆದರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಡಿತನ, ಎಂದನು. ಅನಂತರ ಧಯಂಕರವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು.

ಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಲರ್ಮೂರ್ತಿಯು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈ ನೀಡಲು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಧಟ್ಟನೆ ಹೊಗೆ ಹೊರಟಿತು. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಪತ್ತೆ ದಾರರೂ ಒಬ್ಬರೂ ತೋರದೆ ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಟ್ಟಡವೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತಲೆಯಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕಾಶದ ಕಿರಣಗಳು ಹೊರಡತೊಡಗಿದವು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಬಂದವು. ಮೊದಲು ಅವು ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತರುವಾಯ ನೋಡಲು 'ನೀವು ಹುಡುಕಿ, ಪತ್ತೆಯಾಗುವುದು' ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಕೂಡಲೆ ಆ ಬರವಣಿಗೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತಿತು. ವಿಲರನು ಮಂಜೂಷೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ (Iron safe) ಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಹೇಗೂ ತನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಇದರ ತತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಾಗಿ ದೃಢಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ತರುವಾಯ ಪತ್ತೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಶವಪಾಹಕರನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಂತನಾಥನ ಶವವನ್ನು ನವನಗರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೂತಿರುವರೆಂಬುದು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗೂ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಕಾಂತನಾಥನ ತಂದೆಯಾದ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಆತನು ಕಾಂತನಾಥನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ನತ್ತುಹೋದಂತೆಯೂ ಅವನ ಶವವನ್ನು ಪಾಲಪಾಣಿಯೆಂಬವರಿನ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಹೂತಿರುವುದಾಗಿ ಯೂ ತನಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಈಗ ವಿಠಲನು ಪಾಲಪಾಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನನಮರಣದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಕಾಂತನಾಥನು ಸತ್ತದಿನವೇ ಕ್ಷಯರೋಗದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಣ ನಡೆದಂತೆ ದಾಖಲೆ ದೊರೆಯಿತು. ಅದರ ಹಾಗೆ ಸತ್ತವನು ಒಬ್ಬ ಮುದುಕಿಯ ಭೋಜನಶಾಲೆ (Hotel) ಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನೆಂದಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಆ ಮುದುಕಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಸತ್ತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಂದೂ ಯಾರೂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸತ್ತದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರಿನಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯನ ಮತ್ತು ವಾಹಕರ ಕೈ ರುಜುವುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇವಿಧವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ವಿಠಲನ ಸಂತಯವು ಇನ್ನೂ ರೂಢಮೂಲವಾಯಿತು. ವಿಠಲನು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಂದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಎಂದೂ ರುಜುವಾತು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇವನು ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಕುಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗೋರಿ ಆಗೇಯತಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಬರಲು ಆ ಶವವನ್ನು ಹೊಳುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡಸರು ಬಂದಿದ್ದಂತೆಯೂ ಆಗೇಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೈತುಂಬ ದಕ್ಷಿಣೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂದೂ ಶವವನ್ನು ತಂದಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೇ ಹೊತ್ತುಬಿಟ್ಟರೆಂದೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಎಂದೂ ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಂದಿತು. ಅವರು ಆ ಪಾಲಪಾಣಿಯ ಜನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರುಳು ಮಾಡಿ ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿದರೆಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಏನೂ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಯುಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಆ ಶವವನ್ನು ಹೊರವೆಗೆಯಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಬಳಿಕ ಪ್ರಪುರೈಯನ್ನೂ ನಟೇಶನನ್ನೂ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಒಂದುದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂವರೂ ಆಪ್ತನಾದ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಆ ಗೋರಿಯನ್ನು ಆಗೇಯಿಸಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯಿಸಿದರು. ಪ್ರಪುರೈಯು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಿಠಲನು ಅಕೆಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದರು. ಪ್ರಪುರೈಯು ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರುಚುತ್ತ ಮೂರ್ಛಿತರಾದಳು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯುಂಟಾಯಿತು. ವಿಠಲನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಕಲ್ಲು ಗುಂಡುಗಳು ಹೊರತು

ಮತ್ತೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಿಠಲನು ಊಹಿಸಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇದೆಲ್ಲ ಮೋಸವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಅಲ್ಲೇ ಹೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರು.

ವಿಠಲ—ಬಲು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮೋಸಮಾಡಿದಾರೆ. ಅಂತು ಅವರು ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫಲಕ್ಕೆ ಹದಿಹಾಕಿರುವುದು ದಿಟ.

ಪ್ರಪುಲೈ—ಕಾಂತನ ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹೂತಿದ್ದಾರೆ ?

ವಿಠಲ—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೊಳೆಗೆನೆದಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಮತ್ತೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೂತಿರಬಹುದು. ಅದರೂ ಆಗಲಿ, ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಈ ಹೊತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆಯಾದರೂ ನಾನು ಪತ್ತೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತು ಕಾಂತನ ಶವವನ್ನು ಪಾಲ ಪಾಣಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇನೋ ಹೂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನವನಗರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಹೂತಿರಬಹುದು. ಅವರು ಪೂರಾ ಹೆದರಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲೇ ಇಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಪುಲೈ—ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ನಿನಗೆ ತೋರುವುದು ?

ವಿಠಲ—ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಕಪಟನಾಟಕವನ್ನೇ ಅಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂತನಾಥನ ಮರಣದಿಂದಲೇ ಅವರು ಏನೋ ಮಹತ್ವಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದಿರಬಹುದು. ಆ ಮರಣವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆ ಶವವನ್ನು ಹೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ಆಯಾಸ ಪಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಂದು ಷಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಪುನಃ ನವನಗರಿಗೆ ಬಂದರು. ಧಯಂಕರವಾದ ಈ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಿನಿಂದ ನಟೇಶನು—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಠಲನಿಗೆ ಏನೇನು ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದೋ ಎಂದು ಕೇವಲ ಭೀತನಾಗಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗ ವಿಠಲನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಕೊಟ್ಟನು.

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯ ಮನೆಯಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿವಾದ ಕಾವಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಠಲನು ಅ ಇಬ್ಬರು ಪುರುಷರ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟರದೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ವಿಠಲನು ಎಷ್ಟೇ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿದ್ದರೂ ಹೇಗೋ ಅವನ ಗುಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ರಟ್ಟಾಗುವ ಸಂಗತಿಯು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು. ಯಾವುದೊಂದು ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿಠಲನು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಒಂದುದಿನ ವಿಠಲನು ಮನೆಯಿಂದ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯ ಸಹೋದರನಾದ ವಾರಣಲಾಲನು ಇವನ ಅಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಅದುವರೆಗೆ ವಿಠಲನು ಅನೇಕವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ತಂಗಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಾರಣನು ಅದೇನೆಂದುಕೂಡ ಒಂದುದಿನವೂ ವಿಚಾರಿಸಿದವನಲ್ಲ. ವಾರಣನು ಇಷ್ಟತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ತರುಣ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಇಷ್ಟರಮೇಲೆ ಮನೋಹರವಾದ ಉಡುಪನ್ನೂ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನು ಬಳಸುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೂ ಗಣ್ಯನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ತನ್ನ ಘನತೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ವಿವೇಕಶಾಲಿ ! ಸ್ವಭಾವತಃ ಶಾಂತಚಿತ್ತ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಚಿತ್ತಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಠಲನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕ್ಷಣವೇ ಅವನು— ವಿಠಲ, ನಿನಗೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯವಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಠಲ—ಹೌದು, ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಗೋಸ್ಕರ ನಾನು ಎನ್ನೆನ್ನೋ ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ವಾರಣ—ಓ, ಹಣವನ್ನು ರಾಜಕೀಯನಿಧಿ (ಸೇವಿಂಗ್ಸ್‌ಫ್ಯಾಂಕ್) ಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಷಯವೇನೋ ! ಒಳ್ಳೆದು. ವಿಠಲ, ಈಗ ನಾನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.—ನಮ್ಮ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಸದಾ

ಸಂತೋಷಚಿತ್ತಳಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸದೇಕಾದುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ—ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?

ವಾರಣ—ಓಹೋ ! ಮರೆತೆನು. ಮರೆತನು. ನಿನಗೂ ಅದೊಂದೂ ತಿಳಿಯದು. ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಪುಲೈ ಎಲ್ಲೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ.

ವಿಠಲ—ಹಾ ! ಏನು !

ವಿಠಲನು ಹಾರಿಬಿದ್ದನು. ಸಿಡಿಲಿನ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲಿದವನಂತೆ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕುರುಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಿಂದ ವಾರಣನ ಮುಖವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ ನಿಂತನು.

ವಾರಣ—ಪ್ರಪುಲೈಯು ಹೋಗಿ ಮೂರುದಿನಗಳಾದವಂತೆ. ನಾನು ಒಂದುವಾರದ ಹಿಂದೆ ಪರಸ್ಪರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಈಗತಾನೇ ಬಂದೆನು. ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಪುಲೈಯಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಪರಿಚಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವಳು—ಪ್ರಪುಲೈ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಮೂರುದಿನವಾಯ್ತೆಂದೂ ಅವಳು ಎಲ್ಲೆರುವೆಂಬುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳು ಏನನ್ನೂ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಕೂಡ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಗುರುತು ಪರಿಚಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮತ್ತು ನೆಂಟರಷ್ಟರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಕೆಯ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಯ್ಯೋ ! ಏನುಗತಿಯಾದಳೋ ಏನೋ ! ವಿಠಲ, ಹೇಗಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಲಾರೆಯಾ ?

ವಿಠಲ—ಅಯ್ಯಾ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಾರಣ—ಅವಳಿಗೇನಾದರೂ ಗಂಡ ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದಾಗಿ ನಿನಗೆ ತೋರುವುದೆ ?

ವಿಠಲ—ತಿಳಿಯದು. ದಾದಿಯು ಕಡೆಯಸಲ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಯಾವಾಗ ?

ವಾರಣ—ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆಯ ನಮಯವಂತೆ.

ವಿಠಲ—ಆ ದಾದಿಯು ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಹೇಳಿದಳೋ ?

ವಾರಣ—ಉಂ, ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ದಿವಾನ್‌ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾವನೋ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟನಂತೆ. ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಅದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಮುಖ ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳಂತೆ. ಬಳಿಕ ಒಳ್ಳೆ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಇಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸದೆ ಎಲ್ಲಗೋ ಹೋದಳಂತೆ. ಅಲ್ಲಂದೀಚೆಗೆ ಅವಳ ವಿಷಯವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ—ಅವಳು ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಜತೆಯಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳಂತೂ ? ಇನ್ನೇನು ನಡೆಯಿತಂತೆ !

ವಾರಣ—ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಂತೆಯೂ ಅದರ ಮರುದಿನ ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಯಾರೋ ಹುಡುಕಾಡಿದಂತೆಯೂ ಬೀರುಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆರೆದು ಉಕ್ಕಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ (trunks) ಗಳನ್ನೊಡೆದು ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಡಿದಂತೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ವಿಠಲ—ಏನಾದರೂ ಕಳುವಾಗಿದೆಯೋ ?

ವಾರಣ—ಅವಳು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೋದಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ತನ್ನ ಜವಾಹಿರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಬಹುದು.

ವಿಠಲ—ನಿನ್ನ ತಂಗಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಗೆಗಳಿರುವುದನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಾ ?

ವಾರಣ—ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ವಾರಣಲಾಲನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಲ. ವಿಠಲನು ಪತ್ತೆಗೆ ಯಿತ್ನಿ ಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟನು. ತರುವಾಯ ವಿಠಲನು ಪ್ರಪು

ಶ್ಲೋಕ ದಾದಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಏನೇನೋ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದನು. ಪಾಠ
ಋಣ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶವೇನೂ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಪುಲೈಗೆ
ಕಾಗದ ತಂದುಕೊಟ್ಟವನನ್ನು ಪುನಃ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಕಂಡರೆ ಗುರಿಸಿ
ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಆ ದಾದಿಯು ಹೇಳಿದುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ. ವಿಠಲನಿಗೆ ಇದರಿಂದ
ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು
ಮಾಡಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ತಾನೂ ಪೇಟೆ
ಧಾರಿಯಾಗಿ ನವನಗರದ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ತಿರುಗಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ
ಅದಿನ ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಹುಡುಗನನ್ನು ಅವಳು ತೋರಿಸಿದಳು.
ಅವನು ಬಲು ಚಿಕ್ಕವನು. ಬಲು ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿಯವನು. ಮೊದಲು ಅವನು
ಇವರ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲು ತಾನು
ಪ್ರಪುಲೈಯ ಮನೆಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬೊಂಕಿ
ದನು. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯು ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಗೇ ಹೇಳಿ ಮಾಕ
ರಿಸಲು ವಿಲಕ್ಷಿತನಾಗಿ ತಾನು ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟುದುಂಟೆಂದು ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡನು.

ವಿಠಲ-ನಿನಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ?

ಹುಡುಗ-ಅನಂತರಾಯರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು.

ವಿಠಲ-ಅದು ಆ ಬೀದಿಯ ಎಷ್ಟನೇ ಮನೆ ?

ಈಗ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಹೇಗೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು
ವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಅವನು-ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅಗ
ಬೇಕಾದುದೇನು ?

ವಿಠಲ-(ರೇಗಿ) ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ
ಮನೆಯ ನಂಬರೆಷ್ಟೋ ಹೇಳು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ
ಗುರಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ-ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದನು.

ಇದಕ್ಕೆ ಆ ಹುಡುಗನು ಹೆವರೆ ಬೇಗದೇಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದು-
ಅಯ್ಯ, ಹೇಳಿದರೆ ಮುಳುಗಿಹೋಗುವೆನಲ್ಲಾ !

ವಿಠಲ-ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಮುಳುಗಿಹೋಗದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹುಡುಗ-ಅನಂತರಾಯರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಖಿನ್ನರ ನಂಬರು ಮನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನ ಅನ್ನದಂಗಡಿಯುಂಟು.

ವಿಠಲ -ನಿನಗೆ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀಯಾ ?

ಹುಡುಗ -ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅತನು ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅತನು ನನಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನೂ ಆ ಕಾಗದವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು.

ವಿಠಲ-ಪುನಃ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೀನು ಗುರ್ತಿಸಬಲ್ಲೆಯೋ ?

ಹುಡುಗ- ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಠಲ-ಒಳ್ಳೆಯದು, ನೀನು ಅವನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಹುಡುಗ- ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಣಿಯಾದಂತೆ ನಾನು ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ವಿಠಲನು ದಾದಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಹುಡುಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಆ ಬೀದಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟೆ. ವಿಠಲನೂ ಆ ಹುಡುಗನೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಂತು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಹುಡುಗನು ಒಬ್ಬನನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನ ಸಂಗಡ ಆ ಮನೆಯಿಂದಿಳಿಗೆ ಹೊರಟುಬರತಿದ್ದನು.

ಹುಡುಗ ವಿಠಲನು ಅವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಹರ್ಷಗೊಂಡು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡಿದಂತೆಯೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ಮೊದಲು ತಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೊಂದಿಗೂ ಅವರ ಗುರುತು ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದನು.

ತಾನು ಆ ರಾತ್ರಿ ಯಾರನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದನೋ ಪ್ರಪುಲೈಯು ತನ್ನ ಲಗ್ನದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರೆಂದು ಯಾರ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಳೋ ಅಂತಹ ಈ ವೈಕೃತಿಗಳು ವಿಠಲನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೆಲಿಸುವಂತಾದುವು. ಆ ಎತ್ತರವಾದ ವನೇ ಪ್ರಪುಲೈಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಪುರೋಹಿತನೆಂದು ಹೇಳಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಸಿದ್ದ ಮಾಧವ. ವಿಠಲನು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪಾರಿತೋಷಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ತಾನು ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಪುನಃ ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋದನು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಹೋಟಲಿನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವಲು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು ಏನೋ ಒಂದು ಹೆಗ್ಗುರುತನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲ ಸಂಕೇತಪ್ರಕರಣ. ವಿಠಲನು ಈ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದ ಹಳೇ ಹುಲಿಯಾದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಗುರುತನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಳಹೊಕ್ಕನು. ಹೋಟಲಿನ ಯಜಮಾನ ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನು ಬಲು ಜಾಣ. ಅದರ ಮಾರ್ಗವರಿಯದ ಹೊಸಬರಾದವರೂ ಬಂದಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಜೂಜಿಗೊಡ್ಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ತಾನು ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಅಡಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದನೇವಿನಾ ತನಗಿಂತ ಚತುರರೊಡನೆ ಅಡಿ ಎಂದೂ ತಾನು ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ನೋಡುವವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜೂಜಾಡುವ ಸಂಗತಿಯು ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಮೂರನೆಯಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜೂಜಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಪುರುಷರೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಹತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆಲ್ಲ ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ಗಮನ ವಿದ್ದಿತಾಗಿ ವಿಠಲನನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಟಗಾರರ ಸುತ್ತಲೂ ಇಣಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಠಲನು ಆದನ್ನೇ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಲು ಆತುರದಿಂದ ಹೋಗಿ ಮೆಟ್ಟಿಂಗಾಳು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪರಮಾತ್ಮಯಗೊಂಡನು. ಅದು ಅಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವಳು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಲೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಕ್ಕೆ ಧಡ ಸವಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ನಡುನಡುವೆ ವಿರಲನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಳು. ಅವಳು ಮಾಡಿ ಕೂಡಿಸಿದ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿ ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬಲುಗಟ್ಟಿಗಳಾದ ಅಟಗಾತಿಯೆಂದೂ ಈಗ ಅದೃಷ್ಟದೇವತೆಯು ಅವಳಿಗೇ ಒಲಿಯುವಂತಿದೆಯೆಂದೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಿರಲನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿರಹೋಗಿ ನೋಡಲು ತನಗೆ ಕೇವಲ ಪರಿಚಿತಳಾಗಿದ್ದವಳಂತೆ ತೋರಿದಳು. ಆಮೇಲೆ ವಿರಲನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ-ಇದೇನು ! ಪ್ರಪುಲೈ ! ಎಂದು ಕೊಂಡನು. ಅವನಿಗೆ ಇದು ಮಹಾ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಪ್ರಪುಲೈ ಯಂತಹ ಮಾನವತಿಯು ಈ ಜುಜಿನಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಪೋಲಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಸೇರಿ ಜುಜಾಡಲು ಬರತಕ್ಕವಳೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಯೋಚಿಸಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಮಾಧವನೂ ಅವನ ಜತೆಗಾರನಾದ ಕುಳ್ಳನೂ ಅವಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಆ ಅಟದ ಸೊಗಸನ್ನು ನೋಡಿನೋಡಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದರು.

“ ಅರೀ ರಾಣಿಯಾಗಿದ್ದರೆ 5,000 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಸ್ತು ” ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ಅವಳ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ವಿರಲನು ಅಯ್ಯೋ ! ಈ ಧ್ವನಿಯು ಪ್ರಪುಲೈಯದಲ್ಲ—ಎಂದು ಗೊಣಗುಟ್ಟುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿ ಟ್ಟನು. ಒಂದೇ ಆಕಾರದವರು ಇಬ್ಬರಿರುವುದೂ ಅಸಂಭವ. ಇವಳು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಪುಲೈಯೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಪ್ತ ಸಭ್ಯಳಾದ ಆ ಬಾಲಿಕೆಯು ಈ ಜುಜು ಕೋರರ ಸಂಗಡ ಸೇರುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಅಂಶವೇ ವಿರಲನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಂಶಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದುದು.

ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಆ ಮಾತು ಬಂದಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಎಲೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬೀಳುವುವೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಉಸಿರಿಕ್ಕದೆ ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನ ಕಡೆ ಅಡುತ್ತಿದ್ದವನ ಮುಖವು ಬಾಡಿತು.

ಮುಖದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ದೆವರ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಕುಳಿತವು. ಎಲೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದೂ ಆಯಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಂಗಸು ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಳು. ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನ ಮುಖವು ಸೀದ ಮಡಕೆಯಂತಾಯಿತು. ಜನರೆಲ್ಲ—“ ಧರ! ಶಾಬಾಸ್! ಹೆಂಗಸಾದರೂ ತುಂಬ ಅದೃಷ್ಟವಂತೆ! ಚತುರೆ!” ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತ ಬಂದರು. ಈ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನಗೆ ಬಂದ ಹಣದ ನೋಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟಿಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡೆಂದು ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನನ್ನು ಕೇಳಲು ವಿಠಲನು ಪುನಃ ಈ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಿಸಿದರೂ ಇದು ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಧ್ವನಿಯು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಇವಳದಾದರೋ ಒರೆಟು, ಸುಮಾರು ಗಂಡಸಿನ ಕಂಠ. ಕೊಲ್ಲೂರಯ್ಯನು ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡನು. ‘ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದಾಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲೆವು’ ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕವಳು—ಓಹೋ! ಆಗ ತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು. ಮತ್ತೊಂದುನೇಳೆ ಯಾವಾಗರಾದರೂ ಎಷ್ಟುಹೊತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಈಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು.’ ಎನ್ನುತ್ತ ಮಾಧವ ಮುಂತಾದವರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ,

“ ಇನ್ನು ಬನ್ನಿ, ಹೊರಡೋಣ,” ಎನ್ನುತ್ತ ಅವರ ಸಂಗಡ ಹೊರಟು ಹೋದಳು.

ಮಾಧವ—‘ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ, ಈ ದಿನ ನಿನ್ನದೇ ಅದೃಷ್ಟ ’ ಎಂದು ಕುಳ್ಳನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ—‘ ಏನೋ ಭಾಸ್ಕರ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಭಾಸ್ಕರ—ಅಹಾ, ಸಂಶಯವೇನು ?

ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಟರು. ವಿಠಲನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇವಳನ್ನು ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವಳ ರೂಪು, ಚಹರೆ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿಯ ಚಾಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಬಂದಿಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಕುಳಿತು ಹೊರಟರು. ವಿಠಲನೂ ಒಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಾರಥಿಗೆ ಏನನ್ನೋ ಕಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು. ಅವನೂ ಆ ಬಂಡಿಯ ಹಿಂದೆಯೇ ತನ್ನ ಬಂಡಿಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟನು; ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಬಂಡಿಯವರು ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಾರೋಟಿನ ಮುಂಭಾಗದ ಕಿಟಕಿಗೆ ತನ್ನ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದನು. ಆ ಕಗ್ಗತ್ತರೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಂಡಿಗಳೂ ಹೊರಟವು. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರೋಟು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದೆಂಬ ನೋಟನೆಯು ತೋರಿದೊಡನೆಯೇ ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಸಾರೋಟನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ತಾನು ಇಳಿದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಆವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಮೂವರೂ ಇಳಿದು ಒಂದು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು ಅನಾಥ್ಯವಾಯಿತು. ವಿಠಲನು ಆ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗಸ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಫೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವಿಠಲನು ಆ ಮನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಿಂಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ವಾಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಯಾರೋ ಹೊಸಬರು ಬಂದು ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲೆಳಸಿ ವಿಠಲನು ಫುನಃ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲು ಫೋಲೀಸಿನವನು—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ವಿಚಿತ್ರಮನುಷ್ಯರು. ಅವರು ಎಂದೂ ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲೂ ರಾತ್ರಿ ದೀಪದ ಬೆಳಕನ್ನು ನೋಡಿದುದೇ ಇಲ್ಲ.

ವಿಠಲ—ಇಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಷ್ಟು ಜನರಿರುವರು ?

ಫೋಲೀಸ್—ಇಬ್ಬರು. ಈಗ ಪುರುಷರ ಸಂಗಡ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದವಳೇ ಒಬ್ಬಳು. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಎಂದೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇವಳಾದರೋ ನಿತ್ಯವೂ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ, ಬರುವಾಗ ಈ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆತರುತ್ತಾಳೆ.

ವಿಠಲ—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಪುರುಷರನ್ನೂ ನೋಡಿದೀಯೋ ?

ಪೋಲೀಸ್—ಅಷ್ಟೇಅಲ್ಲ. ಕೆಲವುಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಮನುಷ್ಯನೂ ಒಬ್ಬನಿದ್ದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುತೂಹಲ ಹೆಚ್ಚಲು ವಿರಲನು ಪುನಃ—ಇವರು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಆ ಮೂರನೆಯವನೂ ಸಂಗಡ ಇದ್ದನೋ ?

ಪೋಲೀಸ್—ಇದ್ದನು. ಬಹು ರೋಗಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ತರಹೆಯಿಂದ ವಿಶಾಲದೇಶದವನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿರಲನು ಅವನ ನಡೆನುಡಿಗಳನ್ನೂ ಚಹರೆಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದನು. ಹೋಲಿಸಿನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅದ್ದೆಲ್ಲ ಪ್ರಪುರೈ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಕಾಂತನಾಥನ ಚಹರೆಗಳಿಗೆ ತಾಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ವಿರಲನು—ನೀನು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಯಸಲ ಕಂಡು ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ದಿನ ವಾಗಿರಬಹುದು ?

ಪೋಲೀಸ್—ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಬಹುದಿನವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದುದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರೋಟು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಆ ಉದ್ದನೂ ಮತ್ತು ಕುಳ್ಳನೂ ಆ ರೋಗಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾವೂ ಹತ್ತಿ ಎಲ್ಲಗೋ ಹೋದರು. ಪುನಃ ಒಂದು ಘಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಸಾರೋಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ನಾನು ಚಾಕದಲ್ಲ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಉದ್ದನೂ ಕುಳ್ಳನೂ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರುಬದರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆ ರೋಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಇಳಿದಕೂಡಲೇ ಬಂಡಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಏನನ್ನೋ ಎಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ನನಗೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯ ತೋರಲು ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡೆನು. ಅವರು ಒಂದು ಮನುಷ್ಯದೇಹವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ವ್ಯಾಧಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಂಕಟದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು—ವೈದ್ಯನನ್ನು ಕರೆತರಲೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಉದ್ದನು ತಾನೇ ವೈದ್ಯನೆಂದೂ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ

ಒಳಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯರು. ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಷರಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿ ದರೂ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳದುದರಿಂದ ನಾನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ.

ವಿರಲ- ಆ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಆರೋಗಿಯನ್ನು ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೆಯೋ ?

ಪೋಲೀಸ್-ಇಲ್ಲ, ಎಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಅವನ ಗತಿ ಯೇನಾಯ್ತೆಂದು ಆ ಉದ್ದನನ್ನು ಕೇಳಲು, ಅದಕ್ಕವನು, ಆ ಮನುಷ್ಯನು ನಮ್ಮ ದಿಯಾಗಿದಾನೆಂದೂ ಹಳ್ಳಿಯಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದಾನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಗಲಿನ ಸರದಿಯ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್-ನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ನನಗೆ ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೆ ಹಾಗೆಯೇ. ಈ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟೇ ಇದ್ದೇನೆ.

ವಿರಲನೂರ್ತಿಗೆ ಈಗ ಬಹುಬೇರೆಯಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿದವು. ಇವನು ಮೊದಲು ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡಲೇ ಎందుಕೊಂಡನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವಳು ಪ್ರಪುಲೈಯಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ತನ್ನ ಮುಂದಿನದಾರಿಗೆ ಕಲ್ಲುಮುಳ್ಳು ಬೀಳುವುದೆಂದು ಹಿಂದೆಗದನು. ವಿರಲನು ಅವರಿಬ್ಬರ ಪಿತೂರಿಯನ್ನೂ ಕಾಂತನಾಥನ ಮರಣವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ ಆ ಶವವನ್ನು ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಎರೋ ಹೂತಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರಿತು. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ದೃಢಪಡುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿರಲನು ಬಹಳ ಪರದಾಡಿದನು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಆ ದಿನ ಅನಾಥ್ಯವೆಂದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋದನು.

ಆದರೂ ವಿರಲನು ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಧವನು ವಿಶಾಲದೇಶದವನೆಂಬುದನ್ನೂ ಭಾಸ್ಕರನು ಮಾರ್ಯದೇಶದವನೆಂಬುದನ್ನೂ ಪತ್ತೆಮಾಡಿದನಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೋದುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲದೇಶದ ತುಂಟರ ಗುಂಪಿನ ಪೈಕಿ ಅನೇಕಸಲ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಧವನೂ ಒಬ್ಬನೆಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಇವನ ಭಾವಚಿತ್ರ (Photo) ವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಭಾಸ್ಕರನ ವಿಷಯಮಾತ್ರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದುದಿನ ವಿಠಲನು ಈ ವಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಾರಣರಾಲನು ಬಂದು-ವಿಠಲ, ನನ್ನ ತಂಗಿಯಿಂದ ಈಗತಾನೆ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಅವಳು ತಾನು ಒಬ್ಬ ಮಿತ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ತನ್ನನ್ನು ಹುಡುಕದೇಕಾ ದುಡಿಸುವೆಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ.

ವಿಠಲ-ಆ ಮನೆ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆಯೋ ?

ವಾರಣ-ಓಹೋ ! ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂತಹ ಬೀದಿ, ಇಷ್ಟನೇ ನಂಬರು ಮನೆಯೆಂದು. ಇಷ್ಟೇಅಲ್ಲ, ನನ್ನನ್ನು ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ,

ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ವಿಠಲನು ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಹಾರಿಬಿದ್ದನು. ಕೈ ಬೆರಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡನು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷ ಮಾತಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಮನೆಗೆ ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಹೋದುದನ್ನು ವಿಠಲನು ಕಂಡನೋ ವಾರಣರಾಲನು ಹೇಳುವುದೂ ಅದೇ ಮನೆಯ ವಿಳಾಸವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು.

ವಿಠಲ-ಎಲ್ಲಿ ? ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಡು, ನೋಡೋಣ.

ವಾರಣರಾಲನು ಕೊಟ್ಟನು. ವಿಠಲನು ಓದಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ- ಏನಯ್ಯ, ಇದು ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯ ಅಕ್ಷರವೇ ಎಂಬುದು ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತೋ ?

ವಾರಣ-ಅವಳ ಅಕ್ಷರದಂತೆಯೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ವಿಠಲನು ಬಹಳಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಕಡೆಗೆ-ಪ್ರಪುತ್ಲೆಗೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಲಗ್ನ ವಾದುದನ್ನೂ ಅವಳ ಪತಿಯ ಮರಣವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ನಡೆದ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ವಾರಣನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವನು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ಏನೂ ತೋರದೆ ಮುಗ್ದ ನಾಗಲು ಪುನಃ ವಿಠಲನು-ವಾರಣ, ನೀನು ಈಗ ಆ ಮನೆಗೆ ನಡೆ, ನಾನೂ ನಿನ್ನಸಂಗಡ ಬರುವೆನು. ಸರ್ಕಾರದ ಪತ್ತೇದಾರನಾದ (Detective Officer) ನಾನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ದಿರುವಂತೆ ನಾನು ಬೇರೆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಂಗಸು ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ,

ಇವಳು ಪ್ರಪುಲೈಯ ವೇಷಧಾರಿಣಿ. ನೀನು ಏನೂ ಅರಿಯದವನಂತೆ ಇದ್ದು ಬಿಡು. ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವನಾದ ವಾಗ್ಗೀಶನೆಂದೂ ಕಳಿಂಗದೇಶದಿಂದ ಬಂದವನೆಂದೂ ಹೇಳು. ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾನು, ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು.

ವಾರಣ-ಪ್ರಪುಲೈಯು ಅಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳು ?

ವಿಠಲ-ನಾವು ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಬೇಕು.

ಒಂದು ಘಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಟರು ವಿಠಲನು ಬ್ಯಾಂ ಕಿನ ಸಾಹುಕಾರನ ವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿ ಸೋದರಮಾವನಾಗಿದ್ದನು.

ಐದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲನೂ ವಾರಣನೂ ಬಂದು ನಿಂತು ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಯಾರೋ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರಕಡೆ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದರು. ಅದನ್ನು ವಿಠಲನು ಕಂಡನಾದರೂ ತಾನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಪ್ರಪುಲೈಯು-ಚಿ: ಅಲ್ಲ ಕೃತಕಪ್ರಪುಲೈಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತರು. ವಾರಣರಾಲನಿಗೆ ತುಂಬ ಗಲಬಲಿಯಾಗಿ ಏನೂ ತೋರದೆಹೋಯಿತು.

ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು-ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುದು ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಾರಣನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅವನನ್ನೂ ವಿಠಲನನ್ನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು-ಅಣ್ಣ, ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಬಹಳ ಹಲುಬಿರಬಹುದು. ನಾನು ಬರುವಾಗ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗಲ. ಬನ್ನಿ. ಇದರ ವಿವರವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿಸುತ್ತೇನೆ,

ವಾರಣ—ಪುಲ್ಲ, ಇಗೊ, ಈತನು ನಮ್ಮ ನೋದರಮಾವ, ಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ವಾಗಿಶ.

ಪ್ರಪುತ್ನಿ—ಓಹೊ ! ಹಾಗೆಯೇ ! ಮಾವಯ್ಯ, ನಾನು ಭಾವಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ (Photo) ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ್ದುದು.—ಎಂದು ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ,—ಬನ್ನಿ, ಈ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ—ಎಂದಳು.

ಆ ಕಿರುಮನೆಯು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಿಲವುಗನ್ನಡಿಗಳೂ, ವಿಚಿತ್ರವರ್ಣದ ಚಿತ್ರಪಟಗಳೂ, ಅನೇಕ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳೂ, ಪರಿಪರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿ, ಮೇಜು, ಬೆಂಚು, ಮಂಡ, ಸೋಪ, ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ದೀಪೋಪಕರಣಗಳೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿತ್ತುಕುತಿದ್ದವು.

ವಾರಣನೂ ವಿರಲನೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ ಅವಳು—ಕೇಳಿ, ನಾನು ಅಷ್ಟು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ಧಟ್ಟನೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಬರಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ :—ಭರತಮಾಧವಿಯೂ ನಾನೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾಪ್ತ ಸಖಿಯರು. ಅವಳು ವಿಶಾಲದೇಶದ ಮಾಧವನೆಂಬೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ನನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹತ್ತಿ ಮಲಗಿದಳು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೇವಲ ಆಶೆಪಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ಬಲು ಗಾಬರಿಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಅದು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದಿವಾಣಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕವೋದುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಕಾಗದವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ನಿದಿಲು ಬಡಿಸಿಕೊಂಡವಳಂತಾಗಿ, ಗೆಳತಿಯು ಕೇವಲ ಅಪಾಯ ಕರವಾದ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಳೆಂದ: ಭಾವಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಮುಖವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿಹೋದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಪಿಸುತ್ತ ನಾನು ಇಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗು ವೆನೆಂದು ಕೂಡ ಯಾರ ಸಂಗಡವೂ ಹೇಳದೆಯೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿ. ಭರತಳಿಗೆ ರೋಗವು ಅತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ನನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಮನೆಯ ಸಮಾ ಚಾರವೇ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಬಲು ಹಂಬಲಿಸಿದೆ. ನೀನು ಊರಿಗೆ ಬಂದುದು

ನಿನ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗಲು ನಾನು ನಿನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾವಯ್ಯ ವಾಗ್ಗೀಶನು ದಯಮಾಡಿಸಿದುದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂತೋಷ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಖಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು, ಈ ಹೊತ್ತೋ ನಾಳೆಯೊ ! ನಾನೂ ಮನೆಗೆ ಬರುವೆನು.

ವಾರಣ—ಈಚೆಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಮದುವೆಯಾದ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಿನ್ನ ಆ ಗೆಳತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹೇಳು.

ಕೃತಕ ಪ್ರಪುಲೈ—ಭರತ ಮಾಧವಿ. ಯಾಕೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ನೀನವಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟೆಯೆ ? ಅವಳೂ ನಾನೂ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಒಳ್ಳೇದು ಇನ್ನೇನು, ಕೂಡಲೆ ಅವಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡುವೆಯಂತೆ. ಮಾವಯ್ಯ, ಅತ್ತೆ ಸಾಖ್ಯವಾಗಿದಾರೆಯೆ ?

ವಿಠಲ—ಏನಮ್ಮ ಮಗು, ನೀನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುವುದು ! ನಾನು ನಿತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಲ್ಲವೆ ?

ಈಗ ಕೃತಕ ಪ್ರಪುಲೈ ಪೆಚ್ಚಾದಳು. ಬಳಿಕ ಹೇಗೂ ಈ ಐಬನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಬೇಗ ಎಚ್ಚತ್ತುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತ ಅಯ್ಯೋ ! ನಾನು ಎಂತಹ ಹುಚ್ಚಿ ! ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾತಾಡಿದೆ ! ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಒಂದುಕ್ಷಣ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ. ನನ್ನ ಸಖಿಯನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತೇನೆ.—ಹೀಗೆಂದು ಮೈಯಾರದಿಂದ ಮುದ್ದುಗುಲುಕುತ್ತ ಹೊರಟಳು. ಅವಳು ಹೊಂಚಿ ಕೇಳಲಾರದಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗಲು ವಾರಣನು ಅತಿ ಕುತುಕದಿಂದ ವಿಠಲನಂ ಕುರಿತು ಕಿವಿಯಿಲ್ಲ—ಅಯ್ಯೋ ! ಇವಳು ನನ್ನ ತಂಗಿಯಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಪ್ರಪುಲೈಯೆಂದೇ ಭ್ರಮಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಈ ಗಿಣಿ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಕಾಗೆ ಯಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ ! ಇದರ ಪರಮಾರ್ಥವೇನು ವಿಠಲ ?

ವಿಠಲ—ಇದರ ಅರ್ಥ ವಿತೂರಿ, ನೀನು ಬಹಳ ಹುಪಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಇವಳು ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನೀನು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಇವಳಿಗೆ

ಗೊತ್ತಾಗಕೂಡದು. ಇವಳು ಅದ್ಭುತವಾದ ನಟುಕುಗಾತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು, ಇದನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ.

ವಿಠಲನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೇನನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ :—ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮಹದಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕಾಂಗಡಗದ ಫುಲ್ ಫುಲ್ ಸದ್ದು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸನ್ನಿಹಿತಾಗಮನವನ್ನು ನೂಟಿಸಿತು. ಕೃತಕ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಗೆಳತಿಯನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆತಂದಳು. ಅವಳೇ ಭರತಮಾಧವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದರು. ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗೊಂಡಂತೆಯೂ ನಟಿಸಿದರು. ಭರತ ಮಾಧವಿಯೂ ಇವರನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಯಿಂದ ಕಂಡಳು. ಅವಳ ಕೋಮಲ ಕಂಠಸ್ವರವು ಸಂಗೀತಕ್ಕಿಂತ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತು ಅವಳು ಮಹಾಘನತೆವಂತಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಭರತಮಾಧವಿ-ವಾರಣ, ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅವಳ ಬಂದುವರ್ಗದವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಬಲು ಸಲಗೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಸಿನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನಿಲ್ಲಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡೆನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀನೇನೂ ಅನ್ಯಥಾ ಯೋಚಿಸಬೇಡ.

ವಾರಣ-ಅವೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ.

ತನ್ನ ತಂಗಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಮಾಯವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೆ ಏನೋ ಕೈಕರಣಮಾಡಿರುವುದು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ವಾರಣನು ಭರತಮಾಧವಿಯ ರೂಪಕ್ಕೂ ಅವಳ ಚಟುಕಿಗೂ ಮರುಳಾಗಿ ಅವಳ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವಂತಾದನು. ಅವನ ಹೃದಯನಾಡಿಯು ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಡಿಯುತ್ತಬಂದಿತು. ಮೋಹದ ಬೀಜವು ಮೂಳೆಯಿತು. ಮತ್ತು ವಿಠಲನು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಡುವೆ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಓಡಾಡಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಯಾರ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೋತಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಗೌರವವನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಇಂತಹವನು ಈಗ ಮಾಧವನ ಪತ್ನಿಯೆಂದು ಬೊಂಕುವ ಮಾಯಗಾತಿಯಾದ ಈ ಭರತಮಾಧವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದನು. ಈ ಮೋಹಾಂಧಕಾರದಿಂದ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟನು.

ಅದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ವಿರಲನು—ವಾರಣ, ಏಳು, ಹೋಗೋ, ನನಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವುಂಟು. ಮಗು, ಪ್ರಪುಣ್ಣ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ವಾರಣನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕೃತಕ ಪ್ರಪುಣ್ಣ—ನಾನು ನಾಳೆ ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ—ಎಂದಳು.

ವಾರಣನು ಭರತಮಾಧವಿಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಹಾಕಿದ ಸಂಗತಿಯು ಚತುರನಾದ ವಿರಲನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಈಚೆಗೆ ಹೊರಟು ಬಂದರು. ಬಳಿಕ ವಿರಲನು ವಾರಣನಂ ಕುರಿತು—ಅಯ್ಯ, ನಾನು ಸಂಶಯ ಪಡುತ್ತಿರುವುದು ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಕೂಡದು, ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬೇಡ. ಇಷ್ಟರಮೇಲೆ ಬಂದುದಲ್ಲಾ ಬರಲಿ, ಇದಲ್ಲದೆ ವಾರಣ,

....

ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ವಿರಲನು ವಾರಣನ ಮುಖವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಅದರ ದಿಂದ—ನಿನ್ನ ವಿವೇಕದಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಿಯು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಮತ್ತು ನೀನು ಇವರ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುವಾಗ ನಾನು ವಿರಲನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಷೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ವಾರಣನು ಯಜಮಾನನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಟ್ಟು—ಅಯ್ಯ, ಇಗೋ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅವರದುರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಸಾಲದೆ ?

ವಿರಲ—ಅಯ್ಯ, ನೀನು ತರುಣ. ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಬಿದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳಪಡುತ್ತಿದೆ. ಆಗಲಿ, ನೀನೇನೂ ಅನ್ಯಥಾ ಎಣಿಸಬೇಡ. ನಾನು ಬಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವೆನು. ನಾನು ಈ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೋದರಮಾಁನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ವಾರಣ—ಆಗಲಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

ವಿರಲನು ಹೋಗಿ ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಇರುವ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು.

ವಾರಣಲಾಲನು ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಅವನಿಗುಂಟಾದ ಮನೋಭಾವ ಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಯು ಗೋಚರಹೋಯಿತು. ಪ್ರಪುರೈಯ ಮುಖವನ್ನು ಆ ಹೊಸಬಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದನು. ಮನಸ್ಸು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಗತಿ ಏನಾಯಿತೋ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ ಗೋಳಾಡಿದನು. “ಅಯ್ಯೋ! ನಾನು ಎಂತಹ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ! ಅಂತಹ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡೆನಲ್ಲ! ಎಂತಹ ಮುದ್ದುಮುಖ! ಆಹಾ! ಪ್ರಪುಲ್ಲ! , ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತ ಈ ವಿತೂರಿಯ ವಿಷಯವು ಆ ಸಾಧುಬಾಲಕೆಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರಲಾರದೆಂದೂ ಯಾರೋ ಮೋಸದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ದರೆಂದೂ ಮರುಗಿದನು. ಅವಳು ದೇವಕನ್ಯಕೆಯೆಂದೇ ಗೌರವಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ವಾರಣನು ವಿಠಲನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೆಲವು ದಿನ ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾಗಿಯೂ ಅವನು (ವಿಠಲ) ಬಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋದರ ಮಾವನಾಗಿ ಇರಬಹುದೆಂದೂ ತನ್ನ ಕೃತಕಸಹೋದರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿದ್ದನು. ಬಳಿಕ ತಾನು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಬಂಗಲೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು ಅದರ ಅಕ್ಷರವು ತನ್ನ ನಕಲು ತಂಗಿಯು ಬರೆದುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ‘ಎಲೈ, ಪ್ರಿಯಸಹೋದರನೇ, ನನ್ನ ಸಖಿಯ ಗಂಡನು ಈ ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಅತನು ಏನೋ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ನೀನೂ ನಮ್ಮ ಮಾಮಯ್ಯನೂ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾಮಯ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ನೀನಾದರೂ ಬರಲೇಬೇಕು,’ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ವಾರಣನು ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡನಂತರ ಇದನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು. ಪುನಃ ಯೋಚಿಸಿ ಇದನ್ನು ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡನು.

ವಿಠಲನ ಅಭೀಷಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅತನು ಏನೋ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ಪತ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವನೆಂದೂ ಇನ್ನೂ ಬಹಳಹೊತ್ತು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಟೇ

ಶನು ಹೇಳಿದನು. ಈಗ ವಾರಣಸಿಗೆ ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಜೆ ಆರು ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಬೇಗ ಬರರಾರನೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಕೃತಕ ಸಹೋದರಿಯ ಕಾಗದದಂತೆಯೇ ನಡೆದು ಅವರನ್ನು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ಮರುದಿನ ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಲು ಸುಂದರಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ತರುಣಿಯು ಬಂದು ಕದವನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಅವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ವಾರಣಸಿಗೆ ಕೇವಲ ಮನೋವಿಕಾರವಾಯಿತು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೂ ಮರುಳಾದನು.

ಧರತಮಾಧವಿ—ಓಹೋ ! ನಮ್ಮ ವಾರಣಸೋ ! ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಬಂದೆಯಾ? ಮಾವಯ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ವಾರಣ—ಇಲ್ಲ, ಆತನಿಗೇನೋ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿದ್ದಿತು.

ಧರತಮಾಧವಿ—ತಂಗಿ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿರಿದಾಳೆ. ಇಗೋ ಇನ್ನೇನು ಬರುತ್ತಾಳೆ ! ಆಗೋ ! ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಟಕಿಟ್ಟುಗಳಿವೆ ತೆಗೆದುಕೊ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ,—ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತ ಬಲು ವಿರಾಸದಿಂದ ಮುದ್ದು ಗುಲುಕುತ್ತ ಹೊರಟಳು.

ವಾರಣನ ಮನಸ್ಸು ಚಲಿತು. ವಿವೇಕವು ಅವನನ್ನು ಕೈಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಧರತಳು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಕೃತಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಕೃತಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಸೊಗಸಾದ ಬಿಳಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ಸೂವಿನ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಸಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲವನ್ನಾಕಿಸುವ ವಜ್ರದ ಬೆಂಡೋರೆ, ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಮೂಗುಬಟ್ಟು, ಕಂಪಿನ ಜಡಹೂವು, ಚಿನ್ನದ ಒಡ್ಡಾಣ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಾಲ್ಕಡಗ. ಇಷ್ಟುಹೊರ್ತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ವಿಶೇಷ ಅಭರಣಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ದೀಪದ ಪ್ರಭೆಗೆ ಈ ಜೀವರತ್ನಗಳು ಧಳಧಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು. ಒಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅವಳು ಜಗನ್ನೋಹಿನಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ವಾರಣನು ಕುರಿತು—ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ, ಬಂದೆಯಾ ! ಸಂತೋಷ. ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾಟಕದ ಅನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸೋಣ. ಮದುವೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಪರಸ್ಪರಿಯು ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಾಳರಾ ಎಂದು ನೀನೇ

ನೂ ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ಮತ್ತು ಈ ದಿನ ಇವಳು ಭರತಮಾಧವಿಯಲ್ಲ, ಇವಳ ಹೆಸರು ತಿರೋತ್ತಮೆ ಅಥವಾ ತಿಲಮೆ. ಇವಳು ಮಾಟಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಚತುರೆ. ಐಗುಪ್ತದೇಶದ ಮೈಯಾರೆ.

ಈ ಸರಾಪಪು ಕಪಿಗೆ ಏಣಿಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ವಾರಣನಿಗೆ ಮತ್ತೂ ಉತ್ತೇಜಕವಾಯಿತು. ಅವನು ಪುನಃಪುನಃ “ ತಿರೋತ್ತಮೆ, ತಿಲಮೆ ” ಎಂದು ಆ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ನಾಮಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ತಿಲಮೆಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕಳು. ಮತ್ತು ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಪರಸ್ಪರ ಓರೆಗಳೊಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೊರಟರು. ಆಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕನು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ಮನೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದು ಇವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ನಟೇಶನೇ ಈ ಮುದುಕ.

ವಾರಣನು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದಮೇಲೆ ಇವನ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಂಶಯ ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ನಟೇಶನು ಇವನ ಚರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಬಂದಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಾರಣನು ಇದೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕಂಡು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡನು. ಇದನ್ನಲ್ಲ ನಟೇಶನು ವಿರಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ವಾರಣನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ದುರ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ತೋರಿತು.

ಆರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿರಲನ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿತವಾಯಿತು. ಈ ಕ್ಲೇಸಿನ ಪತ್ತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ದಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ವಿರಲಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆತನು ಇದು ವಿಹಿತವಾದ

ಮದುವೆ. ವರನು ಲಗ್ನದಲ್ಲೇ ಸತ್ತನು. ವಧುವು ಮಾಯವಾಗಿದಾಳೆ. ಅವಳೇ ತಾನೆಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ವೇಷಧಾರಿಣಿಯಾಗಿದಾಳೆ. ಇದು ಬಲು ಚಮತ್ಕಾರವುಳ್ಳ ಪಿತೂರಿ. ಏನಾದರೂ ಸಾಹಸಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಾಯರಾದರೂಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಕ ಪ್ರಪುಲೆಯು ತಾನು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದುದುಂಟೆಂದೂ ಹೇಳಿಯಾಳು. ಆಹಾ! ಇದರ ಕೃತ್ರಿಮವೆಲ್ಲ ಈಗ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅಂತು ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಶೆಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ ' ಎಂದುಕೊಂಡನು.

ಬಳಿಕ ಕಾಂತನಾಥನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೂ ವಿಶಾಲದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯೂ ಆದ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪಿತೃನಾದ ಒಬ್ಬ ಪತ್ತೇದಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮನೆತನದ ಸಂಗತಿ, ಕಾಂತನಾಥ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರ ಈ ಎಲ್ಲರ ವಿಷಯ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದನು. ಆ ಪತ್ತೇದಾರನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹೆಸರು ಗೊಂಡವನಲ್ಲದೆ ವಿಠಲನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪ್ತನೂ ಹೌದು. ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೋ ಏನೋ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲವಿರಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ವಿಠಲನು ತುಂಬ ಹಲುಬುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸದುತ್ತರವು ವಿಠಲನಿಗೆ ಕೇವಲ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಡಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಿಠಲನು ಮಾಧವನನ್ನೂ ಭಾಸ್ಕರನನ್ನೂ ಹುಡುಕತೊಡಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಂಗಾಲ ಸುಂದರನ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡನು. ಆ ಅನ್ನಶಾಲೆಯು ಜಾಫರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಆ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಒಳಗೆ ನೋಡಲು ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಬದರಾಯಿಸಿತು. ಒಂದು ಮೂರೆಯಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋದ ಒಂದು ರಾಗಮಾರೆ, ಸಿಡುಕು ಮೋರೆಯವನೊಬ್ಬನು ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ವಿಫಲಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಧ್ಯದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಜನವು ಕಿಕ್ಕಿರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ತಮಾಕುಧೂಮದ ಮತ್ತು

ನಾಸಿಕಾಚೂರ್ಣದ ವಾಸನೆ ತಾನೇತಾನಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಹೋಟಲನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಇಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ವಿಠಲನು ಒಳಗೆ ತೆರಳಾಕಿ ನೋಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿದ್ದವರಲ್ಲನೇಕರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇವನೇ ಎಷ್ಟೋಸಲ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕವೇಳೆ ಸೆರೆಮನೆಯೇ ತವರು ಮನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೇಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದವರೇ. ಆದರೆ ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ವಿಠಲನು ತುಂಬಾ ಬೇಸತ್ತುನು. ಹಾಗೂ, ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ವೆಂಬ ಚಾಪ್ಲಿನ್‌ವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹೊರಟನು. ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಳು ಕಾವಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಿಠಲನು ನಮಯ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಂದು ವಿಠಲನ ರೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು-ಇದೇನು ವಿಠಲ! ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀಯೆ, ಯಾವ ಕೇಸು ಇದೆ? ಏನಾದರೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಬೇಕಾದುದುಂಟೋ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವಳೇನೂ ಸಾಮಾನ್ಯಳಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತವಾದ್ಯಂತವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವಳು. ಮತ್ತು ಯಾವ ಬಂದೀಖಾನೆಯೂ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸ್ಥಳವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಲಕ್ಷ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೂಡ ಅವಳ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿಠಲನು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆರಗಾಗಿ - ಅಯ್ಯೋ! ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಹೊರಪಟ್ಟರೆ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೇ ಹಾಳಾಗುವುದರಲ್ಲ ಎಂದು ತುಂಬಾ ಕೊರಗಿದನು. ಆದರೆ ತನ್ನ ರೆಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡವರು ಯಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟು ಗಾಬರಿ. ಕಡೆಗೆ ಆ ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ವಿಠಲನಿಗೆ ಆಫೈರ್‌ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಫೈರ್‌ವೇ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಹೇಗೂ ಇತರರು ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೆ ಅಪಾಯವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತಾದರೂ ನಳಿನಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಕಂಡುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಳು ಸಹಕಾರಿಣಿಯಾಗುವಳೆಂದು ವಿಠಲನು ನಂಬಿದನು. ಬಳಿಕ ಹಿಸುಮಾತಿನಿಂದ- ನಳಿನೀ! ನಾನು ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಗುರುತಿಸಿದೆ?

ನಳಿನಿ-ವಿಠಲ, ನಿನ್ನ ವೇಷದಿಂದ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಬಲದ ಮುಂಗೈಯ ಮೇಲೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮಚ್ಚೆಯಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅದೇ ನಿನ್ನ ಹೆಗ್ಗುರುತು.

ನಳಿನಿಯು ಹೇಳಿದುದು ದಿಟ. ಒಂದಾನೊಂದು ಮೊಬದ್ದಮೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಕೆಡುಕನು ವಿಠಲನ ಕೈಯನ್ನು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕಡಿದಿದ್ದನು, ಅದೇ ಗಾಯದ ಮಚ್ಚೆ.

ವಿಠಲ-ನಳಿನೀ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹುಪಾರಾಗಿರಬೇಕಾಯಿತು. ಎಂದು ತನ್ನ ಪರಟಿನ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಮುಂಗೈವರೆಗೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಳಕೆ-ಎಲೆ ನಳಿನಿ, ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಏನುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ? ಎಂದನು.

ನಳಿನಿ-ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸತ್ಕಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಿಠಲ-ಯಾರಿಗೆ?

ನಳಿನಿ-ಅದೆಲ್ಲ ರಹಸ್ಯವಿಷಯ, ಪ್ರೇಮಲತೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳ ತೀರದು.

ವಿಠಲ-ನಿನ್ನ ಕಡೆಯವರು ಯಾವ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದಾರೆ?

ನಳಿನಿ-ಇದೋ! ಈ ಏಕಾಂತಗೃಹದಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಹುಜನರಿರುವಂತಿದೆಯಲ್ಲ? ಯಾರ್ಯಾರಿದಾರೆ ಬಲ್ಲೆಯಾ? ಅವರ ಚಹರೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಇಗೋ ನಿನ್ನ ಕೈ ಬೆಚ್ಚಗಾಗುವುದು.

ನಳಿನಿ-ಓಹೋ! ನಾಲ್ವರಿದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಕೈಗೂಡಿತೆಂದುಕೊ. ಒಬ್ಬನು ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ವಿಶಾಲದೇಶದ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದವನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಅವನ ಅಪ್ಪಸ್ನೇಹಿತ. ಅವನು ಕುಳ್ಳ. ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರ ಮೈಕಿ ಒಬ್ಬನು ನಾಗೇಶ. ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು

ಹೋಟಲಿನ ಯಜಮಾನನ ಹೆಂಡತಿ ಆದಿಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಅವಳು ಅರುಂಧತಿಯ ಅವ ತಾರವೇ ತಾನೆಂದು ಜಂಭ ಬಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸದಾ ಇತರರನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆ ಯತಕ್ಕವಳು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಈಗ ಅವಳನ್ನು ಮಾಕರಿಸಬೇ ಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ನಳಿನಿಯು ಹೇಳಿದವರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರೆಂಬುದನ್ನೂ ಉಳಿದವರು ಅವರ ದುರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರೆಂಬುದನ್ನೂ ವಿರಲನು ಊಹಿಸಿ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತು ಕಥೆಗಳು ನಡೆಯು ತ್ತಿವೆಯೋ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ತುಂಬ ತವಕಪಟ್ಟು—ಎರೆ ನಳಿನಿ, ನಿನಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯುಂಟೋ ?

ನಳಿನಿ—ಓಹೋ ! ಇದೇನು ಹೀಗೆನ್ನುವೆ ? ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಅದಲ್ಲವೆ ? ನಾನೇನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ ?

ವಿರಲ—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬಬಹುದೋ ?

ನಳಿನಿ—ಆಹಾ ! ಧಾರಾಳವಾಗಿ ನಂಬಬಹುದು. ಈಗ ನಿನಗೆ ಬೇಕಾ ದದೇನು ?

ವಿರಲ—ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಒಳಗೆ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ತಿಳಿ ಯಬೇಕು.

ನಳಿನಿ—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಕೋಣೆಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಕೊಠಡಿ ಬಿಡುವಾಗಿದೆ. ಅದರೇ ಆದಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆಯ ಹೊರತು ಅದು ನಮ್ಮ ವಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಅಡುವ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿಸುವುದು.

ವಿರಲ—ಹಾಗಾದರೆ ಹೊರಡು. ಅವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡು.

ನಳಿನಿ—ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವಳು ಅವಕ್ಕೆ ಹತ್ತರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೇಳುವಳೆನ್ನೋ.

ಎಲಲ—ಇಗೋ, ಈ ನೋಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊ.

ನಳಿನಿಯು ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ತಂದಳು ಅವಳು ವಿಠಲನು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಆಲಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತರು. ಈ ಕೊಠಡಿಗೂ ಮಾಧವ ಮುಂತಾದವರು ಇದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೂ ನಡುವೆ ಒಂದು ಪಟುತಿ (Screen) ಮಾತ್ರ ಅಡ್ಡವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಅಡಿದಮಾತೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಸುತಿದ್ದಿತು.

ಮಾಧವನು ನಾಗೇಶನಂ ಕುರಿತು—ಎಲೋ ನಾಗೇಶ, ಹೇಗಾದರೂ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅವಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರೂ ನಮಗೆ ಅಪಾಯ.

ವಿಠಲನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇದು ಪ್ರಪುಲೈಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಅಡಿದ ಮಾತಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಇದುವರೆಗೂ ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಅವಳ ಪ್ರಾಣವು ಉಳಿದಿದೆ ಯೆಂದೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಡವಿರುವುದೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿದನು.

ನಾಗೇಶ—ನೀನು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀಯೋ ?

ಮಾಧವ—ಓಹೋ ! ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಒಳಕ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಿಧಿಯುಳ್ಳ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲ !

ನಾಗೇಶ—ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ, ಆಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೋ ! ಅದು ಅವಳಲ್ಲದ್ದರೆ ತಾನೆ ! ಅದು ತನ್ನಲ್ಲಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಾಧವ—ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದಳು

ನಾಗೇಶ—ಈಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಾಯಿಬಿಡಿಸಿದೆ. ನಾನು ತನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವಳು ನಂಬಿದ್ದಾಳೆ. ಆಯ್ಯೋ! ಧರ್ಮಗೊಡ್ಡು ಪಾಪ, ಪಾಪ !

ಮಾಧವ—ಆಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲದೆಯಂತೆ!

ನಾಗೇಶ—ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲದೆಯಂತೆ, ನಿನಗೆ ತುಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ !

ಮಾಧವ-ವಿಠಲನ ಹತ್ತಿರವೆ ? ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು ? ಇದಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ?

ನಾಗೇಶ-ಓ ? ಇದೇನು ? ನೀನು ಆತನನ್ನು ಬಲ್ಲೆಯೋ ?

ಮಾಧವ-ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ ಆದರೆ ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಹಾ ಅನಾಥ್ಯ ಮನುಷ್ಯ.

ನಾಗೇಶ-ಅವನು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಪತ್ತೇದಾರ. ಆದರೆ ಅವನು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಈಗ ಆ ಹುಡುಗಿಯು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಅವನ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನೆನ್ನುತ್ತಿವಾಳೆ.

ಮಾಧವ-ದೈವಾತ್ ಇದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುದು ಮೇಲಾಯಿತು. ಈಗ ಅವಳು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಇಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಅಣ್ಣನಿಗಂತು ಇದೊಂದೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಇವನೊಂದು ಪಶುಪ್ರಾಣಿ.

ಮಾಧವ-ನಾವು ಸೌದಾಮಿನಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಂತೆ ಸೌದಾಮಿನಿಗೂ ಅಲಮಗೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಸೌದಾಮಿನಿಯು ತಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತನಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ವಿಠಲನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಅವನು ಪ್ರಪುರೈಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವಳೇ ಬೇರೆ ನಮ್ಮ ಸೌದಾಮಿನಿಯೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಭೇದವರಿಯಲಾರನು. ಅಥವಾ ನೋಡಿದ್ದರೂ ಅವಳು ವಾರಣನನ್ನು ನಿಜನಹೋದರೆಂದು ತೋರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವನು ಏನೂ ಮಾಡಲಾರನು.

ಭಾಸ್ಕರ-ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೇನೂ ಸಾಮಾನ್ಯಳಲ್ಲವಯ್ಯ.

ಇದರಿಂದ ಕೃತಕ ಪ್ರಪುರೈಯಾದ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಭಾಸ್ಕರನ ಹೆಂಡತಿಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ವಿಠಲನು ಈ ವಿತೂರಿಗಾರರ ಮೋಸಕ್ಕೆ ತ್ಯಜ

ಸ್ವರೂಪವನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತನು. ಮತ್ತು ನಾಗೇಶನು ತನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಕ್ಷೇಮವೆಂದುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆರೆಯಿಟ್ಟಿರುವನೆಂದೂ, ತಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿದನು,

ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಮಾಧವ-ಎರೋ, ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಕೈಗೆ ಸೇರಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಆ ವಿಠಲನ ತಲೆಯುಳಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡುವೆಯಂತೆ !

ನಾಗೇಶ-ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದ್ರೋಹಿಯು ಪಾಲಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರೀಗೋರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾನಲ್ಲ ! ಅದಕ್ಕೇನು ಗತಿ !

ಮಾಧವ-ಅವಳು ಇದನ್ನೂ ಹೇಳಿದಳೆ ?

ನಾಗೇಶ-ಅವಳೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ.

ಮಾಧವ-ಹಾಗಾದರೆ ಅವಳೇನೇನು ಹೇಳಿದಳು ?

ನಾಗೇಶ-ನಾನು ಈದಿನ ತುಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹೇಳಲು ಅವಳು ತಾವು ಪಾಲಪಾಣಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಗೋರಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದುದು ಮುಂತಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದಳು.

ಮಾಧವ-ಕೈ ಕೊಡುಹುತ-ವಿಠಲನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಕೇವಲ ಅಪಾಯವೇ. ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಮೈಯಲ್ಲ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳಾಗಿರಬೇಕು. ಕಾಂತನ ಶವವನ್ನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಪಾಲಪಾಣಿಯ ಬಳಿಯ ಗೋರಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದುದಕ್ಕೇನಾದರೊಂದು ನೆಪವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾಗೇಶ, ಬಳಿಕ ಆ ವಿಠಲನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಳೆ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಬೇಕು. ಆಗ ನೀನು ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬೇಕು.

ನಾಗೇಶ-ಮಾಸೆಯನ್ನು ನುಲಯುತ್ತ-ನನಗೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡರಾಗದು ಅವನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ. ಕತ್ತನ್ನು ತಿರುಚಿ ಉರುಳಿಸುವೆನು.

ಮಾಧವ-ನೌದಾಮಿನಿಯೂ ತಿಲಮೆಯೂ ವಾರಣನನ್ನು ಬಲೆಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರುವರು. ನಮಗೆ ಅವನ ಧಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಸೇರಿ ಪ್ರಫುಲ್ಲೆಗೂ ವಿರಲನಿಗೂ ಪರರೋಷಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ವಾರಣನಿಗೆ ದೇಶಾಂತರ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದನಂತರ ನಾವು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನೌದಾಮಿನಿಯು ಕಾಂತನಾಥನ ಅಸ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದು. ಬಾ. ಈಗ ಇಷ್ಟಕ್ಕಿರಲಿ. ನಾಳೆ ಪುನಃ ಸೇರಿ ಮಾತಾಡೋಣ.

ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಹೊರಟರು. ನಾಗೇಶನು ಅದಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದನು. ಈ ಅನ್ಯಾಯಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ದುರಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಮಾದವಶಾತ್ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡುದು ವಿರಲನಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿಯು ಜಾರಿ ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಂತೆ ಅನುಕೂಲಿಸಿತು. ವಿರಲನು ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತಾದರೂ ನಾಗೇಶನು ಪ್ರಫುಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೈಚಿಟ್ಟಿರುವನೆಂಬುದನ್ನರಿಯಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಈ ನಾಗೇಶನನ್ನು ಬಿಡು ಹತ್ತಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರಲ-ನಳಿನಿ, ಮುಂದೆ ಇವರೇನು ಮಾಡುವರೋ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಹೇಳು-ಎನ್ನುಲು ಅವಳು ಒಪ್ಪಿದಳು. ವಿರಲನು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಹೊರಬಿದ್ದು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತ್ತಿದ್ದನು. ಅಗ ನಾಗೇಶನೊಬ್ಬನೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಎಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ನಾಗೇಶನು ಹೋಟಲಿನ ತಲೆಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸುತ್ತಲೂ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದನು. ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೃಢಪಟ್ಟುಮೇಲೆ ಮುಂದಕ್ಕಡಿಯಿಟ್ಟನು. ಆಗ ವಿಠಲನು ಈ ದುಷ್ಟನ ಚರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ನಾಗೇಶನು ಆ ನವನಗರಿಯ ಪೂರ್ವದಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ತೆರಳಿ ಅಡ್ಡಬೀದಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಆ ಮನೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಅಷ್ಟು ಕೊಲೆಗಳು ನಡೆವನ್ನಳ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಮೇಘಾವರಣವತಿಯಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಬೆಳಕೂ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಗಾಢಾಂಧಕಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ ಯಾವ ಕೋರಡಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಬೆಳಕಿದ್ದಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅವು ಬಿಚ್ಚುವನೆ.

ನಾಗೇಶನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಿಠಲನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗೇಶನು ಏನುಮಾಡುವನೆಂಬುದು ಕುತೂಹಲಜನಕವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಅವನು ಬಾಗಿಲ ಬೀಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಅವನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದುಂಟೇನೋ ಎಂದು ವಿಠಲನು ಊಹಿಸಿದನು. ನಾಗೇಶನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ಮೇಲೂ ಬೆಳಕೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಠಲನ ಅನುಮಾನವು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೃಢಪಟ್ಟಿತು. ವಿಠಲನು ಮನೆಯ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪೌಳಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ, ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಆ ಮನೆಯ ಅಂಗಗಳೊಳಕ್ಕೆಳೆದನು. ಕಡೆಗೆ ತನಗೇನೇ ಅಪಾಯವಾದರೂ ಈ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುವುದೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೂ ವಿಠಲನು ಎದೆಗುಂದದೆ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಚೂರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಕಿಟಕಿಯ ಸ್ಕೂ ಮೊಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಚ್ಚಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಬಾಗಿಲು ಸರಾಕಿಯೆಂಬುದೊಂದೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದನು.

ಅ ಕೋಣೆಯು ಅಡಿಗೆ ಮನೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಕೈರಾಂದ್ರವನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ ನೋಡಲು ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಯಾರೂ ಬಳಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿತು. ಅಲ್ಲಿ ವಾಯುಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ವಿರಲನಿಗೆ ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ದುಸ್ಸಹವಾದ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅನಾಥ್ಯವಾಯಿತು. ವಿರಲನು ನಿರ್ಮಲ ವಾಯುವಿಗೋಸ್ಕರ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆರಳಾಕಿದನು. ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೆ ಈ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಮನುಷ್ಯದೇಹವು ಕೊಳೆತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದಲ್ಲ!—ಎಂದುಕೊಂಡು ಪುನಃ—ಓಹೋ! ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಾಂತನಾಥನ ಶವವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಹೂತರಬಹುದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪತ್ತೆಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಾನು ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದು. ಎಂದು ಜಿತಮಾಡಿ ಕೊಂಡನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಯ ನೆಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಫೇರಾಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಹೋಗಲು ಒಂದುಕಡೆ ಘೋಬ್ ಎಂದು ಸವ್ವಾಯಿತು. ಅದು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯ ಬಾಗಿಲು. ವಿರಲನು ಅದನ್ನು ತೆರೆದನು. ಈಗ ಹೇಣಗಂಪು ಅತಿಯಾಗಿ ಸಹಿಸದಂತಾದುದರಿಂದ ಅವನು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಖವನ್ನು ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಹುಬ್ಬು ಗಂಟು ಬಿದ್ದಿತು. ಎರಡು ಕೈಗಳೂ ಮೂಗಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಡೆಯಹೊರಟವು. ಹಾಗೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಿರಲನು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದನು. ಖಾಲಿಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನೆಲವು ಜಾರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೂಜು ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಕೆಲವು ಹುಗಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು ಈ ದುರ್ಗಂಧವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವುದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಲು ಸಾಹಸದಿಂದ ತಿಳಿಯಲೆಳಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾವಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರು. ವಿರಲನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಮೀಟಿ ತೆಗೆದನು. ಈಗ ಬಾವಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಣದ ನಾತವು ಬರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲನ್ನು ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದನು. ಅದರ ಸದ್ದಿನಿಂದ ಅದು ಬಲು ಆಳವೆಂದೂ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೇಗೂ ಕಾಂತನಾಥನ ಶವವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವರೆಂದುಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊರದೆಗೆದು ನೋ

ಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ತೊಂದರೆಪಟ್ಟನು. ಒಳಕ್ಕಿಳಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಥವಾ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಒಳಗಿನದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎತ್ತಲು ಯಾವ ಸಾಧನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಳುಗಳ ತುಂಡುಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದುವು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಂಡಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಆ ಗಳುಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತನ್ನ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಹರಿದು ಆ ಚೂರಿನಿಂದ ಬಿಗಿಸಿ ಆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಲಕುತ್ತ ಬರಲು ಒಳಗೆ ಒನೋ ಒಂದು ಮೃದುಪದಾರ್ಥವಿರುವುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಜಾರಾಡುತ್ತ ಬರಲು ಆ ಕೊಂಡಿಯು ಆ ವಸ್ತುವಿಗೆ ತಗಲಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ವಿಠಲನು ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದನು. ಅದು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದು ಹತ್ತಿರಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ಆ ದುರ್ಗಂಧವು ಅತಿಯಾಗುತ್ತ ಬಂದದರಿಂದ ನೆಚಿನಲಾರದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು. ಅದರೂ ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಕೊಂಡು ಧನಃ ಯತ್ನಿಸಿ ಅಂತು ಅದನ್ನು ಹೊರದೆಗೆದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸೆದನು. ಬಳಿಕ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಹೋಗಲು ಗುಂಡಿಗೆಯೊಡೆಯುವಷ್ಟು ಭಯವಾಯಿತು. ಕೈಕಾಲು ನಡುಗಿತು. ಮನಸ್ಸು ತುಂಬ ಜುಗುಪ್ಸೆಪಟ್ಟಿತು. ಹಲ್ಲು ಗದಬಿದ್ದು ರೋಷಾಂಟವುಂಟಾಯಿತು. ವಿಠಲನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಅಂತಹ ನೋಟವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ಗಂಡಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಒಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದ ಪುರುಷನ ದೇಹವಾಗಿದ್ದಿತು. ಕೇವಲ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರೂ ಕೂಡ ಗುರುತಿಸಲಾರದಮಟ್ಟಿಗೂ ಆ ಶರೀರವು ಕೊಳೆತು ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಧಮಾತ್ರ ಕೊಯ್ದಿದ್ದರು. ದರಿಸಿದ್ದ ಉಡುಪುಗಳು ತುಂಬ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದುವು. ಅದರ ವಿಠಲನು ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲಂತಹ ಯಾವಚಿಹ್ನೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಕೊಲೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವವನಾರು ? ಈ ದೇಹವು ಕಾಂತನಾಥನದೆಯೇ; ಪ್ರಾಯಶಃ ಇದು ಅವನ ದೇಹದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ ಸುಮಾರು ಅದೇವಯಸ್ಸು. ಆಗಲಿ. ಇದು ಕಾಂತನಾಥನ ದೇಹವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕತ್ತನ್ನು ಕೊಯ್ಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿದ್ದಿತು ? ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲ ವಿಠಲನ

ಮೆದುಳಿನಲ್ಲ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಗೋಜಿಹೋಗಿ ಕಡೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಮುಗ್ಧನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದುವು.

ಅಂತು ಕೊಲೆ. ನರಹತ್ಯವೇನೋ ನಡೆದಿದೆ. ವಿರಲನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದಾನೆ. ಆದುಕಾಂತನಾಥನ ದೇಹವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವನದೇ ಆಗಲಿ ಕೃತ್ಯವೇನೋ ಹತ್ಯೆಯೇ ಒಂದೇವಿಧ. ಈಗ ವಿರಲನು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೆ? ಒಂದುವೇಳೆ ಪತ್ತೆಮಾಡಹತ್ತಿದರೆ ಈ ಮನುಷ್ಯರು ಅಂದರೆ ಯಾವ ತುಂಟರನ್ನು ವಿರಲನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದಾನೋ ಅವರು, ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳುವರು. ಆಗ್ಗೆ ವಿರಲನು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲ ನೀರಲ್ಲಿ ಹವನಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಹವು ಕಾಂತನಾಥನದೇ ಸರಿಯೆಂದೂ ಅವರೇ ತಪ್ಪಿತ ಮಾಡಿದವರೆಂದೂ ದೃಢಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರಲನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಂತನಾಥನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು ಅಥವಾ ಸತ್ತನು ಎಂದು ನಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ವಿರಲನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ತಾನು ಹೀಗೆ ಶವವನ್ನು ಕಂಡುದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡನು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿರಲನು ತನ್ನ ಕಕ್ಷಿಗಾರಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

ಆ ಕತ್ತರೆಯ ನೆಲಮನೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಾಯಿ ಕಾಯಿಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಿತು. ವಿರಲನು ಈ ಶವವನ್ನು ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಅದರಮೇಲೊಂದು ಬಂಡೆಯನ್ನು ಹೇರಿದನು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಾಗ ಅದನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ವಿರಲನ ಮನೋಗತ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ವಿರಲನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮೊದಲನಂತೆಯೇ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸದ್ದಾಗದಂತೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತ ನಿದಾನವಾಗಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತ ಬಂದನು. ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಆಲಸುತ ಅವಧಾನವಿಟ್ಟು ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ಅಲ್ಲಿನ ಹಾರ್ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವರ್ತ

ಕನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿಠಲನು ನೋಡಿದ್ದ ನೆಪ್ಪು ಈಗ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ಇವನು ಎಲ್ಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತ ಬಂದನು. ಎಲ್ಲಾ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾಗೇಶನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡನು. ತರುವಾಯ ಮೂರನೆಯಂತಸ್ತಿಗೆ ಏರಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ನಡುವಣ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಸುದಿನಿಂದ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದವು. ವಿಠಲನು ಈಗ ಕೇವಲ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನುಂಟದಂತೆ ನಿಂತು ತಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಓರವಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲಿನ್ನುತ್ತ ಬರಲು ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಕೇಳಬಂದಿತು.

ನಾಗೇಶ—ಎಲೆ ರಮಣೀರತ್ನ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೋಸ್ಕರ ಎಂತಹ ಗಂಡಗಳನ್ನಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ನನ್ನವಳಾಗು. ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಹಳೇ ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನನುಭವಿಸೋಣ.

ಒಂದು ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಕ್ತಿ—ಅಯ್ಯ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾಗೇಶ—ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡ. ವಾಗ್ಧಾನಮಾಡು. ನೀನು ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗುವೆ.

ಸ್ತ್ರೀವ್ಯಕ್ತಿ—ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ಆಣೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ನನಗೆ ಅಪ್ಪನಾಗಿ ನಟಿಸುತ್ತೀಯೆ. ಆದರೂ ನೀನು ಕೇವಲ ಕೃತ್ರಿಮ, ದುಷ್ಟ, ಮೋಸಗಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಯಾವ ಪಾಪಿಗಳು ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ವಧೆಗೈದು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೆಳಸುತ್ತಿರುವರೋ ಆಂತಹ ಕೊಲೆಪಾತಕರಿಗಿಂತ ನೀನೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತೊಲಗು, ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡ.

ನಾಗೇಶ—ಓ ಕಾಂತೆ, ನೀನು ಆಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾದೀತು. ನೋಡಿಕೊ. ಇನ್ನೂ ಒಂದುದಿನ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಾಳೆ ಬರುವೆನು. ಅಗರಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆಯಂತೆ.

ಇನ್ನು ಈ ದುಷ್ಟನು ಈಚೆಗೆ ಬರುವನೆಂಬುದನ್ನು ವಿರಲನು ತಿಳಿದು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎದುರು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ನಾಗೇಶನು ಈಚೆಗೆ ಬಂದು ಆ ಸೆರೆಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪದ ಹೇಳುತ್ತ ಇಳಿದು ಹೋದನು. ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೀದಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸದ್ವಿದ್ಯಾ ಕೇಳಿಸಿತು. ತರುವಾಯ ವಿರಲನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೈದಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಧಡೀರೆಂದು ಕದವನ್ನೊದೆಯಲು ಅದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತು. ಒಳಗಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ ನಿಂತಳು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುದಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಳು. ವಿರಲಮೂರ್ತಿ. ಬಳಿಕ ಅನಂದಾತಿರೇಕದಿಂದ ಕುಣಿದು ಬಿದ್ದಳು.

ವಿರಲ-ಅಮ್ಮ, ಮಗು, ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ, ಬದುಕಿದ್ದೀಯಾ?—ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ತನ್ನ ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮುಖದಮೇಲಿನ ಬೆವರನ್ನು ಒರಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದು ಅದು ವರೆಗೂ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದನು ಅನಂತರ ಮಗಳೇ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀನು ಬಂದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?

ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ—ನಾನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದಿವಾನ್‌ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮಣ್ಣನಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದುದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಿದಂತೆಯೂ ಆತನು ಇಂತಹ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿತು. ನಾನು ಕೇವಲ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು. ನಾನು ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಇಬ್ಬರು ಬಂದು ನನ್ನ ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುರುಕಿದರು. ನಾನು ಕೂಗುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಯ್ತು. ಬಳಿಕ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಗಾಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಹೋದೆನು. ಪುನಃ ನಾನು ಈ ನಾಗೇಶನನ್ನು ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾರನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇವನು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರುಪೇಳೆಯಂತೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅಪ್ಪಳಾದ ಗೆಳತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಇವನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅಪಾಯಗಳಂಟೆಂದೂ ನಾನು ಬಾಯಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಬೆದರಿಸುತ್ತಿ

ದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಾಗೇಶನು ಯೋಗ್ಯಮನುಷ್ಯನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಅವನೂ ತನ್ನ ಜತೆಗಾರರಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ತಾನು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲೆಳಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತೋರಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ದ್ವಾರಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಇನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದಷ್ಟೆ ?

ವಿಠಲ-ಮಗು, ಕೂಡದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಮರೆಯಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಜಹಗೀರು ಗ್ರಾಮವಾದ ಹೊಸಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತಳಾಗಿರು.

ಈ ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಪ್ರಪುಲೆಯು ಬದಲು ಮಾತಾಡದೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದಳು. ವಿಠಲನು ಬಲು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ- ಪ್ರಪುಲೆ, ನಾನು ಈ ಮನೆಯ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತವನ್ನು ನೋಡಬಲ್ಲೆಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವು ನಿನಗುಂಟೋ ? ಆ ಶವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೋ ಸಂತಯ ನೀನು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದವಳು.

ಈಗ ಪ್ರಪುಲೆಗೆ ಕೈಕಾಲು ಕಂಪಿಸಿತು. ಮುಖವು ಕಳೆಗುಂದಿತು. ತುಟಿಗಳೊಣಗಿದುವು. ಆದರೂ ಆಕೆ ಮನೋದಾರ್ಥ್ಯದಿಂದ-ವಿಠಲ, ಆಗಲಿ ನಡೆ, ಹೋಗಿನೋಡೋಣ ಎಂದಳು.

ವಿಠಲನು ಪ್ರಪುಲೆಯ ದಾರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿದನೆಂದರೆ ಸಾಲದು. ಅವನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲೆ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟನು. ಪ್ರಪುಲೆಯು ಆ ದುರ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎಡಗೈಯ ಜೀವದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಕಿಂಬಾಲಿಸಿದಳು. ವಿಠಲನು ಅಲ್ಲಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದು ಆ ಶವವನ್ನು ಹೊರಡೆಗೆದು ನೆಲದಮೇಲಿಟ್ಟು ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದನು. ಆಗ ಆ ಬಾಲಕೆಯು ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರುಸುರಿಸುತ್ತ ಆ ಹೇಣವನ್ನೂ ಆದರ ಉಡುಪನ್ನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಹತ್ತಿದಳು. ವಿಠಲನು ಮನವಾಗಿ

ನಿಂತು ಪ್ರಪುರೈಯು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಳೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವಳ ಬಾಯಿಂದಲೇನು ಬರುವುದೋ ಎಂದು ತುಂಬ ಆತುರಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಆಗ ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಡೆಗೆ-ಇದು ಕಾಂತನಾಥನ ಶರೀರವಲ್ಲ, ಅದೇನೋ ಖಂಡಿತ-ಎಂದಳು. ವಿಠಲನು ಜುಗುಪ್ಸಾವಹವಾದ ಆ ಜೀರ್ಣದೇಹವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೊದಲನಂತೆಯೇ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಪ್ರಪುರೈಯೊಡನೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಎಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ವಿಠಲನೂ ಪ್ರಪುರೈಯೂ ಮನೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅದುವರೆಗೂ ಅವಳು ಧೀರಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು. ಆದರೆ ಬಳಿಕ ಆಗ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಬಂದ ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಆಕೆಯ ನರಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡ ತೊಡಗಿದುದರಿಂದ ಆಕೆಯು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಜ್ಞಾನತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಳು. ಆಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಸುದಾರಿಸುವುದು ವಿಠಲನಿಗೆ ಬಲಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಆತನು ಆಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಠಲನೂ ನಟೇಶನೂ ಆದರದಿಂದ ನಡೆಯಿಸಿದ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಪುರೈಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಮರಳಿತು. ವಿಠಲನು ವಾರಣರಾಲನ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ವಾರಣನು ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಟೇಶನಿಂದ ತಿಳಿದನು. ಇವೆರಡರಿಂದ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಕೇವಲ ಕಿಂಕೃತಿಯನ್ನೈದ್ದಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾರಣರಾಲನಿಗೆ ಯಾವ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿಸಲೇಕೂಡದೆಂದೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಪುರೈಯನ್ನು ಆ ಗುಂಪಿನವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಕೆಲವುಕಾಲ-ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಯೋಚನೆಯೆಲ್ಲ ಫಲಿಸುವವರೆಗೆ ಜೋಕಿಯಾಗಿತ್ತರದೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು

ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಟೀಶನೊಡನೆಯೂ ಆರೋಚಿಸಿ ಅದೇ ದಿನ ಮೊದಲನ ರೈಲಿ ನರೇ ಪ್ರಪುರೈಯು ನಟೀಶನ ಸಂಗಡ ಹೊಸಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದನು. ಪ್ರಪುರೈಯು ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಜರಿದಳು. ಆದರೆ ವಿಠಲನು ಗುಣದೋಷ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಮೂರ್ಖತನಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪುರೈಯು ಹೊರಟಮೇಲೆ ವಿಠಲನು ಕೆಲವುದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿಮುಖವನ್ನು ನುಡವಿಸಿದನು. ಆ ಹಾಳುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯಶರೀರದ ವಿಷಯವು ವಿಠಲನ ಮನಸ್ಸನ್ನೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಿತು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ತೋರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದುದಿನ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿಠಲನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದ ಸದ್ದಾಯಿತು. ನೋಡುವಲ್ಲಿ ನಳಿನಿ. ಅವಳು ಬೇಗ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಲಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು. ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಎದೆಯು ಬೃಷವಿಕ್ಕುತ್ತ ಅವಳು-ವಿಠಲ, ನಾನು ಈಗತಾನೆ ನಾಗೇಶನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದೆ. ಅವನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೀಕಾಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭೂಮಿಗಿಳಿದು ಕುಳಿತಿದಾನೆ.

ವಿಠಲ-ಇದೇನೆ ? ಅದೇಕೆ ?

ನಳಿನಿ-ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನು ನಾಗೇಶನ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಬಳಿಕ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಆ ದಿನ ನೀನು ಬಂದಿದ್ದ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಫ ವರ್ತಮಾನರೂ ಬಂದರು. ತರುವಾಯ ಆ ಮೂವರೂ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಾನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಪಕ್ಕದ ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಂಚಿಕೇಳಿದೆನು.

ವಿಠಲ-ಏನೇನು ನಡೆಯಿತು ?

ನಳಿನಿ-ನಾಗೇಶನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕುರಿತು-“ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟದಾಯಿತು. ಆ ಶವದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿತು.” ಎನ್ನಲು ಅವರು ಬಲು ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡು ಐದು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬಹುಮಾನಕೊಟ್ಟರು.

ವಿಠಲ-ಅವನು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪುಕೊಟ್ಟರೆ ?

ನಳಿನಿ-ಹೌದು. ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಆಕ್ಷಣವೇ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಬಳಿಕ ನಾಗೇಶನು ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಅವರಿಗೊಂದು ಗೊಳಿಯನ್ನು ಪಾರಿದ್ವಂತೆಯೂ ಅದರ ಹಣವು ಬಂದಿತೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಪುರೈಯು ಹೇಗೋ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಳೆಂದೂ ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲ ನಿನು (ವಿಠಲನು) ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಅಂತು ಅವನಿಗೆ ಮರಣಕಂಪ ಹತ್ತಿದೆ.

ವಿಠಲ-ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಹುಡುಗಿ ನಿಕ್ಕಿದರೆ ನಾಗೇಶನು ದೇಶಾಂತರ ಓಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನು ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆದರುತ್ತಾನೆಂದು ತೋರುವುದು.

ನಳಿನಿ-ಅದು ದಿಟ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಅವನ ಸಂಗಡ ಯಾವುದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವವರೆಗೂ ಅವನಿಗೆ ಚಿತ್ತಸ್ಥಿರ್ಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಪ್ರಪುರೈಯು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಳೆಂದೂ ಇತಃಪರ ತಾವೇನೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರೂ ನಂಬಿರಬಹುದು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಮಹಾಶಯನಾಗೇಶನೇ ಆ ಹುಡುಗಿಯು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದೇನೋ ! ನನಗೆ (ವಿಠಲನಿಗೆ) ಈ ವಿಷಯವೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಿಡು.

ನಳಿನಿ-ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂದಕ್ಕಿನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಠಲನು ನಳಿನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ ತಾನು ಪ್ರಪುರೈಯ ಸೋದರಮಾವವಾಗಿರತನ ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ವಾರಣರಾಲನ ಮನೆಗೆ ಸಾದಾಮಿನಿ (ಕೃತಕಪ್ರಪುರೈ)ಯ ಬಳಿಗೆ ಹೊರಟನು.

ಅಲ್ಲ ಒಳಗೆ ಮೂವರು ನಾಲ್ವರು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಒಂದು ತೂಲಿಕಾಸನ (Sofa) ದ ಮೇಲೆ ವಾರಣನೂ ಅವನ ಮಗ್ಗಲಲ್ಲ ತಿಲುಮೆಯೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಸೌದಾಮಿನಿಯು ತಿಲುಮೆಯ ಹತ್ತಿರ ದೀಪದಬಳಿ ಒಂದು ವಿಶ್ರಮಾಸನ (An Easy Chair) ದ ಮೇಲೆ ಒರಗಿದ್ದಳು. ಮಾಧವನು ಒಂದು ಕಾಲ್ಪಣಿ (Stool) ಯ ಮೇಲಿದ್ದನು. ಭಾಸ್ಕರನು ರಾಗಮಾಲನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿಠಲನು ಒಳಹೊಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡವಳು ಸೌದಾಮಿನಿ. ಅವಳು ಅಕ್ಷಣವೇ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದು—ಮಾವಯ್ಯ, ಬಾ. ಸಂತೋಷ, ಇಗೋ, ಇವರೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಪ್ಪರು. ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತಾನೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆವು. ಈತನು ನಮ್ಮ ಗೆಳತಿಯಾದ ಭರತಮಾಧವಿಯ ಪತಿಯಾದ ಮಾಧವ. ಈ ಭಾಸ್ಕರನು ಈತನ ಸ್ನೇಹಿತ.

ಇಷ್ಟುಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಠಲನಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಮರಾಭದ್ರೆ ಪ್ರತಿ ಮರಾಭದ್ರೆಗಳು ನಡೆದವು. ಅದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮುದುಕನು ಬಾ ದಿದ್ದರೆ ಮೇಲಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿತೆಂದುಕೊಂಡರು. ವಾರಣನು ಆ ಮೋಹನೆಯ ಮಗ್ಗಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವನ ನಂಗಡ ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ರಹಸ್ಯೋಕ್ತಿಗೂ ವಿಠಲನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಧರಿಸಿದ್ದ ಷರಟುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಕೈಗುಂಡಿಗಳ ವಜ್ರಗಳು ಆ ಪೆಟ್ಟೋಲಿಯ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನಾಕಿಸುವಂತಿದ್ದವು. ಕಡೆಗೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಯಲ್ಲಿ ತಿಲಮೆ (ತಿಲೋತ್ತಮೆ ಅಥವಾ ಭರತಮಾಧವಿ) ಯು ಎದ್ದು ಇನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

ಆಗ ಸೌದಾಮಿನಿಯು—ಬೇಡಬೇಡ, ಇನ್ನೂ ಬೇಡ. ಈ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಿರುಮನೆಗಳಿವೆಯಲ್ಲಾ?

ತಿಲಮೆ—ಏನು ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯೇ? ಅಂತಹುದೇನೂ ಬೇಡ. ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಕೃತಕಪ್ರಪುರೈ (ನೌದಾಮಿನಿ)-ಇರಲಿ, ನಂಕೋಚವೇತಕ್ಕಿ? ಇನ್ನೂ ಈಗರೇಬೇಡ. ಕಡೆಗೆ-ಈರಾತ್ರಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಇಲ್ಲದ್ದುಹೋಗಬೇಕು.

ಹೀಗೆಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಭಾಸ್ಕರ-ನಿದ್ರೆಬರುವವರೆಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಇಸ್ವೀಟಾಡೋಣವೆ ?

ವಾರಣ-ಆಹಾ ! ಅಗತ್ಯವಾಗಾಗಬಹುದು. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿ (Packet) ನ್ನು ತಂದುಹಾಕಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ವಿರಲನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.

ವಿರಲ-ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ಆಟವು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನೀವುಗಳಾಡುತ್ತಿರಿ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವೆನು.

ಮಾಧವ-ಓಹೋ ! ಇದೇನು ! ನೀನು ಕದೀವು. ಇದರಮೇಲೆ ಕಳಿಂಗ. ನಿನಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬಾಳು ನೋಜಿಗೆ.

ವಿರಲ-ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಈಚೆಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಿದ್ದು.

ಮಾಧವ-ಹುಣಿಸೇಮರ ಮುದಿಯಾದರೆ ಹುಳಿ ಬಿಟ್ಟೀತೆ ? ಹೆಚ್ಚಾಗೇನೂ ದುಡ್ಡಿಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ವಾರಣ, ಬಾ ಆಡೋಣ.

ವಿರಲನು ತನಗೆ ಆಟದ ಮರ್ಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನೇನೋ ನೆಪ ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ನಿಜವಾಗಿ ಒಳ್ಳೇ ಆಟಗಾರ. ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕರೆಸುವುದರಲ್ಲೂ ಮರೆಸುವುದರಲ್ಲೂ ಬಲು ಚುರುಕಾದ ಮೇಧಾವಿ. ಅವನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರ ಕೈಯೂ ಏನೂ ನಡೆಯದು.

ಮಾಧವ-ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡಿಟ್ಟು ಆಡೋಣ.

ಆಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಘಂಟೆಯಲ್ಲೇ ವಿರಲನು ಉಳಿದವರನ್ನು ಬಿಡುಮಾಡಿ ತಾನೇ ಗೆದ್ದು ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿದ್ರೆಯ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರಿಗೆ ಮುಖ - ಕೆಟ್ಟಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದು ವಿರಲನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. 'ಆ ಮುದಿಗೃಧ್ರನಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ಮುದಿನರಿಯಂತಹ ಕುಯುಕ್ತಿಗಾರ. ಹಳೆಯ ಗಮಾರರಿಗೆ ಹಾಕುವಂತೆ ನಮಗೂ ಚೋಪಿ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕನುಗೊಂಡವರಲ್ಲಾ !'

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗುವಾಗ ವಿರಲನು ವಾರಣರಾಲನ ಸಂಗಡ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದನು. ವಾರಣನು ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ವಿಷಯವೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ವಿರಲನನ್ನು ಕೇಳಲು, ಅದಕ್ಕವನು ತನಗೇನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ ತನಗೆ ಅವನು (ವಾರಣ) ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದ ಸಮಾಚಾರವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ವಾರಣನು ತನಗೆ ಆ ಕೃತಕಸಹೋದರಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಬರಹೇಳಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದುದು ಮುಂತಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿಸಿದನಾದರೂ ತಿಲಮೆಯ ಮೋಹದ ಬಲೆಗೆ ತಾನು ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದನೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳದೆ ಮರೆಮಾಚಿದನು. ಬಳಿಕ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಮಹಡಿಯಮೇಲೆ ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಮಲಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಮಗ್ಗುಲ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಲನು ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಬಹಳಹೊತ್ತು ಪಿಸುಮಾತಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲೊಂದಲ್ಲೊಂದು ಅಲ್ಲೊಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ವಿರಲನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಅವರು ಥಟ್ಟನೆ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೀಪವನ್ನು ತುಂಬಲು ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆಹತ್ತಿ

ತೆಂದು ವಿಠಲನು ಭಾವಿಸಿ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿದನು. ಗಾಢನಿದ್ರೆಯು ಬಂದಿತು.

ತನ್ನ ದುಡ್ಡು ಹೋದುದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ಮಾಧವನು ಭಾಸ್ಕರನನ್ನು ಕುರಿತು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ—ನಾವು ಇನ್ನು ಈ ಮುದಿಗೂಡೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿಬಿಡದೇಕಪ್ಪ. ಇವನು ಯಾರೆಂಬುವನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯೋ? ನನಗೇನೋ ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾಸ್ಕರ—ಇವನು ವಾರಣಸ ಸೋದರಮಾವನೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾಧವ—ಅವನೆಂತಹ ಸೋದರಮಾವನೋ ಏನೋ!

ಭಾಸ್ಕರ—ವಾರಣಸಿಗೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯ ಹುಟ್ಟಿಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಪತ್ತೆದಾರನನ್ನು ಅವನು ಕರೆತಂದಿರಬಹುದೆ?

ಮಾಧವ—ಇಲ್ಲ, ಅವನು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಪಡುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ಅವನು ನಮ್ಮ ತಿಲಮೆಯ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಬಲೆಗೂ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ಅವನನ್ನು ಅವಳ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ ಅವಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಭಾಸ್ಕರ—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮುದುಕನೊಬ್ಬ ಪತ್ತೆದಾರನಾಗಿದ್ದು ತಾನಾಗಿತಾನೇ ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆ?

ಮಾಧವ—ಇದುವರೆಗೂ ನಾನು ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಇವನು ಯಜಮಾನವಿಠಲನೇ ಆಗಿರಬಹುದೆ?

ಭಾಸ್ಕರ—ಅವನನ್ನು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ?

ಇಬ್ಬರೂ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಮತ್ತೆ ದೀಪವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದನು. ಮಾಧವನು ಗಾಬರಿಗೊಂಡನು. ಮುಖವು ಜೋಲುಬಿದ್ದಿತು. ಭಾಸ್ಕರನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸೀಬಳಿದಂತಾಯಿತು.

ಮಾಧವ-ಮಗು, ಅವನು ಪತ್ತೇದಾರನೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬನೇ ಆಗಲಿ ಅಂತು ನಾವು ಅವನನ್ನು ಬಲಹಾಕಿಬಿಡಬೇಕು. ಹೇಗಾದರೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರುವುದು ತುಮ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಮಾಧವ-ಮೊದಲು ದೀಪವನ್ನು ತೆಗೆ, ಅಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಭಾಸ್ಕರನು ದೀಪವನ್ನು ನೋಂದಿಸಿದನು. ಮಾಧವನು ಕತ್ತಲೆಯೇ ಹಾಲನೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿರಲನ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತನು. ವಿರಲನಿಗೆ ಗಾಢನಿದ್ರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೀಪವೂ ಆರಿಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಭಾಸ್ಕರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಿವಿಮಾತಿನಿಂದ-ಈ ಮುಂದಿಗೊಬ್ಬಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿದಂತಿದೆ.---ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಧವನು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ರಬ್ಬರು ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಕಿಟಕಿಯ ಕಡೆ ಹಿಡಿದು ಬೆಳುದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಶಾಂತವಾದ ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೌಮ್ಯವಾದ ಚಂದ್ರ ಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೋರೆಯು ಅವನು ಯಾವ ಘೋರಕೃತ್ಯಕ್ಕೂ ಹೇಸದ ಪಾಪಿಯೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಭಾಸ್ಕರ-ಇದರಿಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಮಾಧವ-ಇಗೋ ! ಈ ಯಂತ್ರದೀಪದ ರಾಂಪನ್ನು ಉರಿಸಲು ತಂದಿರುವ ಈ ಡಬ್ಬದಲ್ಲಿನ ಇಂಗಾರಾಪ್ಪ (Carbonic acid gas) ವಾಯುವನ್ನು ಈ ಕೊಳವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅವನ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ಬೀಗದ ಕೈ ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ತಾರಸಿಯ ಪುಟ್ಟ ಕೊಠಡಿ. ಈ ವಿಷವಾಯುವಿನಿಂದ ಅವನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಓಹೋ ! ಸರಿ. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಷ್ಟು ವಿಷವಾಯು ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ? ಒಂದುವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದರೋ ?

ಮಾಧವ-ಇಲ್ಲ, ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದೆ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಥಟ್ಟನೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಅವನು ನಂಕಟದಿಂದ ಕೂಗಿಕೊಂಡರೋ ?

ಮಾಧವ-ಆಗ ಪೊಲೀಸರು ಗುದ್ದಿ ಉರುಳಿಸೋಣ.

ಈ ಕೆಲಸವು ನೀಚತಮವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾಧವನು ತನ್ನ ದುರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದನು. ಒಳಗೆ ಸುಖವಿದ್ರೆಯ ನಿಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸಗಳು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ನಗುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿಷವಾಯುವು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ಕೊಠಡಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ವಿಠಲನೇನಾದರೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ದೀರ್ಘನಿದ್ರೆಯೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಬಳಿಕ ಮಾಧವನು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ನಡೆದು ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಾಸ್ಕರನಂ ಕುರಿತು ವಿನುಮಾತಿನಲ್ಲಿ- ಬಾಚಿ, ಆ ಮುದಿಮೃಗವು, ಇನ್ನೇನು, ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಪರರೋಕಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವುದು.

ಭಾಸ್ಕರ-ಓಹೋ ! ಅದೇನು ಸದ್ದು ! ಎನ್ನುತ್ತ ಮಾಧವನನ್ನು ರೆಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದಳೆದನು.

ವಿಠಲನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲುಂಟಾದ ಸದ್ದಿನಿಂದ ಇವರ ಗುಂಡಿಗೆಯೊಡೆಯಿತು. ವಿಠಲನು ಎಚ್ಚೆತ್ತದ್ದು, ಎದ್ದು ಕುಳಿತದ್ದು, ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುದು, ಕಡೆಗೆ ಅವನು ಎದ್ದು ತಡಕಿನೋಡುತ್ತ ಬಾಗಿಲಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು, ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಈ ಕೊಠಡಾತಕರು ತಿಳಿದರು.

ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಡಮಾಡಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ತಡವಾದರೆ ಇವರ ಕೃತ್ರಿಮವು ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಕ್ಷಣವೇ ಮಾಧವನು ಹೋಗಿ ಆ ರಬ್ಬರು ಕೊಳವೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ಭಾಸ್ಕರನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದರೂ ಔಚಿಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ ತಾನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕರಿಯ ಕರವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗುರುತುಮರೆಸಿಕೊಂಡು ವಿಠಲನು ಮಲಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ವಿಠಲನಿಗೆ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಕೊಂ

ಡುದಲ್ಲದೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೋವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಆತನು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ವಿಠಲನು ಈ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ವಿಷವಾಯುಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತನಗೆ ಹೀಗಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯ ರಾರದಾದನು. ಕಡೆಗೆ ಹೇಗೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಈಚೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಧವನು ಬಂದು ತನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ವಿಠಲನ ತಲೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡವಲು ಅವನು ಜ್ಞಾನತಪ್ಪಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದವನು ಆರ್ತಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾತಾಡಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಪೆಟ್ಟು ಅಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಮಾಧವನು—ಭಾಸ್ಕರನನ್ನು ಕುರಿತು—ಎರೋ ಬಾಚಿ, ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡು. ಈ ಮುದುಕನ ಬಳಿ ಒಡವೆವಸ್ತ್ರ ಹಣಕಾಸು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೋ, ನಡೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.

ಭಾಸ್ಕರ—ನಾವು ಇವನನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು ತರುವಾಯ ಹೋಗುವುದು ಮೇಲಲ್ಲವೇ ?

ಮಾಧವ—ಃ ಹುಚ್ಚ! ಪೋಲೀಸಿನವರೇನಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ನಮ್ಮ ನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದರೂ ನಾವೇನೂ ಅರಿಯದವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೊಠ ಡಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದವರೇ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ವಾದಿಸಬಹುದು.

ಭಾಸ್ಕರ—ಒಂದು ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗೀಚಿ ಈ ಮುದುಕನ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ನಾಗಿದೆಯೋ ನೋಡೋಣವೆ ?

ಮಾಧವ—ಬೇಡ, ಬೇಡ, ಅದು ಕೇವಲ ಅಪಾಯಕರ.

ಭಾಸ್ಕರ—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಬೆಳಕೇ ನಾಕು.

ಮಾಧವನು ವಿಠಲನು ಮಲಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನ ಉಡುಪುಗಳ ನ್ನೆರ್ರಾ ನೋಡಿ ಅವನ ಜೀವನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಒಡವೆಗಳನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳೇನೂ ಇರ ಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವನು ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ನಂಬಲು ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರಿಗೆ ತಕ್ಕ

ಸಾಧನಗಳೇನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಾದವನು ತಂದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾಸ್ಕರನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಹೋಗಿ ಮನೆಯ ತೆರೆಬಾಗಿಲನ್ನೂ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನೂ (Gate) ತೆರೆದುಹಾಕಿ ಪುನಃ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಭಾಸ್ಕರನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಮನೆಗೆ ಯಾರೋ ಕಳ್ಳರು ನುಗ್ಗಿದ್ದರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬುದೇ ಇವರ ಉದ್ದೇಶ. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಈ ಪಾತಕಿಯು ಆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲಲನ ಎದೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಣನಾಡಿಯಾಡುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಅವನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢಪಟ್ಟುಬಳಿಕ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಒಡವೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಇವನ್ನು ಬೈಚಿಟ್ಟು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ಕರನಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾದನು. ಅವನ್ನೂ ರಬ್ಬರು ಕೊಳವೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಒಂದು ಗಂಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಗಂಟೆಗೆ ಉದ್ದವಾದೊಂದು ದಾರವನ್ನು ಬಿಗಿದು, ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಒಡವೆಹೋಗಿದ್ದ ಒಂದು ತವರದ (Tin) ದೋಣಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡುಮಾರು ಗಳದೂರ ಆ ಗಂಟನ್ನಿಳಿಯಬಿಟ್ಟು ಆ ದಾರವನ್ನು ಕೊಠಡಿಯ ಗೋಡೆಯ ಒಂದು ಮೊಳೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಇಷ್ಟುಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಮಹಡಿಯ ಕೆಳಗೆ ಗದ್ದಲವು ಆತಿಯಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಅವರು ಬಾಗಿಲುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿ ಹೊರಗೇನೇನಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ ಪೊಲೀಸಿನವನು ಈ ಬಂಗಲೆಯ ಬಾಗಿಲು ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಇಲ್ಲೇನೋ ಕಳುವಾಗಿ ರಹಿತವೆಂದೂಹಿಸಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಬಲವಾಗಿ ಕೂಗಿದನು. ವಾರಣ ಲಾಲನು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿ ಬೇಗ ಬೀದಿಗೆ ಓಡಿಬಂದನು. ತರುವಾಯ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬರಲು ಮಹಡಿಯಮೇಲೆ ಮುದುಕನ ಮಾಲು ಕಳುವು ನಡೆದಿರುವಂತೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಪಕ್ಕದ ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಅದರೊಳಗೆ ಜನರಿದ್ದದ್ದು ಒಳಗಿನ ಅಗಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದುದರಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದಾಯಿತು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಕೈರಾಂದ್ರವನ್ನು ಆ ಯಜಮಾನನಕಡೆಗೆ ಹಿಡಿದು ನೋಡಿ-ಓಹೋ! ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳುವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೊಲೆಯೂ ನಡೆದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ, ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಾರಣನ ಕಡೆ

ತಿರುಗಿ-ಅಯ್ಯ, ಈ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತುಂತೆ ?-ಎಂದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು. ಈಗ ವಾರಣಸಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ತೋರದಂತಾಯಿತು.

ಫೋಲೀಸ್-ನವನು-ಅಯ್ಯ, ಇವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೇದಾರನಾದ ವಿಠಲ ಮೂರ್ತಿ.

ವಾರಣ-ಅಯ್ಯ, ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಡ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸು, ಎಂದು ಪಿಸುಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಳಿಕ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ-ಅಯ್ಯೋ ! ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಮಾವನಿಗೆ ಈಗತಿಯಾಯಿತಲ್ಲಾ ! ಕೆಳಕ್ಕಾದರೂ ಹಿಡಿಯೋಣ ! ಎಂದನು. ವಾರಣನೂ ಫೋಲೀಸಿನವನೂ ಯಜಮಾನನನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರು. ಒಂದು ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಉಪಚರಿಸಲು ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬಂದಿತು. ವಾರಣನು ಮುದುಕನ ಸಂಗಡ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದನ್ನೋ ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಅನುಮಾನವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಿಸಿದನು.

ಅದಕ್ಕಾತನು-ಅಯ್ಯ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಯಿಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಆದರೂ ನಾವೇನೋ ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಅಪಲಂಬಿಸೋಣ. ಯಾರೋ ಹೊರಗಿನವರೇ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಿಂಸಿಸಿ ದರೋಡೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆಯೇ ನಟಿಸೋಣ. ಅಯ್ಯ, ಫೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೆ, ನೀನು ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಯ ಮಗ್ಗಲು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಾ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ (ಗುಮಾನ) ವಿರುವುದಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಬೇಡ.

ವಾರಣಬಾಲನು ಈ ಪತ್ತೇದಾರನ ಭವ್ಯವೇಷವು ಪತ್ತೆಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಒಳಕ್ಕೆಹೋಗಿ ಸೌವಾಮಿನಿತಿಪಯರನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ ಈ ದರೋಡೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಈ ಕೃತ್ಯವು ಯಾರಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇಇದ್ದರೂ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ ಮಾವಯ್ಯನಿಗೆ ಇಂತಹ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯ ನಡೆಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬಹು ದುಃಖವನ್ನು ನಟಿಸಿದರು.

ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಹದಿಯಮೇಲಿನ ಕೊಠಡಿಯಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ಕೂಗಿದಮೇಲೆ ಮಾಧವನು ಕದವನ್ನು ತೆರೆದು ಹೊರಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ದೂತ ದರ್ಶನವಾಗಲು—ಅದೇನಪ್ಪಾ ವಿಷಯ? ಎಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಹೊಸಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೇಳಿದನು.

ಪೊಲೀಸ್—ವಾರಣರಾಲನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಕಳಿಂಗದೇಶದ ವಾಗ್ಗೀಶನನ್ನು ಯಾರೋ ಸಾಯುವಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟು ಅವನ ಸ್ವತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರಲ್ಲಾ! ಏನು! ನಿಮಗೆ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?

ಮಾಧವ—ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ! ನಮಗೇನೂ ತಿಳಿಯದು. ಎಲೋ ಭಾಸ್ಕರ, ನಮ್ಮ ವಾಗ್ಗೀಶನನ್ನು ಯಾರೋ ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲೇಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರಂತಲೋ! ಕೇಳಿದೆಯಾ?

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಾಸ್ಕರನು ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದನು. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪುನಃ ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿದು ಹೋಗಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಮುದುಕನಹತ್ತಿರ ಆ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕುಳಿತು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾರಣನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ—ಅಯ್ಯೋ, ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸರ್, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಠಲನ ಅಪ್ಪಣೆ, ಎನ್ನಲು ಅದಕ್ಕವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

ತರುವಾಯ ವಿಠಲನು—ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ—ಅಯ್ಯೋ, ಅಫೀಸರ್, ನೀನು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಈಕ್ಷಣ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇದರ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ ನಾಥ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಶಕ್ತರಾದ ಪತ್ತೇದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊ.

ಪೊಲೀಸ್—ಯಜಮಾನ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬಾರದು?

ವಿಠಲ—ಅವನು ಯಾರು?

ಪೊಲೀಸ್—ಇದೇನು! ಹೀಗೆನ್ನುವೆ? ಆತನು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಪತ್ತೇದಾರ (Famous detective) ನಲ್ಲವೆ?

ವಿಠಲ-ಓಹೋ ! ಹಾಗಾದರೆ ಅತನಿಗೇ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಪೋಲೀಸ್ ಅಫೀಸರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ಮಾಧವನೂ ಭಾಸ್ಕರನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆಳೆದು ಬಂದು ಮರೆಯಲ್ಲಿನಿಂತು ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

ಮಾಧವ-ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೇನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನ ವಿಠಲನೆಂಬ ಪತ್ತೇದಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಾವು ಪರಾಯನ ಸೂಕ್ತ ಪಾರಾಯಣಮಾಡಿಬಿಡೋಣ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಹೌದು, ಆ ಯಮದೂತರ ಕಡೆಯವರು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಮಾಧವ-ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇವನೇನೋ ಅದಿವಿಠಲನಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಪತ್ತೇದಾರನೂ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಖಂಡಿತ. ಆ ಒಡವೆಯ ಗಂಟೆಗೇನು ಗತಿ ?

ಭಾಸ್ಕರ-ಅದು ಇದ್ದಕ್ಕಡೆಯೇ ಇರಲಿ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೌದಾಮಿನಿಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣ. ಬಳಿಕ ನಾವು ಬೇಕಾದಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬೆಳಗಾಯಿತು. ಪತಂಗಪುಂಜವು ಪತಂಗನಿಗೆ ಸುಖಾಗಮನವನ್ನು ಬಯಸಿತು. ಮಂದಾನಿಲಯವು ಅಂದವಾದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಕರಂದದ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಜರೊಪ್ಪಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ವಿಠಲನಿಗೆ ಎದ್ದು ಓಡಾಡುವ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೈತನ್ಯ ಬಂದಿತು. ಪ್ರಾತಸ್ಸಂಧ್ಯಾಕಾರ್ಯವು ಉಪ್ಪಿಟ್ಟುಕಾಫಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವಿನಿಯೋಗರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಇಬ್ಬರು ಧೂತರೂ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಗೋ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಇಷ್ಟೇರಲಿಲ್ಲ. ಅದ ನಂತರ ವಿಠಲನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು-ಎರಾ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ, ನಾನು ಪತ್ತೇದಾರನಾದ ಯಜಮಾನ ಅದಿವಿಠಲಮೂರ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಈ ಕೇಸಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ ಚಮಕಿತಳಾಗಿ—ಅವನನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವೆಯಾ ? ಸರಿ, ಹಾರಿಂದ ಈ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಆತನು ಪತ್ತೆಮಾಡಬಲ್ಲನೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದು.

ವಿಠಲ—ಅದುದರಿಂದಲೇ ನಾನೂ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಒಳ್ಳೆಯದು, ಮಾವಯ್ಯ, ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತೀಯೆ ?

ವಿಠಲ—ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬರುವೆನೋ ಅಥವಾ ತಡವಾಗಿ ಬರುವೆನೋ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಯ್ಯ ?

ವಿಠಲನು ಪೇಟೆಯೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಕೃತಕವೇಷವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ನಿಜವಾದ ಪತ್ತೇದಾರನಾಗಿ ಪುನಃ ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಅವನ ಸಂಗಡ—ವಿಠಲಮೂರ್ತಿ, ನೀನು ದಯಮಾಡಿರುವ ಬಲು ಸಂತೋಷ. ನಿನ್ನಿಂದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಿಠಲ—ನಾನೇನನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವನಿಗೆ ನಡೆದ ದರೋಡೆಯ ಕೇಸನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳು.

ಈಗ ಇವಳಿಗೆ ಬಲು ತೊಂದರೆಗಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೂ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಧೀರೆಯಾಗಿ ಕೆಲವಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು.

ವಿಠಲ—ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರ ಎಂಬುವವರು ಯಾರು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಮಾಧವ ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯ ಗಂಡ. ಭಾಸ್ಕರನು ಪ್ರಯಾಣಿಕನಾದ ಒಬ್ಬ ಪರಸ್ಥಳಿಕ.

ವಿರಲ-ನಿನಗೂ ಕಾಂತನಾಥನಿಗೂ ಈ ಮಾಧವನೇ ಲಗ್ನಮಾಡಿಸಿದವನೆಂದು ನೀನು ಒಂದಾನೊಂದುಸಲ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಸೌದಾಮಿನಿಗೆ ಮರಣಕಂಪ ಹತ್ತಿತು. ಈ ಪತ್ತೇದಾರನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದಕ್ಕೋ ಅದೆ ಕ್ಷಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಅರಿತಳು. ಅವಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಕಡೆಗೆ-ವಿರಲ, ನೀನು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ. ನಾನು ಅವನ ಹೆಸರು ಮಾಧವನೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ! ಅವನ ಹೆಸರು ಶ್ರೀಪತಿಮಿತ್ರನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದುದು, ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಕೇಸಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೇಸಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಇದೇನೆ.

ವಿರಲ-ಓ ! ನೀನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೋ ? ಪ್ರಪುಣ್ಣ, ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲ ನನಗಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಕಾಂತನಾಥನ ಶವದ ಗತಿಯೇನಾಯಿತೋ ಹೇಳು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಓಹೋ ! ಅದೇನು ! ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅದು ಈಗ ವಿಶಾಲದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು. ಆಗ ನಮ್ಮ ತ್ತೆಯ ಮನೆಯವರಿಗೂ ನನಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು.

ವಿರಲ-ನಿನಗೆ ಅದು ದೃಢವೋ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಓಹೋ ! ಏನೂ ಶಂಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ವಿರಲ-ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಸೊನೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಒಳ್ಳೆದು. ನೀನು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ತೊಂದರೆಪಡಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಪಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನನಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರಾದೀತು.

ವಿಠಲ—ನಿನ್ನ ವಿವಾಹದ ಸಂಗತಿಯು ನಿಮ್ಮಣ್ಣನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟೋ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವೆನು.

ವಿಠಲ—ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವೆಯೋ ? ಎಷ್ಟು ಮೈಲಿದೂರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ? ಆಗಲಿ. ನಿನ್ನ ಲಗ್ನವಾದುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾರು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಶ್ರೀಪತಿಮಿತ್ರ.

ವಿಠಲ—ಆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನೀನು ಪುನಃ ಯಾವಾಗ ಕಂಡಿದ್ದೆ !

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಆತನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಬಂದಿದ್ದನು.

ವಿಠಲ—ಪಾಲಪಾಣಿಯ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲ ಕಲ್ಲು ಗುಂಡು ತುಂಬಿದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹೂತಿದ್ದುದಕ್ಕೆನು ಕಾರಣವಂತೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಜರೂರೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ವಿಠಲ—ಓಹೋ ! ಒಳ್ಳೇದು. ನೀನು ವಿಲಕ್ಷಣಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ. ನಾನು ಮಹದಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ದರೋಡೆಕೇಸಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ—ನಾನೂ ಸಂಗಡ ಬರಬಹುದಷ್ಟೆ ?

ವಿಠಲ—ನಿನಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲನು ಸತ್ರನೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯನ್ನೇರಿ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಮಲಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಲು ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊಳೆಯಿಂದ ಒಂದು ದಾರವು ಹೊರಟು ಒಡಕು ದೋಣಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಸೇದಿ ನೋಡಲು ಗಂಟು ಸಿಕ್ಕಿತು. ವಿಠಲನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇಬಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪುನಃ ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಸಂಗಡ ಸಾಧಿಸತೊಡಗಿದನು.

ಹತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ವಿಠಲನು ಮಹಡಿಯನ್ನೇರಿದಾಗ ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಅವನರಿಯದಂತೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹತ್ತಿಹೋಗಿದ್ದಳು. ವಿಠಲನು ಕಂಡುಬಿಟ್ಟನು. ಆಗ ಅವಳು ವಿಲಕ್ಷಿತೆಯಾಗಿ ನಿಂತಳು.

ವಿಠಲ-ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ, ನೀನೇತಕ್ಕಿಲ್ಲಗೆ ಬಂದೆ ? ಬರಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ರಲಲ್ಲವೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿಯು-ನಾನೇನೂ ನಿನ್ನ ಕೇಸಿಗೋಸ್ಕರ ಬರಲಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾವಯ್ಯನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲ ಟವಲನ್ನಿಟ್ಟು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದಿದ್ದೆ.

ವಿಠಲ-ಈ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದೆಯಲ್ಲ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಈಗತಾನೆ ನಾನು ಟವಲನ್ನೊಳಗಿಟ್ಟು ಬೀಗಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ.

ವಿಠಲ-ನಿನ್ನಲ್ಲದರೆ ಬೀಗದಕೈ ಇದೆಯೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ತನ್ನ ಡಾಬಿಗೆ ತಗಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೀಗದಕೈ ಕುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದಾನೊಂದು ಬೀಗದಕೈಯಿಂದ ಬೀಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಕದವನ್ನು ತೆರೆದು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಟವಲನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು.

ಇವಳ ಬಳಿಯಲ್ಲ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕಳ್ಳಬೀಗದಕೈ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ವಿಠಲನು-ಈ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಇಷ್ಟು ಚಾಲಾಕಿನವಳಾದುದರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ರಕ್ಕು ಮಾಡಿ ತಾನೇ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯೆಂದು ನಟಿಸುತ್ತ ಎಂತಹವರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಮಂಕು ಬೂದಿ ಎರಚುತ್ತಿರುವಳು-ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡನು.

ಬಳಿಕ ವಿಠಲನು-ಪ್ರಪುಲ್ಲೆ, ಇನ್ನು ನಾನು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ನೀನು ಇಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದುದು ತುಂಬ ಸಂತೋಷ.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಉತ್ಕಂಠತೆಯಿಂದ-ಇಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಪತ್ತೆಯಾಯಿತೆ ?

ವಿಠಲ-ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದೇನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಕ್ಕೆ ನಾನು ಪುನಃ ಬರಬೇಕಾಗುವುದು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಈದಿನವಾದರೂ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಆ ನನ್ನ ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀಯಾ ?

ವಿಠಲ-ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆ ಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನಾನು ಅದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ?

ವಿಠಲ-ನೀನು ಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆ ? ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಅದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೇಸಿನ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಸಂಗಡವೂ ಯೋಚಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇ ಕಾಗುವುದು.

ವಿಠಲ-ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಮುಖವು ಕಳೆಗುಂದಿತು. ಮೈಯ್ಯೊಣಗಿ ತುಟಗಳದುರಿ ದವು. ವಿಠಲನು ಆ ಬಂಗರೆಯ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲನ್ನು ದಾಟಿದಕ್ಷಣವೇ ಅವಳು ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಮಲಗಿದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಥಟ್ಟನೆ ಆ ಒಡಕುದೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಳು. ಗಂಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಖಿನ್ನಳಾದಳು. ಇದು ಕಳ್ಳನನ್ನು ಚೇಳು ಕುಟುಕಿದಂತಾಯಿತು! ಬಳಿಕ-ತಿಲಮೆ! ತಿಲಮೆ, ಬಾರೆ! ನೋಡೆ, ಹೋಯಿತಲ್ಲ ಗಂಟು-ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು. ತಿಲ ಮೆಯು ಬೆದರಿದ ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಒಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಧಡಂಗನೆ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯನ್ನೇರಿದಳು. ಆ ರಾವಣ್ಯವತಿಯು ಬೆಳುದಿಂಗಳಂತಿರುವ ಬಿಳಿ ಮಲ್ಲನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೆಗೆದುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾವ ಪುರುಷನೂ ಚಿತ್ತವಿಕಾ ರವನ್ನು ಕಡೆಯದಿರುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಬಾರೆ ! ನೋಡಮ್ಮ ! ಅಯ್ಯೋ ಕೆಟ್ಟಿವಲ್ಲ !

ತಿಲಮೆ—ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು—ಅದೇನೇ ವಿಷಯ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಆ ಪುಟ್ಟಗಂಟನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟದ್ದು ನಿನಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಿತಷ್ಟೆ : ಅದನ್ನು ವಿರಲನು ಕೊಂಡುಹೋದನು. ಅದು ಒಡಕು ದೋಣಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.

ತಿಲಮೆ—ಇದೇನೇ ? ಹೀಗೆನ್ನುವೆ ! ಸರೃವನಾಶ !

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಅಷ್ಟಲ್ಲದೆಯೇನು ! ನಾವು ನಮ್ಮವರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಗ್ಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ತಿಲಮೆ—ವಿರಲನು ನಿನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಸಂಶಯಪಟ್ಟಂತೆ ಅವನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ.

ತಿಲಮೆ—ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೆಂದು ನೀನು ಕೇಳಿದೆಯೋ ? ಅದಕ್ಕವನೇನು ಹೇಳಿದನು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಕೇಳಿದೆ, ಉಂಟು ಎನ್ನಲೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೆನ್ನಲೂ ಇಲ್ಲ.

ತಿಲಮೆ—ಆ ಮುದಿವಿರಲನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ಅವಕೆ ನೀನು ಪ್ರಪುರೈಯಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮಾತ್ರಗೊತ್ತಾಗಿರಲಾರದು. ಅವನು ಚತುರ ನಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಾನು. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಅವನನ್ನು ಜೀವದೊಡನೆ ಉಳಿಸಬಾರದು.

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಹೌದುಕಾಣೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಡಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ವಿರಲನು ಆ ಗಂಟನ್ನು ಆ ನಮ್ಮ ಕಳಿಂಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನೇನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡಾನು !

ತಿಲಮೆ—ಅದುದರಿಂದಲೇ ವಿರಲನು ವಾಗ್ಗೀಶನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕವಕಾ ಶಕೊಡದಂತೆ ಮೊದಲೇ ಸರಿಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕು.

ಸೌದಾಮಿನಿ—ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಅಲಮೆ-ಮೊದಲು ವಿಠಲನನ್ನು ಪುನರಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಗಾದರೂ ನಾಗಿಸಬೇಕು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಅಲಮೆ-ನಮ್ಮ ನಾಗೇಶ. ಓಹೋ! ನಾವು ವೃಥಾ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗ ಅಲಮೆ ಸೌದಾಮಿನಿಯರು ಬೇರೆ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗಬಾರದೆಂದು ಶಾಲನ್ನು ಮುಸುಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಪನೆ ಹೊರಟರು. ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜಮಾರ್ಗದ ಆಡ್ಡರಸ್ತೆಯ ಸಂದಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಏಕಾಂತಗೃಹಕ್ಕೆ ಸಂದುಗೊಂದಿಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಎಲ್ಲಗೋ ಪ್ರಯಾಣೋನ್ಮುಖರಾಗಿದ್ದವರು ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಈ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾದರು. ಅದರೂ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಲಂಬಿಸಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಸಮಾಪದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗೇಶನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

ನಾಗೇಶನು ಬಂದು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಧವನಿಂದ ತಿಳಿದನು. ತಾನು ಮೃತ್ಯುರೋಕದ ಮಹಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡನು. ಹೃದಯವು ಬೇಗ ಬೇಗ ಬಡಿಯುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿದನು. ಮಾತು ಹೊರಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವನ ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಈಗ ಹೇಳಿದುದು ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಪ್ರಪುಲೈಯು ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದೊಂದೇ ನಾಗೇಶನಿಗೆ ಗರುಡಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆಗದು. ಕಡೆಗೆ ಇವನು ಮಾಧವನ ದುರುಪದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆಯೇ ನಡೆಯಿಸುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಹೋದ ತರುವಾಯ

ಮಾಧವ-ಹೇಡಿಯಾದ ಆ ಖೂಳನು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರನು. ಅವನು ತುಂಬ ಹೆದರಿದಾನೆ. ಏನಿದ್ದರೂ ನಾವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ?

ಭಾಸ್ಕರ-ಎರಡರೂ ವಿಠಲನು ಬರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವನುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾಧವ-ನನಗೊಂದು ಯೋಚನೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಏನೋ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅದರ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ ಕುಮುದಿನಿ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಳತರಂಗವೆಂಬ ಬಂಗಲೆಗೆ ದಯೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ವಿಠಲನಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಕಾಗದ ಬರೆದವರು ಯಾರೆಂದು ರುಜು ಹಾಕುತ್ತೀಯೆ ?

ಮಾಧವ-ಶಾಂತಕುಮಾರಿಯೆಂದು.

ಭಾಸ್ಕರ-ಆ ವಿಠಲನನ್ನು ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ನೋಡಬೇಕು ?

ಮಾಧವ-ತಿಲಮೆಯು ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆಯೆಂದು ನಟಿಸುತ್ತ ಅವನನ್ನು ನೋಡಲಿ.

ಭಾಸ್ಕರ-ಅವನು ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯನೋ ?

ಮಾಧವ-ಅವನು ನೋಡಿರಲಿ, ನೋಡದಿರಲಿ, ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಪುನಃ ಬದುಕಿ ಬರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ.

ಮಾಧವನು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದನು. ಈ ನಾಲ್ವರೂ ಸೇರಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಮಂಗಳತರಂಗವೆಂಬ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಆ ಮನೆಯು ಪುಟ್ಟದಾಗಿದ್ದರೂ ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಬೇಸಗೆಯ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅಮನೆಯಂಗಳದ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಶಿರಾಪೀಠಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ವಿಹರಿಸುವವರಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದಕರವಾದ ವಾತಪೋತಮ ಕುಮುದಿನಿಯ ಕಿರುದೇರೆಗಳಿಂದ ಹೊರಟು ಗುಣತ್ರಯವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತ ಅಪ್ಯಾಯನ ಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೆಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿರುವುದು. ಈಗ ತಾಪ ತಂಗಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದುರುದ್ಯೋಗಗಳನ್ನಾದರೂ ಹೊರಪಟ್ಟು ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವದಾದರೆ ಅಗ್ಗೆ ಕೈಗಾವಲರಬೇಕೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಇವರು ಈ ಮನೆಯನ್ನು

ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೀಗೆ ನರಹತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಪಾಪಿಯಾದ ನಾಗೇಶನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ? ಅವನೂ ವಿಠಲ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದನೇ ?

ನಾಗೇಶನು ಕೃತ್ರಿಮಸಂಧಾನದಲ್ಲೂ ದುರಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಕರಟಕದಮನಕರಿಗಿಂತ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಾದವನಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಧವನ ದುರುಪದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಳಿಕ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿದನು. ಅಂತು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಗಂಡಗಳುಂಟೆಂದೂಹಿಸಬಲ್ಲ ಕಾಲಜ್ಞಾನಿಯೇ ಆದನು. ಅವನು ನಳಿನಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳು ವಿಠಲನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ಹೊಸಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಳೇ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ವಿಠಲನಿಗೆ ಪ್ರಪುರೈಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಳಿನಿಯು ನಂಬಿಕೆ ಹೇಳಿದಳು.

ಆದರೂ 'ಕಳ್ಳನ ಮನಸ್ಸು ಹುಳ್ಳುಹುಳ್ಳಿಗೆ' ಎಂಬಂತೆ ನಾಗೇಶನ ಚಿತ್ತವು ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಯಿತು. ಅವನು ಕೂಡಲೆ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯಸ್ಥಾನವಾದ ಶವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಹೋಗಿ ಒಳಗಿನ ಅಗುಳಿಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೇರವಾಗಿ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗೆ ಇಳಿದನು. ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತನಾದ ಆ ಧೂರ್ತನ ನೀಚ ಮುಖವು ಆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಚ್ಛವದ ಮೋರೆಯಂತೆ ಮಂಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಬಾವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಮುಚ್ಚಳವು ತೆರೆದಿದ್ದಿತು. ಸವಿಾಪದಲ್ಲಿ ಹಜ್ಜೆಯ ಗುರುತು ಇದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದಿಯು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಬದಿಯ ಗುರುತನ್ನೇ ಫಿಂಬಾಲಿಸಲು ಅದು ಜಾಕಾಯು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ನಾಗೇಶನು —ಅಯ್ಯೋ ಕೆಟ್ಟೆನಲ್ಲಾ! ಎಂದು ಆರಚುತ್ತ ಎದೆಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ ಆಧುರಣಕರವವು ಅದರೊಳಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವನಿಗೆ ಮರಣಕಂಪವುಂಟಾಯಿತು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ—ಅಯ್ಯೋ! ಇದು ವಿಠಲನ ಕೆಲಸ. ಇದಾಗಬಾರದು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಪದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ—ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿದನು.

ಇವನು ಈಗ ಜುಗುಪ್ಸಾವಹವಾದೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು. "ಇನ್ನೇನುಗತಿಯಪ್ಪ" ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ

ವೃಥಾ ಕಾಲಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗೋಣಿಯಚೀಲದಲ್ಲ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ತುರುಕಿದನು.

ಅಹಾ! ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೇನೆ ಸಾಧುಖಾಮಣಿಗಳ ಮೃದು ಹೃದಯವು ಕರಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಯುವುದು. ಘೋರಪಾತಕಿಗಳ ಹೃದಯವಾ ದರೋ ಪುನಿಧೂತನಾಗಿ ಶಿರಾವಸ್ತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಇರುವುದು. ಹೀಗೆನ್ನುವಲ್ಲಿ ನಾಗೇ ಶನಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇನೂ ಸೋಜಿ ಗವಲ್ಲ.

ಹಾಗೆ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಕೂದಿದ ಹೆಣವನ್ನು-ಹೆಣದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು-ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿಪಂಜರವನ್ನು ನಾಗೇಶನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿ ಬಂದು ಧೂಪನೆ ನೆಲದಮೇಲೆ ಕೆಡವಿದನು. ಬಳಿಕ ನಾನಾ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬೈದು ಆ ಚೀಲವನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆದು ಉರುಳಿಸಿದನು. ಈ ವಿಧವಾದ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಹೋಗಲಿ. ಅಂತು ಇಷ್ಟಾಗಲು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುದಾರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆ ಮನೆಯ ಗರ್ಭಾಂಕಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಿರುಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದು ಒಂದು ಮೂಲೆಯ ನೆಲವನ್ನು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಅಡಿಯಷ್ಟು ಆಳ ತನ್ನ ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೇ ತೋಡಿದನು. ಎರಡು ಕಬ್ಬಿಣದ ರೇಖುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದವು. ಅವನ್ನು ತೆರೆದನು. ಒಳಗೆ ಮೈತರಣೀ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಗ್ರಾಮಸಾರದ ಚರಂ ಡಿಯ ಕಾಲ್ವೆಗಳೇ ಎಷ್ಟೋ ಆಳವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಾ ವಾಸವಾದ ಆ ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಪೌರಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕಸಮಾಜ (ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾ ಲಿಟಿ) ದವರು ಅನೇಕಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಡಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮಸಾ ರದ ಕಾಲುವೆಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇ ಇಲ್ಲ! ಅವು ಅನೇಕ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಯಾವುದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಂ ಡಿಯಲ್ಲೂ ಎಂಟಡಿಗಳ ಆಳಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾ ಬಿಲವು ಆ ಮೈತರಣೀನದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರವೇಶಮಾರ್ಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ನಾಗೇಶನು

ಅ ಚೀಲವನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ದರದರನೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಉಳ್ಯಾ ಉಸರಾ ಎತ್ತಿ-ಥು, ದುಷ್ಟಪ್ರಾರಬ್ಧವೆ, ಹಾಳಾಗಿಹೋಗು, ಇನ್ನಾದರೂ ನಾನು ಸುಖವಾಗಿರುವೆನು-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಅದನ್ನು ಆ ಕಾಲು ವೆಗೆ ತಳ್ಳಿದನು. ಪುನಃ ಆ ರೇಖುಗಳನ್ನೇ ಗದಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹರಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಧೂಳನ್ನೆರಚಿ ಐಬು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿತವನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲ ಕುರುಹುಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದನು.

ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮತ್ತೆಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾಗೇಶನು ನಂಬಿಕೊಂಡನು. ಇದು-ಬೆಳ್ಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹಾಲು ಕುಡಿದಂತಾಯಿತು. ನಾಗೇಶನು ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ನಡೆದನೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಇದುವರೆಗೂ ನೆರಳಿನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನು ಮತ್ತೆ ಬೆನ್ನಹತ್ತಿದನು. ನಾಗೇಶನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತಾನು ಊರಲ್ಲಿದ್ದವುಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾನಧಸ್ತಿಕೆ (ರೈಲ್ ಚೀಲ) ಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಇವನು ಸ್ವಂತದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವೆನೆಂದು ಈ ವೃದ್ಧನಾದ ನಟೇಶನು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ನಾಗೇಶನು ರೈಲ್ವೆಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದಾಣಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇರುವನೆಂದಾಯಿತು. ಈ ಸುಳಿವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಟೇಶನು ಓದಾಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಅಪ್ಪನಾದೊಬ್ಬ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನಿಗೆ-ಈ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹವನೊಬ್ಬನು ಬರುವನೆಂದೂ ಇವನ ಚಾಲುಚಲನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಇವನಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಕಾವಲಿಟ್ಟರಬೇಕೆಂದೂ ಚಲಿಗ್ರಾಫ್‌ಕೊಟ್ಟನು. ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ವಿರಲನಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದನು.

ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಡಿದಾರೆ. ಬೀರುಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಜುಗಳ ಖಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿವಾಗಿವೆ.

ಕಾಗದಪತ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಳಿಪಟವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಡೈರಿಗಳೂ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಳಗೆ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯು ಮಲಗುವ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಬರಿದಾಗಿದೆ. ನಟೇಶನಿಗೆ ಸಂಶಯವುಂಟಾಯಿತು. ಈ ಅನಾ ಹುತದಲ್ಲಿ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಗೆ ಏನೋ ಅನರ್ಥವುಂಟೆಂದು ಕೊರಗಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯೋಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ—ಓಹೋ ಈಗ ಎಲ್ಲಾಗೊತ್ತಾಯಿತು—ಎಂದು ಗೊಣಗುಟ್ಟುತ್ತೆ ಆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ಆಯುತ್ತಿದ್ದನು. “ಹಾಳುಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥ” ಎಂದು ಪನಃ ಗೊಣಗಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ “ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವುದು” ಎಂದು ಸದ್ದಾಯಿತು ವಿಜನವಾದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಈ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ನಟೇಶನು ಬೆರಗಾದನು. ಈ ಧ್ವನಿಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೂ ಅದರಪುರಸ್ಕರ ವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಲು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಎದೆ ಅಗಲ, ಅಜಾ ನುಬಾಹು. ಸಾಮ್ಯಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸುಂದರಮುಖ.

ನಟೇಶನು ಬೆಚ್ಚಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಕ ಪಕನೆ ನಗುತ್ತ ನಟೇಶನ ಹೆಗಲನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತ—ಏನು ಮುದುಕಯ್ಯಾ? ಏಕೆ ಹೀಗೆ ದೆವ್ವವನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಹೆದರುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ ! ನೀನು ಇಷ್ಟು ಭೀತನಾಗುವೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲ್ಲ. ನೀನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಉತ್ತರಕೊ ಟ್ಲೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮತಿಯೆಂಬ ಹೆಡಗಿನ ಯಜಮಾನನಾದ ಪಲ್ಲವ. ನನ್ನ ಹೆಡಗು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಗರಗಳ ಎದೆಯ ಮೇಲೂ ದೇಕಾಡಿದೆ.

ನಟೇಶ—ಓಹೋ! ಅಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಹರ್ಷಗೊಂಡೆನು, ನೀನು ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತಿರಬಹುದೇನೋ! ನನ್ನ ಹೆಸರು ನಟೇಶ. ನಾನು ಒಂದುಸಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ.

ಪಲ್ಲವ—ಇದೇನು ! ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಪರಂತಪನೆಂದಲ್ಲವೆ ? ನಾವು ಒಬ್ಬರ ನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀನೇ ಮಹಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ ಪತ್ತೆದಾರನಾಗಿ ದ್ದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಜ್ರಗಳನ್ನು ಕದ್ದಿದ್ದ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿಶಾಲೆಯು ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೆ ?

ನಟೇಶನು ಮಂದಹಾಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತ, ಈ ಪಲ್ಲವನು ಏತಕ್ಕಿಲ್ಲಗೆ ಬಂದಿರುವನೋ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿ—ಎಲೈ ನಾವಿಕಶಿರೋಮಣಿ, ಈಗ ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೇನಾಗಬೇಕು ?

ಪಲ್ಲವ—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೆದಾರ ಯಜಮಾನ ವಿಠಲನ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದೆನು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಈ ಪೂರ್ವಸ್ನೇಹಿತನ ಭೇಟಿಯೂ ಆಗುವುದೆಂಬುದು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನಟೇಶ—ವಿಠಲನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುವನೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನಿಂದೇನಾದರೂ ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು.

ಪಲ್ಲವ—ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯುಂಟು. ನಾನು ಆತನನ್ನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಕಂಡು ಮಾತಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿಷಯ. ನೀನು ' ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ' ಯೆಂದು ನುಡಿದಕೂಡಲೆ ಆ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡೆನು.

ಆಗ ನಟೇಶನು ಸಂಶಯಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಅಪಾದಮಸ್ತಕವೂ ಅವನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಆದರೆ ಪಲ್ಲವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯು ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತೇ ವಿನಾ ಯಾವ ಕೃತ್ರಿಮಭಾವವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಿರಬಹುದೆಂದು ನಟೇಶನ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬುವಂತಾಯಿತು.

ನಟೇಶ—ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿಷಯವೇನು ?

ಪಲ್ಲವ—ನಟೇಶ, ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಯುಂಟು. ಅದು ವಿಠಲನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನನಗೆ ಕಟಪ್ಪಣಿ. ನೋಡು, ಆ ವಿಧವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ? ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದನ್ನು ಗಾರವಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಮತ.

ನಟೇಶ-ನನಗೋಸ್ಕರ ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೂ ವಾಗ್ಧಾನಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯುಂಟು. ವಿಠಲನು ಯಾವುದೊಂದು ರಹಸ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಹೇಳದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೋ!

ಪಲ್ಲವ-ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇನೂ ಬಾಧೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದ್ಭುತಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯಗಳುಂಟೆಂಬುದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ನಟೇಶ-ಅಂತಹುದೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನ ವಿಠಲ ಮೂರ್ತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲುಂಟು.

ಪಲ್ಲವ-ಹಾಗಾದರೊಳ್ಳೆಯದು.

ನಟೇಶ-ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿಠಲನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತನಾಥನ ಮರಣವಿಷಯಕವಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ನೀನೇನಾದರೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದುಂಟೋ!

ಪಲ್ಲವ-ಎಷ್ಟೋ ಇದೆ. ಬಾ, ಆಗಲಿ. ನೀನು ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಿನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿದಿರಬಹುದು.

ನಟೇಶ-ನಾವಿಕಮಹಾಶಯ, ಹಡಗಿನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಉಳಿದ ಯಾವುದನ್ನು ನೀನು ಹೇಳದರೂ ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಪಲ್ಲವ-ಆಯ್ಯೋ ಆಯ್ಯೋ! ಅಪು ನಕುಯ ಕಥೆಗಳು. ಇದಕ್ಕೂ ಅವಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿದೆಲ್ಲಿಗೆ? ಇದು ಪರಮಾದ್ಭುತವಿಷಯ. (ಆಲಿಸಿ) ಆಗೋ! ಆದೇನು ಸದ್ದು!

ಪಲ್ಲವನು ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಧಟನೆ ಎದ್ದು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಕದವನ್ನು ತೆರೆದನು. ಏನೋ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವನು ನಾವಿಕಪತಿಯಾದರೂ ಎದೆಗುಂದಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದನು. ಆಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ

ನೋಡಲು ಒಂದಾನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳೆಲ್ಲ ಬದಿ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ನರಳುತ್ತ ಬಂದು ಆಫೀಸಿನ ನಡುವೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತೆಪತೆಪನೆ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಡಿಯರಾರಂಭಿಸಿತು.

ನಟೀಶನು ಈ ಅತ್ಯಾಹಿತದಲ್ಲೂ ಬಲು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಸರ್ರನೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೂ ಸ್ವಂಜನ್ನೂ ತಂದು ನರಳು ತ್ತಿದ್ದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ನೋಡಿದನು. ಅದುವ ರೆಗೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಕರೆಕಟ್ಟಿದ್ದ ರಕ್ತವನ್ನು ತೊಳೆದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಯಜಮಾನ ವಿಠಲನೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆಗ ನಟೀಶನಿಗೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹರ್ಷವಿಷಾದಗಳ ಉಂಟಾದುವು. ಬಳಿಕ 'ವಿಠಲ' ಎಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅಯ್ಯೋ ! ಪಾಪಿಗಳು ನಮ್ಮ ವಿಠಲನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲೆಳಸಿದ್ದರಲ್ಲ ! ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರಲ್ಲ ! ಆಹಾ ! ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳನ್ನು ನಾನೇನಾದರೂ ಕಂಡರೇನೆ ! —ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತುಂಬ ಮರುಗಿದನು.

— — —

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಟೀಶನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೌಕಾಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಪಲ್ಲವನು ಮಾತ್ರ ಶಾಂತನಾಗಿ ವಿಠಲನ ನಾಡಿಯನ್ನೂ ಗಾಯಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ಪ್ರಾಣಭಯವೇನೂ ತೋರದಿದ್ದರೂ ಎಡಗಣ್ಣಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಲವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನ ತಲೆಯ ಚಿಪ್ಪನ್ನು ಕಳಚಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹರಿತವಾದ ಒಂದು ಆಯುಧದಿಂದ ಎಬ್ಬಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತೋಳಿನ ಮೂಳೆಗೆ ಬಹಳ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲಿ ಅರಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಆನಾಥವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಪಲ್ಲವನು ಇಷ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನಂತರ—ನಟೇಶ ಹೋಗು, ಬೇಗ ವೈದ್ಯ ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ವಿರಲನು ಇನ್ನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಟೇನೋ ಬಲ ವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ.

ನಟೇಶ—ಆ ಹಾಳುಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥ—ಎನ್ನುತ್ತ ಹೋಗಿ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಶಸ್ತ್ರವೈದ್ಯ (A surgeon) ನನ್ನು ಕರೆತಂದನು. ಆತನು ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸತ್ತರಿಸಲು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಪಂಚಯ ಮೇಲೆ ವಿರಲನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಬಂದಿತು. ಆದರೆ ತನಗೇನು ನಡೆಯಿ ತೆಂಬುದು ವಿರಲನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಂತಕಾಮಾರಿಯೆಂಬ ಯಾವಳೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಕುಮುದಿನೀ ನದೀತೀರದ ಮಂಗಳತರಂಗವೆಂಬ ಮನೆಗೆ ತಾನು (ವಿರಲನು) ಬರಬೇಕೆಂದೂ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ರಹಸ್ಯವಾದೊಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಕಾಗದ ಬಂದು ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ವಿರಲನು ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಬಂದು ಕದವನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಅವಳು ವದನಾಲಂಕಾರಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೋ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವನ್ನು (Face Powder) ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಂತೆ ತೋ ರಿತು. ಒಳಗೆ ನಡುಮನೆಯಕಡೆ ಹೋಗಲು ಮಾರ್ಗವು ಬಲುಕತ್ತಲಾಗಿ ದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಗವನು ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಇಬ್ಬರು ಬಂದು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಪರಸ್ಪರ ಗುದ್ವಾಟಕ್ಕೂ ಕುಸ್ತಿಗೂ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಅವರಬ್ಬರು, ಇವನೊಬ್ಬ. ಅದುದರಿಂದ ವಿರಲನ ಯತ್ನ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರಬ್ಬರೂ ಇವನನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊಳೆಯ ಅಡೆಯ ಕರೆಗೈದಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನಡೆದರು. ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒದೆದಾಡಿದುದೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ ವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಕೂಗಿಕೊಂಡನು. ಆದರೂ ಯಾರೂ ನಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರ ಲಿಲ್ಲ. ಅವರಬ್ಬರೂ ಮೌನವಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಮರಿಗೆ ಎಸೆದರು. ಆದರೆ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅನುಜ್ಞೆಯಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣ ರೇಣುತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳೂ ಚಲಿಸರಾರವಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ನಾದ—ಓಹೋ! ಅವನೆಂದಿಗೂ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಲ್ಲ, ವಿರಲನು ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಒಂದು

ಮರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಣವಾದರೂ ಉಳಿಯಿತು. ಅನಂತರ ಅವರು ಹೇಗಾದರೂ ವಿಠಲನು ಸತ್ತೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಆ ಹತ್ಯಾಕಾರಿಗಳು ಹೊರಟು ಹೋದ ಸುಳಿವು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿ ಬಂದನು. ಮೇಲಿಂದ ಆ ಕಲ್ಲು ಕಮರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಾಗ ತೋಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗುಲಿದುದರಿಂದ ಅದು ಮುರಿದುಹೋಯಿತಲ್ಲದೆ ತಲೆಗೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ನಡೆದ ನಿಜಾಂಶ.

ವಿಠಲನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಪ್ಪತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಪಲ್ಲವನು ನಟೇಶನಂ ಕುರಿತು_ಅಯ್ಯನಾನು ಪುನಃ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಂದು ವಿಠಲನ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಡಲುಜ್ಜುಗಿಸಿದನು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿಠಲನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಬಂದ ಮೇಲೆ ನಟೇಶನು ಪಲ್ಲವನು ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದನು. ಈಗ ಪಲ್ಲವನು ನಟೇಶನ ಸಂಗಡ ಹೇಳಿದ, ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಪಿಸುಮಾತನ್ನು ಹಾವಿನ ಕಿವಿಯುಳ್ಳ ವಿಠಲನು ಅಲಿಸಿ ಪಲ್ಲವನಂ ಕುರಿತು_ಎಲೈ, ನಾವಿಕ ಪತಿ, ನೀನು ಹೊರಡಬೇಡ. ನೀನು ಬಂದ ಕಲಸವೇನೋ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸು.

ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಆಯಾಸವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು.

ವಿಠಲ-ನನಗೆ ಇಂತಹ ಪೆಟ್ಟುಗಳಿಗೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಜನಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಚಿಂತೆಗೆ ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾದ ಪತ್ತೇದಾರರು ಸ್ವನುಖದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಇಂತಹುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆಗೆದರಾದೀತೆ? ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಗಂಡಗಳನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ! ಈಗ ನನ್ನಿಂದಾಗಬೇಕಾದುದೇನು?

ಪಲ್ಲವ-ನಾನು ನಿನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೊರತು ಮತ್ತಾರೆದುರಿಗೂ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿರುವೆನಲ್ಲ!

ವಿಠಲನು-ನಾನು ಎಂತಹ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ನಟೇಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಟೀಶ-ಮಹಾಶಯ, ಇಗೋ ! ನಾನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವಿಠಲನಿಗೂ ಪಲ್ಲವನಿಗೂ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯಾದ ನಂತರ ಪಲ್ಲವನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು-ನಟೀಶ, ಕ್ಷಮಿಸು. ಇನ್ನು ನೀನು ಬರಬಹುದು-ಎನ್ನಲು ನಟೀಶನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬಂದು ವಿಠಲನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ಆತನು ಯಾವಾಗ್ಗಿಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಏನನ್ನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ವಿಠಲ-ನಟೀಶ ಹಡಗೊಡೆಯನಾದ ಪಲ್ಲವನು ಹೃದಯಭೇದಕವಾದೊಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು ಅದೆಲ್ಲ ದಿಟವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೇಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನ (Evidences) ಗಳೆಲ್ಲ ದೊರೆತಂತೆಯೇ.

ನಟೀಶ-ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಕುಟುಂಬದ ವಿಷಯವೋ ? ಯಾರದು ?

ವಿಠಲ-ಅಹಾ ! ಕಾಂತನಾಥನದೇ.

ಪಲ್ಲವ-ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ, ನಂದೂಕ ಜೋಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗಿ ನುರಕ್ಕೆ ತಳಗಿದಾಳೆ.

ವಿಠಲ-ನೀನು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡುದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಕೂಡದು.

ಪಲ್ಲವ-ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನನುಸರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಭಾರ, ಎಂದು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ವಂದಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದನು.

ತನ್ನ ಕೇಸಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾದ ಪಲ್ಲವನು ಹೊರಟುಹೋದಮೇಲೆ ವಿಠಲನು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು: ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಟೀಶನಂ ಕುರಿತು-ಅಯ್ಯೋ, ಕೇಳು, ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಣ್ಣನಿರುವನಂತೆ.

ನಟೀಶ-ಹೌದು. ಅವನ ಹೆಸರು ವನಜಚಂದ್ರ, ಅವನು ಬಹಳ ತುಂಟ, ಜುಜುಕೋರ, ದುಂದುಗಾರ, ಕುಡುಕ.

ವಿರಲ-ಇಗೋ, ಈ ಕಾಗದವನ್ನೋದುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಇದನ್ನು ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದೊಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರದಾರನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು 'ವನಜಚಂದ್ರನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರನಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಾಂತನಾಥನೇ ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರನೆಂದೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳೊಡನೆ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.' ಹೀಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದನಂತರ, ನಟೇಶ-ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವಿದ್ದಂತಾಯಿತು.

ವಿರಲ-ವನಜಚಂದ್ರನೇ ಈ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದವನಿರಬಹುದು. ದಿಟ, ಅವನೇ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಚಾರುಚಂದ್ರನು ಉಡುಗಿದ ಮುದುಕ, ಅವನೇನು ಇಂದೂ ನಾಳೆಯೂ ! ಮುಂದೆ ತಂದೆ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಕಾಂತನಾಥನು ತನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಪೂರೋತ್ತರವನ್ನೆಲ್ಲ ಎತ್ತಿದರೆ ತನಗೆ (ವನಜಚಂದ್ರನಿಗೆ) ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದೆಂದೂಪಿಸಿ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಸಲೆಗಳಿಸಿರಬಹುದು.

ನಟೇಶ-ಇದನ್ನು ಪಲ್ಲವನು ನಿನ್ನ ಕೂಡೆ ಹೇಳಿದನೋ ?

ವಿರಲ-ಹೌದು, ಇಷ್ಟೇಅಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದನ್ನೆಷ್ಟನ್ನೋ ಹೇಳಿದನು. ಅಂತು ಪಚ್ಚೆಯ ಪಟ್ಟಿಗೆಯು ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠವಸ್ತು.

ನಟೇಶ-ಗಲಬಿಲ ಮಾಡುವ ಆ ಹಾಳು ಪಟ್ಟಿಗೆಯು ನನಗೇನೋ ಅರೆಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಗೂ ಬಾಳದು. ಅದನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕಾದರೂ ಎಸೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರಬಹುದು.

ರಠಲ-ನೀನು ಹಠಹಿಡಿದು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಅದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಆಗಲಿ ನಟೇಶ, ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಚಲಿಗ್ರಾಹನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಾ. ಪ್ರಪುಣ್ಣೆಯೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ರಾತ್ರಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನವರ ಮೇಲೆ ನೀನೊಂದು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟೇ ಇರಬೇಕು. ಊರು ಕೇಳಿದರೂ ವಿರಲನು ಏನಾದನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರು. ನಾನು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತನೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ.

ನಟೇಶನು ಹಾಗೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ವಿಠಲನು ರೈಲ್ವೇಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದನು. ವಿಠಲನಿಗೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಮನಸ್ತೃಪ್ತಿಯು ಈಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಂತೋಷಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿಗೂ ಪಲ್ಲವನು ತಿಳಿಸಿದ ಸುವಾರ್ತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನು ಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಠಲನು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ವಿಠಲನು ವಾರಣಸಾಲಿನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು (ಸೋದರಮಾವನಾದ ವಾಗ್ಗೀಶನು ಬರೆದಂತೆ) ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವನಾದ ತನಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮುದ್ರವಾರುತವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತೀರಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಪುಲೈ (ಕೃತಕಪ್ರಪುಲೈಯಾದ ನೌದಾಮಿನಿಗೆ) ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದನು. ವಿಠಲನು ಸ್ವಲ್ಪದಿನ ಸುದಾರಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸೋದರಮಾವನಂತೆ ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದು ವಾರಣ ನೌದಾಮಿನಿ ಮುಂತಾದವರೊಡನೆ ಆದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಆಗೇನಾದರೂ ಅವರು ತನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾರದಿದ್ದರೆ ಮಾಧವ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯಬೇಕೆಂದೂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಪ್ರಪುಲೈಯು ಬಲು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಔರಸಪುತ್ರಗಿಂತ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಆದರಿಸಿದಳು. ಆತನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಮ್ಮಲ ಮರುಗಿದಳು. ವಿಠಲನು ಹೊಸ ಮಂಗಲವನ್ನು ತಲಪಿದ ಎರಡು ದಿನಗಳಮೇಲೆ ಒಂದುದಿನ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾರಾಕುಚಿ (Eesy chair) ಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಒರಗಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಆ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದ ಹಲಸಿನ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಪ್ರಪುಲೈಯು ಕುಳಿತು ಏನೋ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನೋದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಪತ್ತೇದಾರನಿಗೆ ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಏನೋ ಕೇಳಿತು. ಈತನು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಯಮೇಲಿಂದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟಕಲ್ಲು ಬಂದು ಪ್ರಪುಲೈಯ ಕಾಲಿಗೆ ತಗುಲಿತು. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಗದವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಪುಲೈಯು ಸಣ್ಣ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೋ ಅಂದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವ

ಳೇನು ಮಾಡುವಳೋ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿಠಲನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇಷ್ಟಾಗುವಾಗ್ಗೆ ಸಂಜೆಗತ್ತರೆಯ ಕಾವಳವು ಹೆಚ್ಚುತ ಬಂದಿತು. ಪ್ರಪುಲೈಯು ಮೊದಲು ಅಧೀರೆಯಾದಳು. ಆದರೂ ಯಾರೂ ಕಾಣರಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನೊಡಿಕೊಂಡಳು. ಓದುತ್ತ ಬಂದಂತೆಲ್ಲ ಮುಖವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಗುಂದುತ್ತಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಕೈ ಕಾಲುಗಳು ನಡಗುತ ಬಂದವ. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಮದಿಸಿ ತನ್ನ ಪರಟು ಕುಪ್ಪಸೆ (Jacket) ದ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಠಲನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಆದರೆ ಏನೂ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪುಲೈಯು ಅವನಿಗಾಯಾಸ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಇನ್ನು ತನ್ನ ಕಪ್ಪು ಹರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ನೂಟಿಸಿದಳೋ ಎಂಬಂತೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟು ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಬಳಿಕ ಬೇಗ ಬೇಗ ಓಡಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ವಿಠಲ-ಓಹೋ! ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮಗಾಂಗಿಯಾದ ಈ ಹರೆಯದ ಹುಡುಗಿಯು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದರೇನು! ಈಗ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಅವಳಿಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನೆಸೆದಿದ್ದನು. ಅಗಲ-ಎಂದುಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೇಗಬೇಗ ಹೊರಟು ಪ್ರಪುಲೈಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟಾಳೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಾಗಿ ಮರಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ಆ ಕಾಂತಾರದಲ್ಲೊಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮೈದಾನ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಈಕೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ವಿಠಲನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರೇಮನೂಚಕವಾದ ಸರಸ ಸರಾಪಗಳು ನಡೆದುವು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹಿಷ್ಣುವಾಗಿದ್ದ ವಿಠಲನು ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರದಾದನು. ಕಣ್ಣುಗಳು ತನಿಗೊಡಗಳನ್ನು ಸುರಿಸುವಂತಾದುವು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ-ಆಹಾ! ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವನಾರು? ಇರಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ-ಎಂದುಕೊಂಡನು. ಪ್ರಪುಲೈಯೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನೊಳಿಹಿಸುವಂತಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದೇನೆಂಬುದು ವಿಠಲನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಮುಖವು ವಿಠಲನಿಗೆಂದೂ ಪೂರ್ವಪರಿಚಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆ

ನುಮಾರು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ನಡೆಯಿತು. ಕಟ್ಟಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪುರೈಯು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನೀನು ಹೋಗಿ ಯಜಮಾನ ವಿಠಲನನ್ನು ಕಾಣು. ಕಾಣುತ್ತೀಯೋ ? ಎಂದಳು.

ಆ ಮನುಷ್ಯ-ಇನ್ನೂ ಈಗಲೇ ಬೇಡ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇರಾಗಲಿ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬು. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುವುದು. ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಈಗ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗ ಕೂಡದು. ನೀನು ಮನೆಗೆ ಹೊರಡು.

ಪ್ರಪುರೈ-ನಾನು ಪುನಃ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಮನುಷ್ಯ-ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವೆನು. ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು.

ಪ್ರಪುರೈಯು ಗೃಹಾಭಿಮುಖಳಾದಳು. ಆತನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆಕೆಯ ಕಡೆಯೇ ಬಹು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರಪುರೈಯು ಮರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಠಲನು ಈಗ ಸರ್ರನೆ ಬಾಣದಂತೆ ಈಚೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಹೊಸಬನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತು ಗಂಭೀರ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದ- 'ಯಾರಯ್ಯಾ ನೀನು ? ಏನು ನಿನ್ನ ಈ ಅಕಾರ್ಯ ?'

ಮೋಡವಿಲ್ಲದ ಗಗನದಿಂದ ನಿಡಲು ಬಡಿದಂತೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಯಾರೋ ಬಂದು ತನ್ನ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಆತನು ಕೇವಲ ಗಾಬರಿಗೊಂಡನು. ಏನೂ ತೋರದೆ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತನು. ಒಂದೆರಡು ಕ್ಷಣ ಮಾತಾಡಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ವಿಠಲನ ಮುಖವನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು-ಅದೇನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನೀನು ಯಾರು ? ಎಂದನು.

ವಿಠಲ-ನಾನು ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನಿನಗೇನು ? ನೀನು ಯಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ಬಾಳೆಯನ್ನು ಪುನರಾಯಿಸಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ದುರುಳನ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಆ ಮನುಷ್ಯ-ನೀನು ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯೋ ?

ವಿರಲ-ಹೌದು.

ಆ ಮನುಷ್ಯ-ನೀನು ನನಗೆ ತುಂಬ ಗಾಬರಿ ಹತ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟೆಯಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗುವುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಪುಲೈಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿ ದ್ದಿತು. ನೋಡಿದುದಾಯಿತು.

ವಿರಲ-ಆದರೆ ಆ ಪರಸ್ತ್ರೀಯ ಕೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುತ್ತು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಿತು ? ಅದು ಎಂತಹ ಆಯೋಗ್ಯರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ !

ಆ ಮನುಷ್ಯ-ಅದು ಆದರೂ ಆಗಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅನಾ ವಶ್ಯಕವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ನೀನು ನಾನಿಳಿದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾನು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳುವೆನು.

ವಿರಲ-ಹಾಗಾದರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ವಿರಲನೂ ಹೊಸಬನೂ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಆತನು ಸಮೀಪದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನ ಒಂದು ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿಳಿದಿದ್ದನು. ಭೋಜನವಾದ ನಂತರ ಒಂದು ಕೊಟಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಿತು. ತರುವಾಯ ವಿರಲನು ಮನೆಗೆಹೊರಡುವಾಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯ. ಆ ಹೊಸಬನು ಕೊಟ್ಟ ವಾಗ್ಗೂಲುವು ವಿರಲಮೂರ್ತಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರಲನು-ನೀನು ಹೋಟಲಲ್ಲಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಒಂದು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬಿಡು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ನಡತೆಯನ್ನು ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪುಲೈಯು ವಿವಾಹಿತಳಾದ ಕುಲವಥುವೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಾನು ನಾಳೆ ಒಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಆತನು-ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡುದು, ಬಳಿಕ ನಡೆದ ವಿಷಯ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀನು ಪ್ರಪುಲೈಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಡ.

ವಿರಲ_ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹೋಗಬೇಕು. ಎಂದು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಿರಲನು ಪುನಃ ಬಂದು ಆ ಯುವಕನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಪುಲೈಯು ದಿವಾನ್ ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೋದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈಗ ಥಟ್ಟನೆ ಎದ್ದುನಿಂತು ನೋಡಿದಳು. ಈ ತರುಣನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೆ ಪ್ರಪುಲೈಯ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಪುಲೈವಾಯಿತು. ಅದರೂ ವಿವೇಕ ಶಾಲಿನಿಯಾದುದರಿಂದ ಹರ್ಷವಿಷಾದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದರ ಕುರುಹನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲವೆ ಮನೋದಾರ್ಢ್ಯ! ವಿರಲನು ಏನೆನ್ನುವನೋ ಎಂದು ಅಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಆತನ ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಇದ್ದಿತು.

ವಿರಲ-ಪ್ರಪುಲೈ ಈತನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರ, ಈತನ ಹೆಸರು ಕುಲಚಂದ್ರ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ-ಅಯ್ಯ-ಈಕೆ ಬಲು ಒಳ್ಳೆ ಹುಡುಗಿ-ಎಂದು ತೋರಿಸಿದನು.

ಪ್ರಪುಲೈಯು ಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ನಿಂತಳು. ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಗಂಭೀರತೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ತೋರ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ತರುವಾಯ ಪ್ರಪುಲೈಯು ೩ ತರುಣನನ್ನು ಕುರಿತು-ಆತನಿಗೇನಾದರೂ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತುಂಟೋ ?

ತರುಣ-ಆತನಿಗೆಷ್ಟು ತಿಳಿದಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು.

ಪ್ರಪುಲೈ-ನಿನಗೆ ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಿರುವುದೆಂದು ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳಿರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ!

ತರುಣ-ಇಲ್ಲ, ನನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ತಾನೆ ನನಗೆ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿಯಾಗಿಯೂ ತುಂಬ ಚಾರಾಕುಗಾತಿಯೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಜಗನ್ನೋರಿನಿಯು ತನ್ನ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುವ ಪುರುಷನನ್ನು ನೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ತನ್ನಿಷ್ಟಬಂದಂತೆಲ್ಲ ಕುಣಿಸಬಲ್ಲಳೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ವಾರಣರಾಲನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ರಾವಣ್ಯವತಿಯಾದ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಇವನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಳು. ವಾರಣನ ಪರಮೋದ್ದೇಶವು ಈ ಮಾಯಗಾತಿಯ ಮುಗುಳುನಗೆಯೆಂಬ ಬೆಳು ದಿಂಗಳ ಬೆಳಕು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಷ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಮಾತ್ರ ಲಭಿಸಿದರೂ ಣಾಕೆಂದಿದ್ದಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದನು. ಆನೇಕ ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹುಣಿಸೆಯ ಬೀಜದಂತೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ದುಂದುಗಾರನಾದನು. ಗಳಿಗೆಗೊಂದು ಕ್ಷಣಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಇವಳಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದನು. ಇವಳಲ್ಲೇನೋ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವುಂಟೆಂದು ತಿಳಿದು ಮರುಳಾಗುತ್ತ ಬಂದನು. ಕಡೆಗೆ ಇವಳು ಏನನ್ನೋ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಮದಿರವನ್ನು ಕೂಡ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಅಮೃತವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿಕುಡಿದು ಆನಂದಪಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಿಲಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯಿದ್ದುದೇನೋ ನಟೆಯಲ್ಲಿ ಪರವಶನಾದ ಈ ತರುಣನು ನದಾ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೂ ಕನವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಅಷ್ಟು ಮೇಧಾವಿಯಾಗಿದ್ದ ಈ ತರುಣನನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದುದೂ ಒಂದು ಮಹಿಮೆಯಲ್ಲವೆ ! ಯಾರೊಬ್ಬರು ವಾರಣನನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಇವನಿಗೇನೋ ಒಂದು ಮೂಲಕಾಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಿರಲನ ಅಫೀಸಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ್ದವನು ದುರುಳನಾದ ಮಾಧವ. ಪಟ್ಟೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಪಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವನ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಶಾತ್ ಆ ಪಾಪಿಗೆ ಅದು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರಪುಲೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾದ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ವಾರಣನ ಕಿರುಮನೆಗೆ ಬಂದು 'ಅಣ್ಣಯ್ಯ' ಎಂದು ಮುದ್ದಿಸುತ್ತ ತಾನು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವಳೆಂಬುದು ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಬಹು ಆಪ್ತತೆಯಿಂದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಈ ಯಂತ್ರವು ವಾರಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಾರಣನು, ಅವಳು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ ತನಗೀವಿಷಯವೇ ನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನಾಗಲಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಆಗಿನ ಮನೋಭಾವವು ಹೇಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಈ ಪಿತೂರಿಗಾರರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ದುರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ದುಷ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಂದು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ತಿಲಮಯು ಎಲ್ಲ ತನ್ನ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋದಾಳೋ ಎಂದು ವಾರಣನು ಭೀತನಾಗಿದ್ದನು.

ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ವಾರಣನು-ತಂಗಿ, ನೀನು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ದ್ದಿಯೆಂದೂ ಆತನು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾದನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆತನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಕ್ಕುದಾರಳಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹೋಗಬೇಕು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲ ಬಲವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅದೊಂದು ಪಚ್ಚಿ ಸಂದೂಕ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರದಾರನಾದ ವಿರಲಮೂರ್ತಿ ಎಂಬಾತನ ವಶದಲ್ಲಟ್ಟಿದೇನೆ. ಆದು ಬರುವುದೊಂದೇ ತಡ.

ವಾರಣ-ಅವನೊಬ್ಬ ಪತ್ತೇದಾರನೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಹೌದು, ಅವನು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ವಾರಣ-ಬೇಗ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾರನೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ತಗಾದೆಮಾಡಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಈಗಲಾದರೆ ಆತನೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ವರ್ತಮಾನ ! ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನೀನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಆ ಸಂದೂಕವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬಾರದೆ ?

ವಾರಣಸೀನು ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ನನ್ನಿಂದೇ
ನೂ ನಡೆಯಲಾರದು.

ವಾರಣನು ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರೊಡನೆ ಜೂಜಾಡಿ ಬಹು
ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಪಾನಕೈಂತು ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ.
ತಿಲಮಯು ಕೊಟ್ಟುದು ಕೊಟ್ಟದ್ದೇ, ವಾರಣನು ಕುಡಿದುದೂ ಕುಡಿದುದ್ದೇ.
ತಿಲಮಯು ಯಾವ ಆಟವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಡಿಸಬಲ್ಲ. ರಕ್ಕನ್ನೂ ಧಳಕನ್ನೂ
ಚಾಲಾಕನ್ನೂ ಬಲ್ಲವಳು ತನಗೆ ವಾರಣನು ಇನ್ನೆಷ್ಟೇ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ
ರೂ ತಾನು ಅವನ ಸಂಗಡ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಗತಿಯು ಮಾಧವನಿಗೆ
ತಿಳಿಯಕೂಡನೆಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳಲ್ಲದೆ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರಿದ್ದಾಗ ವಾರಣನು
ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡ ಸುಳಿಯಕೂಡದೆಂದೂ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅವನು
ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತಲೆದೂಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ತಾನು ತಿಲಮೆಯ
ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾಧವನು ಬಲ್ಲನೆಂಬುದು ವಾರಣನಿಗೆ
ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೇಗೂ ಈ ಸ್ತ್ರೀಯು ಎಷ್ಟೇ
ಕೆಟ್ಟವಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೂ ಅವನು ಇವಳನ್ನು ಪರದೇವತೆಯನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ
ದ್ದನೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬಬಹುದು. ಮತ್ತು ತಿಲಮೆಯು ತಾನೂ ಯಕ್ಷಿಣಿ ಮಾಯ
ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರೆಯಾದ ಮಂತ್ರಗಾತಿಯೆಂದು ವಾರಣನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿತ್ಯವೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಕೈಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡು
ತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವೆಲ್ಲ ಆತ್ಮಂತಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ವಾರಣನು ಮತ್ತಷ್ಟು
ಮರುಳಾಗಲು ತುಂಬ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇವನು ಎಷ್ಟು
ಹೊತ್ತಾದರೂ ಮೇಲಕ್ಕೇಳದೆ ಇವಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಇವಳು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈ
ಚಮತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಾದಾಮಿನಿಯೂ ಮಾಧವನೂ ತಮ್ಮ ಹರಣಭರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ
ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳವು ಕೂಡ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ
ಮಧ್ಯೆ ನಚೀತನೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು. ಅವನೆಲ್ಲ ಹೋದನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ
ದಕ್ಕೂ ಮಾಧವನು ಬಲು ಸಾಹಸಮಾಡಿದನು. ಆದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಟೇಶನು ನಾಗೇಶನ ಬೆನ್ನಹತ್ತಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಓದಾಣೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಕಪಟನಾಟಕದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ವಾರಣಸಿಗೆ ಒಂದು ಚಲಿಗ್ರಾಫ್ ಬಂದಿತು. ಅದು ವಿರಲನಿಂದ ಬಂದ ವರ್ತಮಾನ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಗ್ಗೀಶನಾದ ಮಾವಯ್ಯ ತಾನು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವುದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಿತು. ಏನೇನು ಮಾಡಿದರೂ ವಿರಲನನ್ನು ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ಶಕ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ವಾರಣಸು ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕೃತ್ರಿಮ ಸಹೋದರಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಂಜೆಗೆ ಮಾವಯ್ಯನಾದ ವಾಗ್ಗೀಶನು ಬರುವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ಸೌದಾಮಿನಿ_ಆತನು ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಬಿಡುವನ್ನೇನೋ ! ಹೋಟಲಿಗೆ ಸಾಗಿಹೋಗುವಂತೆ ನೀನೇನಾದರೊಂದುಪಾಯ ಮಾಡಲಾರೆಯಾ ?

ವಾರಣ_ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ! ಅವನು ಶಾನೇದಿನ ನಿಲ್ಲಲಾರ. ಅದು ದರಿಂದ ಇರಲೇಳು. ಉಂ ; ನಾನು ಹೊರಟೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ_ಈಗ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ ? ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಬೆಸಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋ ? ಓಹೋ ! ಆಹಾ ! ಹಾ ! ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಹುಷಾರಾಗಿರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗುಂಡಿಗೆಯು ತುಪಾಕಿಯ ಗುಂಡಿನೇಟಿಗೆ ಗುರಿಯಾದೀತು ! ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಮಾಧವನೇನಾದರೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ನಡೆದೀತು !

ವಾರಣ_(ಲೊಚಗರೆಯುತ) ಸರಿಸರಿ, ಅದಕ್ಕಲ್ಲಾ ನಾನು ಬಲು ಜಾಗರೂಕ.

ವಾರಣನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಒಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತಿಲಮೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದನು. ಇವನನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಅವಳು ಬಾಗಿಲಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಎದುರುಗೊಂಡು ಹಸ್ತರಾಘವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಚರಿಸಿದಳು. ವಾರಣನು ಸ್ವರ್ತನುಖಕ್ಕೆ ಸೋತುಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನಾಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ

ಸಂತೋಷನಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಲಾಡುವಾಗ ಈ ಲೋಕವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟರು. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೆರಳೆತ್ತರವೂ ಸಾಲದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾ! ಇದೆಂತಹ ಸಶರೀರ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವೋ ಏನೋ! ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಮೂಲಕಾ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಮದ್ಯವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಖ ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ವಾರಣಸಿಗೆ ಈಗೇನಾದರೂ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಗಳ ಶಂಕೆಯುಂಟೆ? ದ್ರವ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಯವುಂಟೆ? ಅಥವಾ ಜನಮಂಡಲ ಯಲ್ಲ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಾಯಿತೆಂಬ ಯೋಚನೆಯಾದರೂ ಉಂಟೆ? “ಕಾಮಾ ತುರಾಣಾಂ ನ ಭಯಂ ನ ಲಜ್ಞಾ” ಎಂಬ ಆರೋಕ್ಷಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯವಾವುದು! ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ವಾರಣಸನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಈ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅವನು-ಪ್ರೇಮಲತೆಯೊಂದನ್ನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ನಾನು ಪರಿಗಣಿಸೆನು. ಆದೂ ಈ ನನ್ನ ಮೋಹನಾಂಗಿಯು, ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯು, ಊಹೂ, ಅಲ್ಲ, ಈ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಧಿಕಳಾದ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವೇ ನನಗೆ ಸಂಕ್ಷುತಿಶಾಯಿ ಸ್ವರ್ಗ-ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದನು. ತಿಲಮೆಯು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ವಾರಣಸನ್ನಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಳಿಕ ಒಂದುಸಲ ಲೆಲ್ಲಾಹಾಕಿ ನಕ್ಕಳು. ಅದು ಅವನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಿಂಚಿನ, ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಅಥವಾ ವಜ್ರಮಣಿಯ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿ ತೋರಿತು. ಈ ಕೇಕೆಯಿಂದ ಮನೆಯೆಲ್ಲ ಮೊಳಗುಮಾತಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಮಹಡಿಯನ್ನು ಏರುವಾಗ ವಾರಣಸ ಕೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು-ಪ್ರಾಣೇಶ, ಬಾ, ನಮ್ಮ ಶೃಂಗಾರವಲ್ಲಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರೇಮಮಂಟಪಕ್ಕೆ ತೆರಳೋಣ, ಎಂದಳು. ಪರವಶನಾದ ವಾರಣಸು ಗಂಡು ನಾಯಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ಅವಳು ತನ್ನ ಕುಡಿಕಣ್ಣೋಟಗಳೆಂಬ ಕಾಲಪಾಶಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳೋ ಎಂಬಂತಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಗಾರುಡಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನರ್ಪವು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿತೆಂದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಉಪರಿಗೆಯಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಿರುಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ತಿಲಮೆಯು ಒಳಗಡೆಯ ಕದವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ತೂಗಾಡುವ Spring ಮಂಡದಮೇಲೆ ಹಾಸಿದ್ದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡಳು. ನಾನಾಬಗೆಯ ಮೃಗಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಲತೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚೀಟಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಗಾಸುಗಳುಳ್ಳ ನಾನಾ ಪ್ರಮಾಣದ ದಿಂಬುಗಳು ಆ ಹಾಸಿಗೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಿಲುವುಗನ್ನಡಿ

ಗಳು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೋಪಾಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಮಂಚಕ್ಕೆ ದುರು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದೊಂದು ಚಿತ್ರಾನವು ಹಾಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು.

ತಿಲಮೆಯು ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ವಾರಣನಮೇಲೆ ಇಂದುಕಾಂತಿಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತ ಅವನ ತೋಳನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದು-ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯ, ಬಾ, ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು. ಆ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಹಿಂದುಗಡೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಹುಕ್ಕಾ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕವಲೊಡೆದ ಒಂದು ಕೊಳವೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ-ಬಾ, ಬಾ, ನಲ್ಲ, ಇಗೊ! ತೆಗೆದುಕೊ, ಸೇದು, ಸೊಗಸಾದ ತಂಬಾಕು! ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಡು ಗುಡಿ! ಎಂದು ಅವನ ಕೈಗೆ ಆ ಕೊಳವೆಯ ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ -ಸೇದು ಸೇದು, ಏನಿದ್ದರೂ ಈಗಣದು ನಮ್ಮದು, ನಾಲೆ ಯಾವುದೋ ನಾವು ಯಾರೋ! ಇಗೊ! ಈಗ ನನ್ನ ಅತ್ತೆವು ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ, ಮೋಹನಾಂಗ, ಕೇಳು, ನಿನಗೇನುಬೇಕೋ ಕೇಳು, ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹುಕ್ಕಾಸೇದು.

ವಾರಣ-(ಒಂದು ತುದಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೇದು ತತ್ತ)-ತಿಲಮೆ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರೋಣ. ತಿಲಮೆಯೂ ಸೇರಿದಳು. ಆದರೆ ಒಂದುಸಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದುಗಡೆಯ ದಿಂಬಿಗೊರಗಿಕೊಂಡು ಕಾಲುಚಾಚಿದಳು. ವಾರಣ ನಾದರೋ ಹುಚ್ಚೆಮ್ಮೆ ಕಲಗಚ್ಚನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇದುತ್ತ ಬಂದನು. ಕೊಠಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟ ಮೋಡಗಳಿಂದಲೂ ಸುವಾಸನೆಯಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಕೊಯಿತು. ವಾರಣನು ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನಾದನು.

ತಿಲಮೆಯು ಈಗ ತಾರಸ್ವರದಿಂದ ಕಿವಿಗೆ ಅಮೃತರಸವನ್ನು ಬೀರುವ ದಿವ್ಯವಾದ ಗಂಧರ್ವಗಾನವನ್ನು ಹಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳದು ಅಪೂರ್ವವಾದ ಶಾರೀರ ಸಂಪತ್ತು. ಅದು ವಾರಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಎಂತಹ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದರಿಗೂ ಭ್ರಾಮಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಾಡುವಾಗ ತಲೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ತೂಗುತ್ತ ವಾರಣನ ತಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು

ಕೊಂಡು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ನೇವರಿಸುತ್ತಲೂ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ತಾಳ ಹಾಕುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಳು. ತರುವಾಯ ಪುನಃ—ಎಲೈ ಮೋಹನಾಂಗ, ಪ್ರೇಮವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಜಗೋ! ತೆರೆ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಬೆಳಕು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ವಾರಣನ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿಸಿ ತಾನೆದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು 'ಯಕ್ಷಿಣಿಯ ದೋಷ'ವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಣ್ಣದ ಪುಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನೇನೋ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಬೆಂಕಿಗೆಸೆದಳು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಂಪು ಹೊಗೆಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಸುರು ಹೊಗೆಯೂ ಹೊರಟು ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ವಿಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಬಳಿಕ ತಿಲಮೆಯು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪುಡಿಯನ್ನೆರಚಲು ಭಯಂಕರವಾದ ಒಂದಾನೊಂದು ಇಂದ್ರಜಾಲವು ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಅವಳು ವಾರಣನನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು. ಅವನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಲು ಹೃದಯವು ಬೇಗಬೇಗ ಬಡಿಯುತ್ತ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಬೆವರು ಮರಣಕಂಪವುಂಟಾಯಿತು. ಆ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರುಣನಾದ ತನ್ನ ಚಿತ್ರವೂ ಇದ್ದಿತು. ಅದರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಈ ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದುದೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಬಂದಿತು. ವಾರಣನಿಗೆ ಮಾತು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ತಿಲಮೆಯು ತನ್ನ (ವಾರಣನ) ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದನ್ನು ಅವನೇ ನಾದರೂ ನೋಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದೇರಾ ಸ್ವಪ್ನವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯ ಸಂಗಡ ಮೈತ್ರಿಗೊಳ್ಳುವ ಚಿತ್ರವೂ ಕಂಗೆಡಿಸಿತು. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ವಾರಣನು ಅಸ್ತವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ—(೧) ಅನೇಕರು ಸೇರಿರುವ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ. ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಮಾರ್ಥವನು ಬರುವುದು. (೨) ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರ. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದುದಕ್ಕೋಸ್ಕರನೆಂದು ಮಾರ್ಥವನು ವಾರಣನ ಸಂಗಡ ಜಗಳಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅರಣ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಒಂದಾನೊಂದು ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವುದು. ಇಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲೂ

ನಣ್ಣ ಕೈ ತುಪಾಕಿ (ಪಿಸ್ತೂಲು) ಗಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಮದ್ದುಹತ್ತಿಸುವುದು. ಮಾಧವನು ಉರುಳುವುದು, ವಾರಣನು ಓಡಿಹೋಗುವುದು. (೩) ಇನ್ನೊಂದು ಚಿತ್ರವು ಈಚೆಗೆ ಹೊರಟಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ವಾರಣನು ದೀನದ್ವಯಿಯಿಂದ-ಅಯ್ಯೋ ! ದೇವರೇ ! ಇದು ಮಾತ್ರ ಅಗಬಾರದು-ಎಂದನು.

ತಿಲಮೆಯು ಕದಲಮೆದಲದೆ ಶಿರಾವಿಗ್ರಹದಂತೆ ಸ್ವಬ್ಧಳಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಾರಣನು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೀತಿಗೊಂಡಿದ್ದನಾದರೂ ಇಷ್ಟು ಎದೆಯೊಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯವಾಗಿ ತೃಂಗರಿಸಿದ ರಮಣೀಯವಾದೊಂದು ಕಿರುಮನೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಾರಣನೂ ತಿಲಮೆಯೂ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ತಿಲಮೆಯ ಮತ್ತು ವಾರಣನ ತೋಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಯಸ್ಕಂಕಣ (ಹಾತ್‌ಬೇಡಿ)ಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಸತ್ತಬಿದ್ದಿರುವುದು. ಸಮಾಪದ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ದೇರಡು ಶೀಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರೋತ್ತಮವಾದ ವಿಷವು ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಭಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಸ್ವವಿಷಯಕವಾದ ಭೂತಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನಗಳ ನಮೂನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಈ ಮಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ವಾರಣನೂ ತಿಲಮೆಯೂ ಭಯಪಟ್ಟರೆಂಬುದು ನಮಗೇನೂ ಅತ್ಯರ್ಥಕರವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಯಿತು. ಹೊಗೆಯ ಕುರುಹು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ತಿಲಮೆಯು ಯಕ್ಷಿಣಿಯ ದೊಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆಸೆದು ಧೊಪ್ಪನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಗೊಳಗೊ ಎಂದು ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ವಾರಣರಾಲನು ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವೃಥಾವಾದುವು. ಸ್ವವಿಷಯಕವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತನಗೇನುಗತಿಯೆಂದು ಎದೆಯೊಡೆದನು. ತಿಲಮೆಯು ಇಂತಹ ಬಾರಾಬಂಗಾಳಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗ್ರೇಸರಳು.

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆ, ಬಾ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲರಬಾರದು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗೋಣ. ಎಂದು ಅವಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದನು.

ತಿಲಮೆ-ಅಹಾ ! ಹೀಗೆ ಇಂದ್ರಜಾಲದಲ್ಲ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪರಿಣಾಮವು ತೋರುವುದೆಂದು ನನಗೆ ಮೊದಲೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನೆಂದಿಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆ, ಮೋಹನೆ, ಹೆದರಬೇಡ. ಅಪಾಯದ ಕಡೆಗೇ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಡ. ನಾವು ವಿಧಿಯುಕ್ತರಿಗೆ ಮಣ್ಣಿರಲಿ ಸುಖವಾಗಿರೋಣ. ಈ ಮನೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ವಾಸವಾಡೋಣ.

ತಿಲಮೆ-ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಅದೆಂದಿಗಾದೀತು ? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋದರೂ ವಿಧಿಯು ಬೆನ್ನಹತ್ತಿ ಬಂದೇ ಬರುವುದು. ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮ ಇಷ್ಟೇಸರಿ.

ವಾರಣ-ಹಾಗಾದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮರೆತು ಒದುಕಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಸುಖವಾಗಿರೋಣ.

ತಿಲಮೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಳಿಕ ಕೇವಲ ಅಪ್ಪತೆಯಿಂದ-
ವಾರಣ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರೇಮವಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ವಾರಣ-ನಿನಗಾವಿಷಯದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಸಂಶಯವುಂಟು ?

ತಿಲಮೆ-ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವು ನಾನು ಕೋರುವುದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲದೋ ?

ವಾರಣ-ಅಂತಹ ಅನುಗ್ರಹವೇನು ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ?

ತಿಲಮೆ-ನನಗೆ ಈಗ ದ್ರವ್ಯವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ವಾರಣ-ಓಹೋ ! ಹಾಗೋ ? ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಿದೆ ?

ತಿಲಮೆ-ಈಗ ದರಿದ್ರಪಕ್ಷ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ನೀನು ಸಾರಾಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಜಾಮೀನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ವಾರಣನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆಗೆದನು. ದ್ರವ್ಯವು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ! ಅಳಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟೋ ಕೊಳಗಗಳಾಗಬಹುದು. ವಾರ

ಣನು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಕಟ್ಟಬಿದ್ದು-ತಿಲಮೆ, ಆಗಲಿ-ಎಂದು ಒಂದು ಹುಂಡಿಯನ್ನು (ಚಕ್) ಬರೆದುಕೊಟ್ಟನು.

ತಿಲಮೆ-ಓಹೋ ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಡೆಗಾಣತಕ್ಕವನಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಬಲ್ಲೆ. ನೀನೇ ದಾನಕರ್ಣ. ನೀನೇ ಮಹಾತ್ಮ. ಇಗೋ ಒಂದು ಮುತ್ತ !-ಎಂದು ವಾರಣನನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುದ್ರಾಡಿದಳು.

ಹೀಗೆ ಆಗಿನ ಸರಸಸರ್ಲಾಪಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ಗಂಡವನ್ನು ಮರೆತು ಹೋದ ಈ ನಾಯಿಕಾ ನಾಯಕರುಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಣನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ತಿಲಮೆಯು ಬೀದಿಯ ಸುಚಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಡಗಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನುಟ್ಟು ವೈಯಾರದಿಂದ ಸಿಸ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಲುಕುತ್ತ ಹೊರಟು ಆ ಚಕ್ಕನ್ನು ಮುರಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರೊಡನೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳಹೊತ್ತು ಮಾತಾಡಿದಳು.

ತಿಲಮೆಯು ಆ ಅಫೀಸಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದುದನ್ನು ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು ಅವಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದನಂತರ ತಾನೂ ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರನನ್ನು ಕಂಡು ಕೃತಕವೇಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತನ್ನ ಗಡ್ಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರನು ಈ ಮುದುಕನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿ-ಓಹೋ ! ಇದೇನು ವಿರಲಮೂರ್ತಿ ! ಅಯ್ಯೋ, ನನ್ನಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ? ಎಂದನು.

ವಿರಲನು ಆ ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೂ ಹೋಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು ವಾರಣರಾಲನ ಚಕ್ಕನ್ನು ಮುರಿಸಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದನ್ನು ನೋಡಿ ಭೇತಾಳನಂತೆ ದಿನ್ನಹತ್ತಿ ಆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಅಫೀಸಿಗೂ ಬಂದಿದ್ದನು.

ವಿರಲ-ರಹಸ್ಯವಾಗಿ-ಆ ಹೆಂಗಸು ಇಲ್ಲಿಗೇತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದೇಕಾಗಿದೆ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್-ಅವಳು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಹಣ
ವನ್ನು ತಂತಿ ಮಣಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಬಂದಿದ್ದಳು.

ವಿಠಲ-ನಿನಗೂ ಅವಳ ಪರಿಚಯವುಂಟೋ ?

ಮ್ಯಾನೇಜರ್-ಇಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನವಳನ್ನು ನೋಡಿಯೇ
ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಎಷ್ಟು ಹಣ ?

ಮ್ಯಾನೇಜರ್-ಹತ್ತುನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ವಿಠಲ-ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದು !

ಮ್ಯಾನೇಜರ್-ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಹಿರಿಯಮಗ ವನಜಚಂದ್ರನಿಗೆ.

ವಿಠಲ-ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳೋ ?

ಮ್ಯಾನೇಜರ್-ಅಹಾ ! ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾಳೆ, ಇಗೋ, ಇಲ್ಲಿದೆ-ಇದು ನಿನ್ನ
ಸಮಯಕ್ಕೊದಗಬಹುದು. ಆ ಮುದುಕನ ವಿಷಯವೇನು ? ನೀನು ಕೂಡಲೇ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡತಕ್ಕದು. ನಾವು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅನು
ಕೂಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬಲ್ಲೆವು. —ತಿರೋತ್ತಮ.

ವಿಠಲ-ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ನಿನ್ನ ಸಹಾಯವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಮುಂದೆ
ಇದಕ್ಕೇನು ಉತ್ತರಬರುವುದೋ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿ (ಕಾಪಿ) ಯನ್ನು ದಯ್ಯ
ವಿಟ್ಟು ನನಗೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಇರು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು
ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಹಾಗೇ ಆಗಲೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಠಲನು ಹೊರಟು
ಹೋದನು. ವಿಠಲನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿದ ಈಯಂಶದಿಂದ-ತಿಲಮೆಗೂ ವನಜಚಂದ್ರ
ನಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯಸ್ನೇಹಮಾತ್ರವೇ ಇರಲಾರದೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ
ಏನೋ ಒಂದು ಸಮಾಪನಂಬಂಧವೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚ
ಯಿಸಿದನು.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಠಲನು ವಾರಣಸಾಲನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೋದರಮಾವ ವಾಗ್ಗೀಶನಂತೆ ನಟಿಸಿದನು, ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಟಿಸಿ ಸುಖಾಗಮನವನ್ನು ಒಯಸಿದಳು. ಆ ರಾತ್ರಿ ವಾರಣನು ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಸುಮಾಗು ಹೆನ್ನೆ ರಡು ಘಂಟೆ. ಮತ್ತು ಆತನ ತಲೆಗೆ ತುಂಬ ಮತ್ತು ಏರಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ವಿಠಲನು ಚುರುಕಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡನು. ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಗ್ಗೆ ವಾರಣನೂ ವಿಠಲನೂ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರದ ವರೆಗೂ ಗಾಳಿಸವಾರಿ (ವಾಕಿಂಗ್) ಹೊರಟಿದ್ದರು.

ಆಗ ವಿಠಲನು-ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನಂಬತಕ್ಕುದಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹಣವನ್ನು ಕಸು ಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಅವಳ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾದುದರಿಂದ ಅವನ (ವಾರಣನ) ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕವಳಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ವಾರಣನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರೂ ಅವನು ಒಂದಕ್ಕೂ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಯೂ ಕಡೆಗೆ 'ಊ' ಗುಟ್ಟಡೆಯೂ ತಟಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಅದರೂ ಬಿಡದೆ ವಿಠಲನು-ನಿನ್ನೆ ನೀನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ?—ಎಂದನು.

ವಾರಣ—ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ—ಅದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ?

ವಿಠಲ—ನಾನು ನಿನ್ನ ಚಕ್ಕನ್ನೇ ನೋಡಿದೆನು.

ವಾರಣ—ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದೆ ?

ವಿಠಲ—ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ.

ವಾರ—ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಣವನ್ನೇನೋ ಕೊಟ್ಟುದಾಯಿತು. ಆಪ್ತೇ. ಇನ್ನೇನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ—ಅವಳು ಆ ಹಣವನ್ನೇನು ಮಾಡಿದಳು ಬತ್ತಿಯಾ ?

ವಾರಣ-ಅವಳೇನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ನಿನಗೇನು !

ವಿಠಲ-ವಾರಣ, ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪುಕೆಲಸ. ಅವಳು
ನನ್ನನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವಳು.

ವಾರಣ-ಹಾಗಾದರೆ ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಯೇಳು.

ವಿಠಲ-ಅವಳೂ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವವಳೂ
ಸೇರಿ ನಿನ್ನ ಸಹೋದರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಿದಾರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ ?

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆಯು ಈ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ದೃಢ
ಪಡಿಸಲಾರೆ.

ವಿಠಲ-ಅವಳು ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಮರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿನಿಯಾಗಿ
ರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ದಾದ, ಮಾಡಬಾರದ ಇನ್ನೂ
ಅನೇಕ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ರುಜುವಾತು
ಮಾಡಬಲ್ಲೆ.

ವಾರಣ-ನಿನ್ನ ಕೈರಾದರೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡು ನೋಡೋಣ. ಅದಿಲ್ಲ,
'ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ'. ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದನ್ನು ಮಾಡ
ಬಲ್ಲೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ನಿನಗೆ ಆಪ್ತ ವಿಷಯಗಳೇನಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಪ್ರಪು
ರೈಯನ್ನೇತಕ್ಕೇ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲಾರದಿದ್ದೀಯೆ ?

ವಿಠಲ-ವಾರಣ, ನಾನು ಪ್ರಪುರೈಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವೆನು. ಮತ್ತು
ಸಮಯಬಂದಾಗ ಕರೆಯಿಸಲೂ ಕರೆಯಿಸುವೆನು. ಈ ನೀಚ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೀನೇ
ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದಿದ್ದರೆ ನೀನು ನಾಶವಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ.

ವಾರಣ-ವಿಠಲ, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ನುಂದರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅಪಾರ
ವಾದ ಪ್ರೇಮ.

ವಿಠಲ-ವಾರಣ, ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇಬಿಡಬೇಕು.

ವಾರಣ-ನನ್ನಿಂದಾಗದು.

ವಾರಣನು ಮೂರ್ಖ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ವಿವೇಕ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ ವಿಠಲನು ಸುಮ್ಮನಾದನು. ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಬೀದಿಯ ಕಡೆಯ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದವಿದ್ದಿತು. ಅದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಗತಾನೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಠಲನು ಮೊದಲು ಅದನ್ನೋದಿನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಅದು ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ತತ್ಕ್ಷಣ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಬೆರಳು ಕಡಿದುಕೊಂಡು 'ಅಹಾಹಾ!' ಎಂದನು.

ವಾರಣ-ಅದೇನು ಅಂತಹ ಅಚ್ಚರ್ಯ?

ವಿಠಲ-ಇಗೊ, ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಚಾರು ಚಂದ್ರನು ಹೃದಯರೋಗದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾದನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವಾರಣ, ಚಾರುಚಂದ್ರನು ಹೃದಯರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತುದು ಸುಳ್ಳು. ಅವನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಿಲಮೆಯು ಆ ಹತ್ಯಾಕಾರಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬಳು. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಿನ್ನ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆ ಕೊಲೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ವಾರಣ-ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಿನಗೇನು ಆಧಾರವಿದೆ ?

ವಿಠಲ-ಈಗ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೊಂದು ವಿಷಯ ಗೊತ್ತುಂಟು. ತಿಲಮೆಯು ವನಜಚಂದ್ರನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಭರತ ಮಾಡುವಿಯೆಂದು ರುಜು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತಿಲೋತ್ತಮೆಯೆಂದು ರುಜು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ನನಗೇನೋ ಇವಳು ಮಾಧವನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವಳು ವನಜಚಂದ್ರನ ನಾಯಕೆಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು.

ವಾರಣ-ವಿಠಲ, ಇದು ನಿನಗೆ ದೃಢವೋ ?

ವಿಠಲ-ಕಾಲಬರಲಿ. ನಾನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಡುವೆನು. ಈ ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಕೊಂದರು; ಚಾರುಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದರು. ನೋಡುವೆಯಂತೆ, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಆ ವನಜಚಂದ್ರನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು.

ವಾರಣನ ಮನಸ್ಸು ಆಲೋಲಕಲೋಲವಾಯಿತು. ಅವನು ಎರಡು ಕೈಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶತಪಥ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಗಾಬರಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಈ ಪತ್ತೆದಾರನು ಇಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೋ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡನು. ಅದರೂ ಅವನಿಗೆ ತಿಲಮೆಯಿಲ್ಲದ್ದು ಅನುರಾಗವು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ನ್ಯೂನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಿಲಮೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರಡು ಜನರನ್ನು ಕೈಯಾರ ಕೊಂದು ಅವಳ ಹಸ್ತವು ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ವಾರಣನು ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಲಾರದೆ ಇದ್ದನು. ಆಯ್ಯೋ! ಮೋಹಪಾಶದ ಮಹಾ ಮುಕುಮಯೇ !

ವಾರಣ-ವಿಠಲ, ನೀನು ಈ ದಿನ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ತಿಲಮೆಯ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತೀಯಾ ?

ವಿಠಲ-ನಾನು ಬಂದು ಮಾಡತಕ್ಕುದೇನು ?

ವಾರಣ-ನೀನೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಚಹರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯುವೆಯಂತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಏನೋ ಪ್ರಸ್ತಾವದಮೇಲೆ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವಳ ಮುಖಭಾವವು ಹೇಗಾಗುವುದೋ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕದು.

ವಿಠಲ-ನೀನು ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ವಿವೇಕ ತಂದು ಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ವಾರಣನೂ ವಿಠಲನೂ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಕದವು ಸದ್ದಾಯಿತು. ತೆರೆದು ನೋಡಲು ಸಾದಾಮಿನಿ ! ಅವಳು ಕಾಫಿಯನ್ನೂ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಳು. ವಿಠಲನು ಅಪಾದಮಸ್ತ

ಕವೂ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ-ಪ್ರಪುಲೆ, ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ನಿನ್ನ ಮದುವೆಯ ನಮಾಚಾರವನ್ನು ಈ ವಾರಣನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿನದ ಪರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನೂ ಕಾಲವಾದಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಮುಖವು ಬಾಡಿತು. ಅವಳೇನೂ ಮಾತಾಡದೆಯೇ ಧಟ್ಟನೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಳು. ವಿರಲನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದಳು,

ವಿರಲ-ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ನಾನು ಬಹು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ! ಆ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣವು ಏನೋ ಕೃತ್ರಿಮದಿಂದ ನಡೆದಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಆತನ ಹಿರೀ ಮಗನ ಮೂಲಕ ಈ ಪಾಪಕೃತ್ಯ ನಡೆದಿರಬಹುದು. ಆಹಾ! ಈಗೇನಾದರೂ ಆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೆದಾರನಾದ ವಿರಲಪೂರ್ತಿಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ!

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಅಯ್ಯೋ! ಆ ವಿರಲನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ! ಎಂದು ಬಾಯಿತಪ್ಪಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು.

ವಿರಲ-ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಡಮ್ಮ! ಆ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಳುವಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಸದ್ಯೆ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿದರಾದೀತು!

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಹಾಗಾದರೆ ನೀನಿನ್ನೂ ಆ ಸಾಮಾನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲವೇ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಇದೇನು! ನಮ್ಮ ಮಾವ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣವು ಏನೋ ಕೃತ್ರಿಮದಿಂದ ನಡೆದುದನ್ನುತ್ತೀಯೆ? ಆತನಿಗೆ ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ!

ವಿರಲ-ಅದೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನೀನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಹೊರಡುವೆ?

ನೌದಾಮಿನಿ-ನಾನಿನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತಿಯ ಅಣ್ಣನಾದ ವನಜಚಂದ್ರನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಈ ನವನಗರಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆದಿವಾನೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ತರುವಾಯ ಹೊರಡಬೇಕು. ಈಗ ಆತನೇ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಷ್ಟೆ !

ಉಪಹಾರವಾದನಂತರ ವಾರಣನೂ ವಿಠಲನೂ ತಿಲಮೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವಳು ಬಹು ಅದರಣಿಯಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಇವರೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ವಿಠಲನು ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಅದರೂ ತಿಲಮೆಯು ಯಾವುದೊಂದು ವಿಕಾರವನ್ನೂ ತೋರ್ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠ-ಅದು ಸಹಜವಾದ ಮರಣವಲ್ಲವೆಂದೂ-ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಮಗನಾದ ವನಜಚಂದ್ರನೇ ಈ ದುಷ್ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಿಯೆಂದೂ ಈಗ ಅವನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿಧಾರೆಂದೂ ಪ್ರವಾದವಿದೆ.

ಈಗ ವಿಠಲನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯು ಸಫಲವಾಯಿತು. ತಿಲಮೆಯುಕಳಿಗುಂದಿದಳು. ಮುಖವು ಜೋಲುಬಿದ್ದಿತು. ತುಟಿಗಳೊಣಗಿದವು ಮೈಯಲ್ಲ ಬೆವರು ತೊಟ್ಟಿಡುತ ಬಂದಿತು. ಕಣ್ಣು ಕಳಿಗುಂದಿತು.

ತಿಲಮೆ-ವಾಗ್ಗೀಶಮಾವಯ್ಯ, ಆ ನಮ್ಮ ವನಜಚಂದ್ರನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿಧಾರೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಂತೊ?

ವಿಠಲ-ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಜಪ್ತಾಪಕ.

ತಿಲಮೆ-ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿನ್ನಲ್ಲದೆಯೇ ?

ವಿಠಲ-ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿಲ್ಲ, ಅದೇನು ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟು ಕುತೂಹಲ ?

ತಿಲಮೆ-ಉಂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉಂಟು. ನಾನು ಒಂದುಸಲ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ.

ವಿಠಲ-ನಿನಗೂ ಆತನಿಗೂ ತುಂಬ ಆಪ್ತತೆಯುಂಟೆಂದು ತೋರುವುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವೆ.

ತಿಲಮೆ-ಹುಬ್ಬುಗಂಟಕ್ಕಿ-ಏನು ! ಅದೇನು ಹಾಗೆಂದರೆ ?

ತಿಲಮೆಯು ವಾರಣನನ್ನು ಬಿರುಗಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಳು. ಅವನೇನಾ ದರೂ ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಿಗೆ ಈ ಹಣದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅವಳ ಅನುಮಾನ.

ವಿಠಲ-ನನಗಿನ್ನೇನೂ ತಿಳಿಯದು. ಆ ವನಜಚಂದ್ರನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ದುಂದುಗಾರ. ಗುರುತುಪರಿಚಯಮಾತ್ರವಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಲಮಾಡುತ್ತಿರು ವುದೇ ಅವನ ಸ್ವಭಾವ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಟ್ಟವರೊಡವೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡು ವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಂದೆಯು ಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಜಹಗೀರಿ ಮುಂತಾದ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಸಮಸ್ತ ಆಸ್ತಿಯೂ ಅವನಿಗೇ ಸೇರುವುದು. ನಿನ್ನ ಹಣವನ್ನೂ ಬೇಗನೇ ತೀರಿಸಿಬಿಟ್ಟಾನು. ಏನೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಡ

ವಿಠಲನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಿಲಮೆಗೆ ಗುಂಡಿಗೆಯೊಡೆಯಿತು. ಮರಣಕಂಪವುಂಟಾಯಿತು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಬೇಗ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದರಾ ದೀತರಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾರಯಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಠಲ ವಾರಣರೂ ಎದ್ದು ಹೊರಟರು. ಇವರು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದನ್ನೇ ಕಾದಿದ್ದು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ತಡಮಾಡದೆ ತಿಲಮೆಯು ಚಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ವನಜಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಚಲಿಗ್ರಾಫನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ವಿಠಲನು ವಾರಣನಿಗೆ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೊರಟು ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದನು. ಅವಳು ಅಫೀ ಸಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ತಾನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವಳು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟುದರ ನಕಲು (ಕಾಪಿ)ನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅದು 'ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣವು ನಿಜವೆ ?' ಎಂಬ ಬರೀ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಆ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜರು ಬೇರೆ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಮ್ಯಾನೇಜರ ಕೈಗೆ ಒಂದು ಚಲಿಗ್ರಾಫನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ಅದು ವನಜಚಂ

ದ್ರನಿಂದ ತಿಲಮೆಗೆ ಬಂದ ಉತ್ತರ. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಕಾಂತೆ, ತಿಲಮೆ, ತಂದೆಯು ನತ್ತನು. ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದ್ರವ್ಯ ಹಂಚಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾಳೆ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಡುವೆನು. ವನಜಚಂದ್ರನ ರುಜು, ಎಂದು ಇದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಬಹು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದುವರೆಗೆ ನಟೀಶನೇನಾದರೂ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಾನೇನೋ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ತಾನು ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಪ್ತನಾದ ಪತ್ತೇದಾರನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆತನು ವಿಠಲನು ಕೇಳಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸಿದ್ದನು. ಚಾರುಚಂದ್ರನು ಖೂನಿಯಾದನು. ಈ ಪಿತೂರಿಯು ಪ್ರಾಯಶಃ ವನಜಚಂದ್ರನಿಂದಲೇ ನಡೆದಿದೆ. ತಾನು ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರನಲ್ಲವೆಂದೂ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮರಣವಾಗುವಾಗ್ಗೆ ಕಾಂತನಾಥನು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಿಗೇ ಸಿಕ್ಕಿಹೋಗುವುದೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿ ಮೊದಲು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಬಳಿಕ ಚಾರುಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಾನೆ. ಈ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ನವನಗರಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಜನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಪುಲೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವಳ ಅಣ್ಣ ವಾರಣರಾಲನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಎಂಟೂಕಾರಾಣಿಯ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರ (ಪಾಪರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್) ಕ್ಕೆ ದರಖಾಸ್ತ ಕೊಡಿಸಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ (ಭವತಿಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹಿ) ವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ದುರುಳರ ಉದ್ದೇಶ. ಕುಶಾಗ್ರಬುದ್ಧಿಯಾದ ವಿಠಲನು ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತ ಎಲ್ಲಾ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡನು.

ವಾರಣನು ವಿಠಲನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರನ್ನು ಕಂಡನು. ಬಳಿಕ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇವನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಎಲ್ಲಗೋ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ವಾರಣನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿಠಾಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದಲ್ಲದೆ ಅವನ ಭಾಗದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಮೃತ್ಯುವಾದ ವಾರುಣಿಯನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ವಾರಣಸಿಗೆ ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಅದರ ಮಹಿಮೆಯು ತೋರಬಂದು ಯಾರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಮ್ಮತಿಸುವಂತಾಯ್ತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲೆಗಾದರೊಂದು ರಹಸ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ವೇಟ್ ಅಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ತಿಲಮೆಯು ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಳು ಅವಳು ವಾರುಣೀಮದವಿಹೃದನಾದ ವಾರಣನನ್ನೂ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರನ್ನೂ ನೋಡಿ 'ಎಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗುವಿರಿ ? ' ಎಂದಳು.

ಮಾಧವ-ನಾವು ಆಟವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ತಿಲಮೆಯ ಸ್ವಭಾವವು ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಅವಳು ಬಹು ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ-ಮಾಧವ, ನಮ್ಮ ವಾರಣನು ಈಯವನೈಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿಜವಾಗಿ ಇವನನ್ನು ಸಿದ್ಧಕಡೆಗೆಲ್ಲ ಒಯ್ಯುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ.

ಮಾಧವ-ತಿಲಮೆ, ನಿನಗೆ ಈ ಧರ್ಮಜಾಡ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಎಷ್ಟಾದಿವೆ ವಾಯಿತು ?

ತಿಲಮೆ-ಆದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿನಗಿಲ್ಲ. ವಾರಣನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಅವನೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಧವ-ಅದೇಕೆ ? ಅವನು ನಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆಲ್ಲವೇ ನಯ್ಯ ವಾರಣ ?

ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ-ಓಹೋ ! ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆಯೇ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಿಂದ ತಿಲಮೆಗೆ ಚಂಡಕೋಪವುಂಟಾಗಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾದಳು. ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪೇರಿತು. 'ಇದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮಾಡುವೆನು' ಎಂದು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿರುವಳೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಳ ಮುಖಭಾವವು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು, ಅಂದರೆ ವಾರಣನನ್ನು ಸುಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ಅವಳ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ. ಹೀಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ತಾನೂ ಜೊಜನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು.

ವಾರಣನ ನಿಷ್ಕಯದಲ್ಲ ಕೇವಲ ಅಭಿಮಾನ ಶಾಲೆಯಾದ ಮತ್ತಾವುದೋ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸ್ವಲ್ಪಕೂತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತಾನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ವಾರಣನನ್ನು ಇತರರು ಸೂರೆಮಾಡಗೊಡಬಾರದೆಂದು ಬುದೇ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವೋದ್ದೇಶ. ವಿರಲನೇ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಿಲಮೆಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಇದೇನೋ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಈತನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಯಾವುದೋ ನೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ವಿರಲನು ಆ ಜೂಜಿನ ಕೊಠಡಿಯ ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಪೋಲೀ ಪಟಾಲನವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇವನನ್ನು ಗುರಿಸಲಾರದಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ನಂಜೆಗತ್ತಲೆ. ಅಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ವಾರಣನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೇ ಪಂಥವೊಡ್ಡುತ್ತ ಬಂದನು. ತಿಲಮೆಯು ಫರದೆಯೊಳಗಿನಿಂದ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಟವು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ನಡೆಯಿತು. ವಾರಣನು ಇಟ್ಟುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದನು. ಬಳಿಕ ಸತ್ತವನಂತೆ ಮುಖವನ್ನು ಜೋಲುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಂಠಕ್ಕೂರಗಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿ ಸುತ್ತ ಬಂದನು. ನೋಟುಗಳು ಸವರನ್ನುಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಹೋಗಿ ಚೇಬು ಬರಿದಾಯಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ತಿಲಮೆಯು-ಇನ್ನೇನು, ಎದ್ದು ಏನಾದರೂ ಮಾಡೋಣ-ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿರಲನು ನುಗ್ಗಿ, ವಾರಣನನ್ನು ರೆಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಈಚೆಗೆ ಸೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕಣದ ಚೀಲವನ್ನು ಎಡಗೈಯಲ್ಲೂ ಬಲಗೈಯಲ್ಲೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಟ್ಟ ಹಾಸದಿಂದ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ- 'ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕಳ್ಳರು. ಇದು ಮೋಸದ ಅಟ. ನೀವು ಈ ಆರಿಯದ ತರುಣನನ್ನು ದರೋಡೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣವು ನನ್ನ ಪಡವಲ್ಲರಲಿ. ನೀವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿ ' ಎಂದನು.

ಒರಟನಾದ ಒಬ್ಬ ಜೂಜುಕೋರನು ಬಂದು ವಿರಲನನ್ನು ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುದ್ದಿದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಅವನನ್ನು ಆತನು ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಗದ್ದಲ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಹಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾಯಿತು. ವಾರಣನು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಆ ದೊಂಬಿಯ ಮಧ್ಯೆ ನುಣುಚಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಗಿಲಕಡೆಗೆ ಬಂದನು. ತಿಲಮೆಯು ಅದನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ

ಕೊಂಡು ಹೋದಳು. ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಬಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಗತಿಯೇ ನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡಲೇಬೇಕು. ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾರಣಸನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಈಗ ವಿಠಲನು ಬಹು ದುರವಸ್ಥೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ಅಲ್ಲಿನವರೆಲ್ಲ ಜೂಜು ಕೋರರೂ ಕುಡುಕರೂ ಕಳ್ಳರೂ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಗಳೂ ಆದ ತುಂಟರು. ಇವನು ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ. ಏನುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಗದು. ಆದರೆ ವಿಠಲನು ಬಹು ಚತುರನಾದ ಹಳೇ ಹುಲಿ. ಇವನು ಹಣದ ಚಿಲವನ್ನು ಚೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಲು ಭಾಸ್ಕರನು ವಿಠಲನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಸರ್ಪಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೈಯೆತ್ತಿದನು. ಆದರೆ ಗುರಿ ತಪ್ಪಿದುದರಿಂದ ಮುಗ್ಗರಿಸಿದನು. ಅದೇ ಸಮಯವೆಂದು ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಪಿಸ್ತೂಲಿನ ಬುಡದಿಂದ ಅವನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಬಲವಾಗಿ ಬಡಿಯಲು ಭಾಸ್ಕರನು ಮೂರ್ಛಹೋದನು. ಇವನು ವಿಠಲನೆಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನೆದುರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಛಂದೋಭಂಗಮಾಡುವ ಈ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಯಾರಿರ ಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಗೊಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ತಂದು ವಿಠಲನಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿದನು. ಆಗ ವಿಠಲನು ಹುಲಿಯಂತೆ ರೌದ್ರಾವೇಶಗೊಂಡು ತನ್ನ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಬಾರುಮಾಡಲು ಗುಂಪೆಲ್ಲ ಚದುರಲಾಯಿತು. ವಿಠಲನು ಸರ್ರನೆ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು. ಹಾಗೆ ಈಚೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕೂಗಿಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಈ ಜೂಜುಗಾರರೆಲ್ಲ ನಡುಗಿದರು. ಅನೇಕರು ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದರು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಬಂದರು. ಆದರೂ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಗುಂಪೆಲ್ಲ ಚದುರಿಹೋಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾಬಗೆಯ ಇಸ್ಪೇಟುಗಳೂ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಂಡಿ ಬುಡ್ಡಿಗಳೂ ಹಲವು ನಸ್ಯದ ಪಟ್ಟಿಗಳೂ ಹೊರತಾಗಿ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ತಿಲಮೆಯು ವಾರಣನನ್ನು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತೇಯಿದೆ. ಅವಳ ಮನೆಯ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡರು. ಅದುವರೆಗೆ ವಾರಣನಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿದಿದ್ದಿತು. ತಿಲಮೆಯು ಇನ್ನಾವುದೋ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವಾದ ಪಾನಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕುಡಿಸಿದಳು. ತರುವಾಯ ಗಾಢನಿದ್ರೆ ಬಂದಿತು.

ಆಗ್ಗೆ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರೂ ಬರಲು ತಿಲಮೆಯು ಮಹಡಿಯಮೇಲಿನಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದಳು.

ಮಾಧವ-ತಿಲಮೆ, ಇದೇನು ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ! ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

ತಿಲಮೆ-ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೇನೇ ? ಇದು-ನೀವು ಇನ್ನುಮೇಲೆ ವಾರಣನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಅವನನ್ನು ಸುಲಿದು ಕೊಂಡು ತಿನ್ನಕೂಡದು ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೇ ಗಂಡ. ಇಗೋ ನೋಡಿ ! ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಗೋಳಾಡಿಸಬಾರದು ! ನನಗೆಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ವಾರಣನನ್ನು ಒಯ್ಯಬೇಕು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಅವನಿಂದ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ನಾನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೂ ಏನೂ ಅನುವಾನ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈಗಿನಂತೆ ನೀವು ನಡೆದರೆ ಅವನು ಸಂತಯ ಪಡುವುದು ಖಂಡಿತ.

ಮಾಧವ-ಓಹೋ ! ಹೌದು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀನೆ ನುಂಗಬೇಕು. ಪಾಪ ! ತಿಲಮೆ-ನಾನೇನೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಧವ-ನೀನು ಮಾಡತಕ್ಕವಳೇ.

ತಿಲಮೆ-ನೀನು ಸುಳ್ಳು ಬೊಗಳುತ್ತೀಯೆ.

ಮಾಧವ-ತಿಲಮೆ, ನನ್ನನ್ನು ಸುಳ್ಳುಗಾರನೆನ್ನಬೇಡ. ಇಗೋ ! ನಿನಗೇನೋ ಗ್ರಹಚಾರ ವಕ್ರಿಸಿದೆ ನೋಡು !-ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನಾನಾ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬೈಯುತ್ತ ತಿಲಮೆಯು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಅಮುಕಿದನು.

ತಿಲಮೆಗೆ ಮಹಾ ಆಗ್ರಹವುಂಟಾಯಿತು. ಅವಳು ಕಾಳರಾತ್ರಿಯಂತೆ ಹೊಂಕರಿಸಿ ಘೋರವಾಗಿ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಬಾಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಕಠಾರಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನನ್ನು ತಿವಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ದೈವವಶಾತ್ ಗುರಿತಪ್ಪಿದುದರಿಂದ ಆ ಪಾಪಿಯು ಉಳಿದುಕೊಂಡನು.

ಈ ಮಹಾಪಾಪಿಗಳ ಹೊಡೆವಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬೀದಿಯ ಬಾಗಿಲ ಕಡಕ್ಕೆ ಅಗುಳಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಿತು. ಈ ಮುಳ್ಳೆ ಯಾರೋ ಕದವನ್ನು ತಪ್ಪಿ ದಂತೆ ನದ್ರಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ಹೊಡೆವಾಟವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಶಾಂತವಾಗಿ ಬೇಕಾಯಿತು.

ಭಾಸ್ಕರನು ಛಯದಿಂದ ನೆಗೆದುಬಿದ್ದು - ಅಯ್ಯೋ ! ಅದಾರೋ ಬಂದರಲ್ಲಾ !

ಮಾಧವನೂ ಭ್ರಾಂತನಾದನು. ತಿಲಮೆಯು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕೆಟ್ಟಿನೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತ ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ಕದವನ್ನು ತೆರೆ ದಳು. ಅಜಾನುಬಾಹುವಾದ ಒಂದಾನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು 'ಅಯ್ಯೋ! ಅಪ್ಪಾ!' ಎಂದು ಚೀರುತ್ತ ಬಿದ್ದಳು.

ಆ ಮೂರ್ತಿಯು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅದು ಸ್ವಂಧವನಂತಹ ದೀರ್ಘ ದೇಹವುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ಆಳು. ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಬೀದಿಯ ಕದವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ನುವು ನುಮ್ನನೆ ಸುಂದುಕೊಂಡು ಬಂದರ.

ಒಳಕಿ ಆತನು—ಏನೇ ಹುಡುಗಿ, ನಾನು ಈ ಸೀಜಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ?

ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಮಾಧವನ ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಆ ಹೊಸ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆಯೇ. ಅವನು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ—ಅಯ್ಯೋ! ಅಯ್ಯೋ! ಪಲ್ಲವ ! ಶ್ರೀಮತಿಮಾ ಯಜಮಾನ !

ಪಲ್ಲವ.—ಏನೋ ದ್ರೋಹಿಗಳಿರಾ, ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದಿದ್ದೀರಾ? "ಸರ್ವ ಸ್ವಗಂಧೇಷು ಸ್ನಿಹ್ಯತಿ" ಒಂದೇ ಕನಬಿನವರು ಒಂದೇ ಗುಂಪಾಗಿ ಸೇರುವುದು

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ. ನಿಮ್ಮಗಳ ಜತೆಗೆ ವನಜಚಂದ್ರ ನೌದಾಮಿನಿ ಅ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿದಂತೆಯೇ—ಎಂದನು.

ತಿಲಮೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಪ್ಪತ್ತುಕೊಂಡು—ಅಪ್ಪಾ, ಒಳಕ್ಕೆ ಬಾ.

ಪಲ್ಲವ—ಎಲೆ, ಕುಲಘಾತಿನಿ, ನೀನು ಈ ನವನಗರಿಗೇಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀಯೆ? ಎಂದು ನಿಡಿಲಿನಂತೆ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲೂ ಹಲ್ಲು ಕಡಿಯುತ್ತಲೂ ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿಕ್ಕು ತ್ತಲೂ ಕೇಳಿದನು.

ಮಾಧವ—ಪಲ್ಲವ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀನೇನೂ ಕೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಪಲ್ಲವ—ಅಯ್ಯ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. (ತಿಲಮೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಏನೇ, ನೀಚಳೆ, ಹೇಳು—ಎಂದು ರೌದ್ರಾವೇಶದಿಂದ ಅವಳ ರೆಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿ ದೆಳೆದು ಕುಕ್ಕಲು ಅವಳ ಕಾಲಿಗೆ ಅವಳೇ ಶರಣಾರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಾಗಿ ಕೂಗಿ ದಳು. ತಿಲಮೆಯು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲೊಂದೂ ಇಷ್ಟು ಹೆದರಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪಲ್ಲವ—ನೀನು ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಬೇಡ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೇಡ. ಈ ನಿಮ್ಮ ಮೂವರನ್ನೂ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಕೊಂದರೂ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವ್ಯಸನವಾಗದು. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ, ನೀವು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲವುಕ್ಕಿಂತ ಹಾಳಾ ದರೇ ಮೇಲು. ನೀನು ಒಬ್ಬ ಕುಡುಕನ ಸಂಗಡ ಜೂಜಿನ ಕಚ್ಚೆಯಿಂದ ಬರು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಏನು, ಅವನನ್ನು ಸುಲಿದು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟೆಯೋ?

ತಿಲಮೆ—ಅಪ್ಪಾಜಿ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಲಾಲಿಸು.

ಪಲ್ಲವ—ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾತಾಡಗೊಳಿಸದೆ—ಎಲೆ ಚಂಡಾಲೆ, ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪ ನೆಂದು ಕೂಗಬೇಡ. ನಾನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಗತಿಸುವಾಗ ಹೆಸುಗೂಸಾಗಿದ್ದ ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನ ಮಡಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹೋದಳು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಂದಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾಣನಿರ್ಮಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಕಿದೆನು ನನ್ನ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಜಿಯನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಯಿಸಿದೆನು. ನಾನು ಹೋ

ದಹೋದ ನೀಮೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದೆನು. ಯೋಗ್ಯಮಾ ಗದಲ್ಲ ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೆನು. ಅದರೆ ನೀನು ನೀಚನಾದ ಆ ವನ ಜಚಂದ್ರನ ಬೆರೆಗೆಬಿದ್ದು ಭ್ರಷ್ಟಳಾಗಿ ಓಡಿಹೋದೆ. ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಲಜ್ಜಾಸ್ತದ ವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತ ಕುಲಗೇಡಿ ಹಂಗಸಾಗಿವೀಯೆ.

ಇದು ಪಲ್ಲವನ ಪೋಷಿತ ಪುತ್ರಿಯಾದ ತಿಲಮೆಯ ನಿಜವಾದ ಜೀವನಕ ರಿತ್ರೆ. ತಿಲಮೆಯು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವನಜಚಂದ್ರನ ಸಂಗಡ ಇದ್ದಾಗ ತನ್ನ ತವ ರುಸುನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಕುಲಗೋತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅದ್ಭುತ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮರುಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ನಾವೆಯೊಡೆಯನಾದ ಪಲ್ಲವನು ಒಂದಾನೊಂದು ಸು ಕಿಂದುನಾಗರ ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಹಡಗನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವೋ ಎಂಬಂತಿದ್ದ ಆ ನಾವೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ದೇಶದವರು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೋಟೀಶ್ವರರಾದ ಪರ್ತಕರೂ ಬಹಗೀರುದಾರರೂ ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದವರೇ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಆಗ ಏನೋ ಪ್ರಸ್ತಾ ಪದ ಮೇಲೆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಗೃಹಕೃತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತು ಕಥೆ ನಡೆಯುಪ್ಪಲ್ಲಿ-ಚಾರುಚಂದ್ರನು ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನಂತೆ. ವನಜಚಂದ್ರನು ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ವಿಟನಿಂದ ಅವಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ ನಂತೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವಳು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಚಾರುಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಬ್ಬನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಅವನ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಟುಹೋದ ವಳು ಪುನಃ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಆಗ್ಗೆ ಚಾರುಚಂ ದ್ರನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವಾದ ಆಕೆಯು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬಿರಸಪುತ್ರನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಮತೆಯಿಂದ ನಾಕಿದ ಳಂತೆ. ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಐಟು ಕೊಡದಂತೆ ವನಜಚಂ ದ್ರನು ತಮ್ಮ ಬಿರಸಪುತ್ರನೇ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂತನಾಥನೆಂಬ ಪುತ್ರನು ಜನಿಸಿದ ನಂತೆ. ವನಜಚಂದ್ರನ ತಾಯಾದ ವಾರಾಂಗನೆಯು ದೇಶಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯ ರೋಗವೀಡಿತಳಾಗಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ

ಅವನ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದಳಂತೆ.

ಕಾಗದ—

ಪೂರೈಪ್ರಿಯ, ನನ್ನನ್ನು ಕೃತಜ್ಞಳನ್ನೆನ್ನಬೇಡ. ನನ್ನ ಕುಲಕನಬೇಡು. ಅದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನಗಲಿ ಬಂದರೂ ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವು ಕಿತ್ತು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆಂದರೆ—ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ ವನಜನನ್ನು ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಜನ್ಮತಃ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕರ್ಮತಃ ಅವನು ನಿನ್ನ ಸ್ವತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ ಇವಾನೆ. ಈಚೆಗೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಲ್ಲೂ ಪುತ್ನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದಂತೆ ಪ್ರವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನನ್ನನ್ನು ಹರ್ಷವಿಷಾದಗಳೆರಡೂ ಹೀಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೇಗೂ ವನಜನನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಡ. ಇದೇ ನನ್ನ ಕಡೆಗಾಲದ ವಂದನೆ.

ಈ ಕಾಗದ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಚಾರುಚಂದ್ರನು ಮನೆಯಲ್ಲರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ವನಜನೇ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ವನಜನು ಅಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಕ. ಅವನು ಜನ್ಮಾದಿಯಾಗಿ ದುರ್ಮನೇ ಆದುದರಿಂದ ತಂಪೆಯುಪ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಗದವನ್ನೊಡೆದು ಓದಿಕೊಂಡನು. ಎವೆಯೊಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಅದುವರೆಗೂ ತಾನೂ ಕಾಂತನಾಥನೂ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಮಕ್ಕಳೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಈ ಕಾಗದದಿಂದ ತಾನು ಪೇಶ್ಯಾಪುತ್ರನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲು ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಭೂಮಿಗಿಳಿದುಹೋದನಾದರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸದೆ ದುರಾಲೋಚನೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೂ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದೆಗೆ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಾರುಚಂದ್ರನನ್ನು ನಂಬಿಗಾರದೇ ಕೊಂಡನು. ದಾಯಾದನಾದ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮೊದಲು ತೊಲಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಬಳಿಕ ಮುದುಕನಾದ ಪಾಲಕಪಿತೃವನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದುರಾತ್ಮರನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಲಸಮಾಡುತ್ತ ಬಂದನು.

ಈ ಕಥೆಯೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಹಜಿನ್ಬಾಯಿ ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ವನಜಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದುದಿನಿಂದ

ಹೃದಯದೊಳಗೇ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಪಾಗ್ನಿಗೆ ಈಗ ಅಜ್ಞಾಹುತಿಯೂ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಪಲ್ಲವನು ವಿವೇಕಿಯಾದುದರಿಂದ ಕಾಲವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದಾನೊಂದು ಸಲ ಪಲ್ಲವನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಇವನು ತನ್ನ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಹುಳುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದ ನಲ್ಲದೆ ಕಾಂತನಾಥನ ಕೊಲೆಗೆ ಯತ್ನಿಸಿದುದು, ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯ ಬಹುದಾದ ಘೋರಕೃತ್ಯಗಳು, ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿರುವುದು, ಪಟ್ಟಿಯ ಪಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿಷಯ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯೆಂಬ ಪತ್ತೆದಾರನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಪ್ತರಾದವರು ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಪಲ್ಲವನು ನವನಗರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಂಗತಿ ಜ್ಞಾಪಕವಾಯಿತು. ಅಗಲೇ ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದಿನ ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಂದೀಚೆಗೆ ಬಹುದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ವಿರಲನನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ವಿರಲನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನೆಂಬುದು ಕೂಡ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ತನಗೆ (ಪಲ್ಲವನಿಗೆ) ಬಂದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಚಾರುಚಂದ್ರನೂ ಕಾಲವಾದನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಎರಡನೆಯ ಕೊಲೆಯೂ 'ವನಜನಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದು ಪಲ್ಲವನು ಊಹಿಸಿದನು. ಪಲ್ಲವನು ನವನಗರಿಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ವಾರಣನ ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಸಾಕುಮಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರೆಗೂ ಅವಳು ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಪೂರ್ವಕಥೆ.

ತಿಲಮಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರೋಫಕಪಿತೃವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಮರಣಕಂಪವುಂಟಾಯಿತು. ತನ್ನ ಮತ್ತು ಜಟಗಾರರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಆತನು ಬಲ್ಲನೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೆಲ್ಲ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿ ಸರ್ವನಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದೂ ಆಕೆಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹುಳುವಿನಂತೆ ನಂಕಟಪಟ್ಟಳು. ಆದರೆ ಮೊದಲೇ ಮಾಧವನಾಡಿದ ದುರುಕ್ತಿಯು ಪಲ್ಲವನ ಪ್ರಸನ್ನತೆಗವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಧವನಿಗೆ ಮಹಾನಾವೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಪಲ್ಲವನ ಘನತೆಯು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪುನಃ ದುಡುಕಿ... ಪಲ್ಲವ, ಹೀಗೆ ವೃಥಾ ಗಲಾಟೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಫಲವಿಲ್ಲ ನಾವೂ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಂ

ತೋಷಪಡಿಸಬೇಕಾದುವೇ. ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು.

ಪಲ್ಲವ—ಛು, ಛು, ಚಿ: ಚಿ:—ಎಂದು ಅನಹೃಷಡುತ್ತ ಮತ್ತಷ್ಟು ರೇಗಿ—
ಎಲಾನೀಡ, ಈ ಮಾತನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು ? ಅದೂ ನನಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವೆಯಾ ? ನಾನು ! ಶ್ರೀಮತಿಯ ಯಜಮಾನ ! ಶಿವಶಿವಾ ! ಎಲಾ, ನೀನು ಪರಮದ್ರೋಹಿ. ಇಲ್ಲ, ಆಯ್ಯೋ ನೀನು ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಾರೆ—ಎನ್ನುತ್ತ ಮಾಧವನನ್ನು ಪ್ರಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು—

ತಿಲಮೆಯು ಬಂದು ಪಲ್ಲವನ ಕಾಲಿಗೆಬಿದ್ದು ಆತನ ಮೊಣಕಾಲುಗಳನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಾ—ತಂದೆ, ನಾನು ಹೇಳುವ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ರಾಲನು.

ಪಲ್ಲವ—ಪುನಃ ನನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯನ್ನೇ ಬೇಡ. ಇಗೋ, ನಾನು ಹೊರಟೆ.

ತಿಲಮೆ—ಬೇಡ, ಬೇಡ, ಅಪ್ಪಾಜಿ, ಹೋಗಬೇಡ

ನಾವಿಕೇಂದ್ರನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕಾಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪೋಷಿತಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ—ತಿಲಮೆ, ಕಾಂತನಾಥನ ಮರಣವನ್ನೂ ಅವನಿಗೂ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಗೂ ಮದುವೆಯಾದುದನ್ನೂ ನೀನು ಬಲ್ಲೆಯಾ?

ತಿಲಮೆಯೂ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರೂ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ತಿಲಮೆ—ಇಲ್ಲ, ಅದೊಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪಲ್ಲವ—ಇಲ್ಲ, ನೀನು ಸುಳ್ಳುಬೊಂಕುತ್ತಿ. ನಿನಗೆಲ್ಲಾಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ ಹತ್ಯೆಗೆ ನೀನೂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ್ದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಪಲ್ಲವನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾವನೊಬ್ಬನಾದರೂ ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಅವನನ್ನು ತೀರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪಲ್ಲವನು ನಾವೆ ಯನ್ನೂ ಅದರ ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ಆಳದ ಅನುಭವಶಾಲಿಯಾದ ನಿಂಹ. ಆದುದೇ

ರಿಂದ ಅವರ ಕೈ ಏನೂ ನಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಬಾಯಲ್ಲಿಕ್ಕಿಯ ಕಾಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪಲ್ಲವನು ಮತ್ಸರವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕಾಳಸರ್ಪದಂತೆ ಈ ಮೂವರನ್ನೂ ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ತಿಲಮೆಗೆ ಅಭೂತಪೂರ್ವವಾದ ಆತ್ಮಾಹಿತ. ಅವಳು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಂದೆಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕರುಣಾಕ್ರಂದನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆತನ ಮರುಕವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

ಆದರೆ ದೃಢಚಿತ್ತನಾದ ಪಲ್ಲವನ ಹೃದಯವು ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಲಮೆಯನ್ನು ನೋಡದೆ ನಾನಾಗ್ರನ್ಯಸ್ತರೋಚನನಾಗಿದ್ದನು.

ಈಗ ತಿಲಮೆಯು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ತನಿಗೊಂಡಗಳು ಹೊರಟವು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತನ್ನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಜಾಕೆಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ತಂದು ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಳು. ಬಳಿಕ ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಆ ಆಯುಧವನ್ನು ತರೆಯ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಆತನ ಎದೆಯೆಲ್ಲರಿದಳು.

ಹರಹರಾ ! ಇವಳೇ ಅಲ್ಲವೆ ಸುಪುತ್ರಿ! ಟೀ! ಇವಳು ಆತನ ಔರಸ ಪುತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತೆ! ಯಾವ ಕ್ರೂರಾತ್ಮನ ಮಗಳೊ! ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೆ ಅನಾಥಳಾದರೂ ಏನೋ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯದಿಂದ ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಪೋಷಿತ ಪುತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೇನು! ಮಹಾ ಕೃತಘ್ನಳಾದ ಪಾಪಸ್ತ್ರೀ. ಪಲ್ಲವನು ಆರ್ತಧ್ವನಿಯಿಂದ ಕೂಗುತ್ತ ಧೊಪ್ಪನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದನು. ರಕ್ತಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜಂಖಾನೆಯೆಲ್ಲಾ ತೋಯ್ದು ಹೋಯಿತು. ತಿಲಮೆಯು ರಕ್ತವು ತೊಟ್ಟಿಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಕಠಾರಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸನ್ನದ್ಧಳಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಧೋನ್ಮತ್ತನಾದ ವಾರಣನು ಮಹಡಿಯೊಳಿಳಿದು ಬಂದು ತಿಲಮೆಯ ರೌದ್ರಾಕಾರವನ್ನೂ ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಪದಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಹವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಭೀತನಾಗಿ ಮನಮರುಗಿ ನೋಡಲಾರದೆ ಕಣ್ಣು

ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು-ರಾಮರಾಮ! ಇದಾಗಬಾರದು! ತಿಲಮೆ! ಖೂನಿಮಾಡು
ವುದು! ಹರಿಹರಿ! ನನಗೇನು ಸ್ವಪ್ನವೋ! ನನ್ನ ಮೆದುಳು ಗಿರಗುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ.
ಏನು? ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು!-ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತ ತಿಲಮೆಗೂ ಪಲ್ಲವನ ದೇಹಕ್ಕೂ
ನಡುವೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಪುನಃ ಮತ್ತೇರಿತು.

ತಿಲಮೆ-ವಾರಣನನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು-ಎಲ್ಲಿ! ಎಲ್ಲಿ! ಇನ್ನು ಜಾ
ಗ್ರತೆಮಾಡಿ ಇವನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಸಿ ಇವನ ಬಟ್ಟೆಗ
ಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರಕ್ತದ ಕರೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ. ಇವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು
ಎಚ್ಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎದ್ದಮೇಲೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವನು. ಆಗ್ಯೆ
ಇದೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸ್ವಪ್ನವೆಂದು ತಿಳಿಸಿಬಿಡೋಣ.

ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ವಾರಣನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದರು.
ಮಾಧವನು ಬೇಗ ಇಳಿದು ಬಂದನು. ಪಲ್ಲವನ ದೇಹವು ಶವವೆಂದು ಹೇಳಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು.

ಮಾಧವ-ಈಗ ಈ ಶರೀರವನ್ನೇನು ಮಾಡೋಣ?

ತಿಲಮೆ-ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ-ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತೊಲಗಿಸಿಬಿಡಿ-ಎಂದಳೇವಿನಾ
ತನ್ನ ಪಾಲಕ ಪಿತೃವನ್ನು ತಾನೇ ಕ್ರಿಯಾರಕೊಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪಶ್ಚಾ
ತ್ತಾಪಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಾಧವ-ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯೋಣ?

ತಿಲಮೆ-ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ತುಹೋದವೆ?

ಮಾಧವ-ಸರಿ, ಹಾಗೆಯೇಮಾಡೋಣ. ಈಗ್ಗಿಂತ ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ ಸಮಯ
ಅನುಕೂಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಈ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರೋಣ. ತಿಲಮೆಯು ಒಪ್ಪಿ
ದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಆ ದೇಹವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಜಂಖಾ
ನೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅದನ್ನೂ ವಾರಣನಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ
ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಗ್ರಹಚಾರವಶಾತ್
ಬೀದಿಯ ಕದವು ಭದ್ರಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ.

ವಿರಲನು ಜೂಜಿನಮನೆಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಪಾರಣನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದನಷ್ಟೆ. ಅವನು ಬಹುಶಃ ತಿಲಮೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂಬುದೇ ವಿರಲನ ನಂಬಿಕೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈದಿನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಸುಮಾರು ಸಂಜೆಗತ್ತಲೆ. ಬಂದು ಕೃತಾರೆಯ ಜಗುಲಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಒಳಗೆ ಇಣಕಿನೋಡಿದನು. ಅಗ ತಿಲಮೆಯೂ ವಾಘವನೂ ಒಂದು ಪುನುಷ್ಯದೇಹವನ್ನು ಕೊರಡಿಯೊಳಕ್ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಿಟಕಿಯಮೂಲಕ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆದರೆ ಯಾರ ದೇಹವೆಂಬುದು ವಿರಲನ ಸ್ತೂರ್ತಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಬಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ನೋಣದಂತೆ ತುಂಬ ಪೇಚಾಡಿದನು. ಅವರೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಾಘವನೂ ತಿಲಮೆಯೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕದವನ್ನು ತಳ್ಳಿದನು. ಒಳಚಲಕವನ್ನು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಧುಟ್ಟಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಕಿರುಮನೆಗೆ ಹೋಗಿನೋಡಿದನು. ಆ ದೇಹವು ಯಾರದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗಾಢಾಂಧಕಾರ. ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಲು ಪಲ್ಲವನೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ವಿರಲನು ಬೇಗ ಸಾಹಸಮಾಡಿ ಆ ಶರೀರವನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು. ಆ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ವಿಶಾಲವಾದೊಂದು ಮೈದಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಕೃತಕವನ. ವಿರಲನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೊರೆಯನ್ನಿಳಿಸಿ ಆ ದೇಹದ ಪ್ರತಿನಾಡಿಯನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದನು. ಎದೆಯ ಮೂಳೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಲವಾದ ಏಟು ತಗಲಿದ್ದಿತೇ ವಿನಃ ಆ ಕಠಾರಿಯು ಎದೆಯೊಳಕ್ಕೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟುತಗಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿತ್ತಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಆ ಸಂಧ್ಯಾಸಮೀಪವು ಹಿತವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಪಲ್ಲವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರವಾಹವು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಆಗತಾನೆ ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿ ಏನೋ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನರಿತು ವಿರಲನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆ ದೇಹವನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಪಲ್ಲವನು ಬದುಕುವ ಸಂಭವವಿರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತು.

ವಿಠಲನು ಪುನಃ ಆ ದೇಹವನ್ನೇ ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಬಂದಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಔಷಧೋಪಚಾರಶಾಲೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯಕಾಲ ಉಪಚಾರ ನಡೆಯಲು ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುಣವಾಯಿತು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಗೆ ತಿಲಮೆಗೆ ಬುದ್ದಿ ಚಾಂಚಲ್ಯ ಹತ್ತುತ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರನ್ನು ಕುರಿತು-ಆಯ್ಯ, ಇನ್ನು ನೀವು ಹೊರಡಿ. ಹೋಗಿ ಆ ಶವವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಬಿಡಿ. ನಾನು ಪುನಃ ಅದರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಹೇಗೂ ಇದೆ.

ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಕೆಳಕ್ಕೆಳೆದು ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಶವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಲಮೆಗೆ ತಿಳಿಯಿಸಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ರಗಲೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಹೆದರಿದರಲ್ಲದೆ ಪುನಃ ಅವಳೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಅವಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆಯೇ ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋದರು.

ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಗಾಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ವಿಠಲನು ಅವನನ್ನು ಹೊಸಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಲ್ಲದೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ಕಫಟನಾಟಕದ ಕಡೆಯಂಕದಲ್ಲೆ ಅವನ (ಪಲ್ಲವನ) ಪಾತ್ರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುವ ವರೆಗೂ ಆತನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಸುವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ತುಂಬಾ ಅದರಿಸಿದನು. ಪಲ್ಲವನು ಆಗ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಮೂಲಾ ಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ತಿಲಮೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ವಿಠಲನು ಪುನಃ ನವನಗರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಈ ಕೇಸಿನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾದ ಮಾರ್ಗದಲಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಥಾರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು)ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಮಧ್ಯೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಾನು ಸೋದರವಾಪ ವಾಗೀಶನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸಾಧಾಮಿನಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತ

ಲೂ ಕೆಲವುವೇಳೆ ತಾನು ಉರಲ್ಲರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಇತರಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಆದರೂ ಪ್ರಾಯಶಃ ಸೌದಾಮಿನಿ ಮುಂತಾದವರೆದುರಿಗೆ ವಿಠಲನು ಹಗಲುಹೊತ್ತು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದೇ ವಿರಳ.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಠಲನು ನವನಗರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೂ ಯಾವುದೊಂದು ಹೊಸ ಆಶ್ರಯ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸೌದಾಮಿನಿಯು ತನ್ನ ಕೃತಕ ಮಾತುಲನಾದ ಈ ಕಳಿಂಗನನ್ನು ಬಹು ಗೌರವದಿಂದ ಆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ವಾರಣರಾಲನನ್ನು ಜೂಜಿಗೆಳೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಲಮೆಗೂ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಮನಸ್ತಾಪವು ಪಲ್ಲವನ ಮೇಲೆ ಘಾತುಕಕೃತ್ಯ ನಡೆದದ್ದಿಂದುದೀಚೆಗೆ ಮಾಸಿಹೋಯಿತು. ವಾರಣನು ಈ ಕೃತಕಮಾತುಲನಾದ ವಿಠಲನಿಗೆ ಕಣ್ಣುಮರೆಯಾಗಿಯೇ ತಿರುಗುತ್ತ ಬಂದನು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ತರೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಜೂಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೋಸ್ಕರ ಹೊಡೆದಾಡಿ ತನ್ನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದವನು ಈ ವಿಠಲನೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ವಾರಣನು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಠಲನ ಸಂಗಡ ಯಾವ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಹಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆ ಘೋರಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ವಾರಣನು ಎಚ್ಚತ್ತಾಗ ತಿಲಮೆಯು ಅವನ ಮಗ್ಗುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬೀನಣಿಗೆಯಿಂದ ಬೀಸುತ್ತ ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ವಾರಣನು ತಾನು ಕೆಳಗಿನ ಹಾಲಿಗೆ ಇಳಿದುಬಂದಾಗ ತಿಲಮೆಯು ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನರಹತ್ಯವು ಪುನಃ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ರೋಮಾಂಚವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಡುಗಿದನು. ಹೀಗಾಗುವು

ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ತಿಲಮೆಯು ಕೇಳಿದಳು. ವಾರಣನು ಆಗ ತಾನು ನೋಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಿಲಮೆಯು ಆ ಮನೆಗೆ ಯಾರೂ ಬಂದೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾನು (ವಾರಣನು) ಹಾಸಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ ಅದಲ್ಲ ದುಸ್ತುಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿಸಿದಳು. ವಾರಣನನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಲಮೆಯು ಆಗಾಗ್ಗೆ—ಆ ದಿನ ಜೂಜಿನ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಹಣವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕವನು—ಹಣವು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರೇಂಬುದು ಕೂಡ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸೌದಾಮಿನಿ ಮತ್ತು ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ವಾರಣನ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಒಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಅವನಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಬಳಕೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯನ್ನೇ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದನು. ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಪುಣಾಮವೇನಾಗುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನೇನೋ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ತಿಲಮೆಯು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಹೋದಳು. ಅದು ವಾರಣನಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ಬೇಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೂ ತಿಲಮೆಯು ಬಾಯಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಮಂಕಾದಳು. ಅಂಜುಪುರಕಿಯಾದಳು. ಗಾಳಿಯಿಂದ ತರಗೆರೆಯಲುಗಿದರೂ ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರುಚಿಕೊಳ್ಳುವವಳಾದಳು. ಅನೇಕ ಪುಂಟೆಗಳಕಾಲ ಒಬ್ಬಳೇ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುವಳು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕಿಟಕಿಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದಾಗ ಮರದ ನೆರಳು ಪಡಸಾಲೆಯ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದದನ್ನು ಕಂಡರೂ ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಧಾಯೆಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ನಡುಗುವಳು. ಪಲ್ಲವನು ದುಃಖನೂಡಕವಾದ ಮುಖದಿಂದ ಸರ್ದದಾ ತನ್ನೆದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮನೆಯಲ್ಲೊಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಗೂ ಅಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಗೂ ಸುತ್ತುತ್ತ ಕೈಕೈಕಿನುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹುಚ್ಚಿಯಂತೆ ದೀನಧೈನಿಯಿಂದ ಅರಚುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಂದಾವೃತ್ತಿಯೇನಾದರೂ

ಪಲ್ಲವನು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರೆ ತಿಲಮೆಯು ನಿರ್ಬಂಚನೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆತನ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳೆಂಬುದು ಖಂಡಿತ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ತಿಲಮೆಗೆ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತನೆಯುಂಟಾದೀತೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಭಾವಿಸಬಹುದು ; ಆದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಜತೆಗಾರರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಕೊಂದು ಇನ್ನೂ ಹೇಯವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪಿತೂರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹಾಗೂ ವಾರಣನ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನೋ ಇವಳ ಸ್ವಭಾವವು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಇಂತಹ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಇವಳ ಜನ್ಮಕಾಲದಿಂದ ಅದುವರೆಗೂ ಎಂದೂ ಇದ್ದುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ವಾರಣನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಹುಟ್ಟಿತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ತಾನು ವನಜನ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸೇರಿದವಳಲ್ಲವೆ ಎಂದುಕೊಂಡಳು. ಪುನಃ-ಚಿಃ, ತನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ವಿವಾಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವನಿಗೇನೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಾನು ವಾರಣನ ಪತ್ನಿಯೇ ಸರಿಯೆಂದೂ ಅಂದುಕೊಂಡಳು. ಇದುವರೆಗಿನಂತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಮಾದಕ ಪಾನಕಗಳನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಅವನು ಉನ್ಮತ್ತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಏನನ್ನೂ ಕಸು ಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದೂ, ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕೊಲ್ಲಕೂಡದೆಂದೂ, ಸುಲಿಗೆಕಾರರಾದ ಜೂಜುಗಾರರ ಕೈಗೆ ಅವನನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಬಾರದೆಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿದಳು.

ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕತ್ತಿಮಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ಆಪ್ತರನ್ನು ಅವಳು ಎಂದೂ ಕಂಡವಳೇ ಆಲ್ಲ. ನರಹತ್ಯಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ದುರುಳಸ್ಮಿಯಾದ ತಿಲಮೆಗೆ ಕಡೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾದುದು “ ವಿನಾಶಕಾರೇ ವಿಪರೀತ ಬುದ್ಧಿಃ ” ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿತು. ಅವಳ ಮನೋವೇದನೆಯಾದರೂ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮರುಗಿ ಕೊರಗಿ, ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗಿ ಬಸವಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸೌದಾಮಿನಿ, ಮಾಧವ, ಭಾಸ್ಕರ, ತಿಲಪೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಮುಂದೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ವನಜಚಂದ್ರನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತು.

ಭಾಸ್ಕರನಿಗೆ ಆ ಸೋದರಮಾವ ವಾಗ್ಗೀಶನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗದು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ವಾರಣನನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದುತ್ತಮವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದನು. ಮಾಧವ-ಓಹೋ ! ಹೌದು ; ದಿಟ. ಅವನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮರಡಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಳಿಂಗನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಲೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬರಬಾರದ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ನಮ್ಮಗಳಮೇಲೆ ಏನೋ ಸಂಶಯವಿರುವಹಾಗೂ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಅವನನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೇನುಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರಿ ?

ಮಾಧವ-ತಿಲಪೆಯು ಕಾರಾಂತಕ ರನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ಒಂದೆರಡು ತೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇಗ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವನು.

ತಿಲಪೆಯು ಮಾಧವನನ್ನು ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದಳು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೇನೋ ಇವರಿವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕಲಹವಾದೀತೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎಚ್ಚತ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ-ಆ ನಾಗೇಶನ ಗತಿ ಯೇನಾಯಿತೋ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಎಂದಳು.

ಭಾಸ್ಕರ-ಅದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಡಾದರೂ ಓಡಿಹೋದನೋ ಏನೋ ! ನಮ್ಮಂತಹವರಿಂದ ಅವನಿಗೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಅವನು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷೇಮವೇ ಆಯಿತು.

ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕಡೆಗೆ ತಿಲಮೆಯು ಕಾಲಾಂತರ ಕಾಲವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಆ ರಾತ್ರಿ ವಿಠಲನು ಆ ಮನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ನೆಲವಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣವನ್ನು ಬಾಸಿಯಲ್ಲಿ ನೆಡಿದ್ದ ಆ ಮನೆಗೆ ವಿಠಲನು ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದನಂತರ ನಟೇಶನಿಗೆ ಚಿಲಗ್ರಾಫ್ ಕೊಟ್ಟು ನಾಗೇಶನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದೂ ಯಾವ ವಿಧವಲ್ಲೂ ಅವನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗದಂತೆಯೂ ಮತ್ತೆ ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾತು ಕಥೆಗಳನ್ನಾಡದಂತೆಯೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕುತ್ತರವಾಗಿ ನಟೇಶನಿಂದ ಒಂದು ತಂತೀನಮಾಚಾರ ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಗೇಶನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಮುಂದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದಿತು. ಮಾರನೆಯದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವಾಗ್ಗೆ ತಾನೂ ಬರುವುದಾಗಿ ವಿಠಲನೂ ಚಿಲಗ್ರಾಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾತ್ರಿಯ ರೈಲಿನಲ್ಲೇ ಓಡಾಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ನೇರುತ್ತಲೆ ವಿಠಲನೂ ನಟೇಶನೂ ನಾನಾ ಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಗೇಶನನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದರು.

ನಾಗೇಶನು ವಿಠಲನ ಮುಖವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಎದೆಎದೆ ಬಡಿದು ಕೊಂಡು ಗೊಳಗೊ ಎಂದು ಅಳುತ್ತಲೂ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ ಅಡುತ್ತಲೂ ಅತಿಯಾಗಿ ಗದ್ದಲಮಾಡಿದನು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವನನ್ನು ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಉರುಳಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು.

ನಾಗೇಶ-ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನನ್ನೇನೂ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ವಿಠಲ-ಎಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕೊಲೆಪಾತಕ, ಕಳ್ಳ, ಪರಮ ನೀಚ, ನೀನು ಅನೇಕ ಪುರುಷರನ್ನೂ ಪ್ರಪುರೈಯೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ನಾನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವೆನು.

ನಾಗೇಶ-ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲ್ಲ. ಅವಳು ನನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋದಳು.

ವಿಠಲ-ಓಹೋ! ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಅವಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದೆಯೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಹೌದು, ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದುದುಂಟು.

ವಿಠಲ-ನೀನು ಒಬ್ಬ ತರುಣನನ್ನು ಕೊಂದು ಆ ಶವವನ್ನು ನೆಲಮಾಳಿಗೆ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಈಗ ನಾಗೇಶನಿಗೆ ಮಾತು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಎದೆಗುಂದಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ನಿಂತನು. ನಾಗೇಶನು ಮೊದಲು ಮೊದಲು ತಾನೇನೂ ಅರಿಯದ ಸಾಧು ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದನು. ಆದರೆ ವಿಠಲನು ತಾನು ಅವನ (ನಾಗೇಶನ) ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಕನಿಕರತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಧ್ಯಂತವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಒದರಿ ಪುಂಡುಗಾರರ ಒಂಡಾಯವನ್ನಡಗಿಸುವುದು ಬಂದಿ ತವೆಂದೂ ದೃಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ಹೇಳಲು, ಆಗ ನಾಗೇಶನು—ತಾನು ಮಾಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ವಿಠಲನಿಗೇನಾದರೂ ಮರುಕಹುಟ್ಟಿ ತನ್ನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವಜ್ಜೀವ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸರೂಪವಾದ ಕಡಿಮೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಾಣವುಳಿಸುವನೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ತೋರಿದುದರಿಂದ ನಾಗೇಶನು ಕಡೆಗೆ ಕೀಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದನು.

ನಾಗೇಶ-ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ?

ವಿಠಲ-ನಿನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ನಾಗೇಶನು ವಿಠಲನ ಈ ಮಾತನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು—ಹಾಗಾದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು, ಎಂದನು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಠಲ_ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳು.

ನಾಗೇಶ_ಆಗಲ, ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ.

ವಿಠಲ_ಮಾಧವನಿಗೂ ನಿನಗೂ ಪರಿಚಯವಾದುದು ಯಾವಾಗ ?

ನಾಗೇಶ_ಅವನನ್ನು ನಾನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಅವನು ಸ್ವಪ್ನನೆಯ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಭಾಸ್ಕರನು ಆದರ ಹತ್ತಿರದ ದೇಶದವನು. ಕನ್ನಾ ಜೋರಿಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧವ ನಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಸಜಾ ಆಗಿದ್ದಿತು.

ವಿಠಲ_ನೀನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡುದು ಯಾವಾಗ ?

ನಾಗೇಶ_ಈಗ್ಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು.

ವಿಠಲ_ಅವನು ನಿನಗೇನನ್ನು ಹೇಳಿದನು ?

ನಾಗೇಶ_ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವಿದೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು.

ವಿಠಲ_ಆಹಾ ! ನೀನೇನು, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ನಾಗೇಶ_ಹೌದು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆನು.

ವಿಠಲ_ನೀನೇನು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದನು ?

ನಾಗೇಶ_ತನಗೆ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಿತ್ರನಿರುವನೆಂದೂ ಅವನು ವೇಶ್ಯೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಾದುದರಿಂದ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರನಲ್ಲ ವೆಂತಲೂ ಅಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಕ್ಕುದಾರ ನಾದ ತಮ್ಮನನ್ನೂ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಏರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಮಹ

ತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆಯುಂಟೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದನು.

ವಿಠಲ-ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದನೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಹೌದು, ಹೇಳಿದನು. ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ.

ವಿಠಲ- ಅವರ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿದನೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಇಲ್ಲ. “ ಆ ತಮ್ಮನು ತನ್ನ ಸಂಗಡರೇ ಇರುವನು. ಅವನು ನಾಯುವಂತಿದಾನೆ. ಅವನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೋಟೀಶ್ವರನ ಮಗಳನ್ನು ಮೋಹಿಸಿದಾನೆ. ಅವಳು ಭಾಸ್ಕರನ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆಯೇ ಇದಾಳೆ. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಭೇದವೇ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತರುಣನಾದ ತಮ್ಮನು ನಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂದಿದಾನೆ.” ಎಂತಲೂ ಅವನ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮದುವೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬಳಿಕ ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಅವಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಭಾಸ್ಕರನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೇ ಅವಳೆಂದು ನಟನೆಮಾಡಿಸಿ ತರುವಾಯ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಯೋಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ವಿಠಲ-ಅವರ ಯೋಚನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡರೇನೋ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ನಾಗೇಶ-ಹೌದು. ಅವರು ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ-ಇಲ್ಲ, ಈಚೆಗೆ ನನಗೆ ಆ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯಿತು. ಕ್ಷಮಿಸು.-ವಿಷಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಂದರು. ಅವನ ಶವವನ್ನು ಇಂತಹಕಡೆ ಇಂತಹ ಮನೆಯಹಿಂದೆ ಹರಿಯುವ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಅನಂತರ ಆಪ್ರಪುರೈಯೆಂಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಲು ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆನು. ಬಳಿಕ ಮಾಧವನು ನಿನ್ನನ್ನೂ (ವಿಠಲನನ್ನೂ) ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವಂತೆ ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು. ನಾನೂ ಅಗಲೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟೆನು. ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದೆನು. ಅವಳ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಅವಳು ಕೂಗಲು ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅವಳ

ಇಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅವಳೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಅಗ ನಿನಗೆ ಬಹು ಗಾಬರಿಯಾಯಿತೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಹೌದು, ನನ್ನ ಎದೆಯೇ ಸೀಳಿಹೋಯಿತು. ಅವಳು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರಬಹುದೆಂದೂ ನಾನವಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿರುವ ವಿಷಯವು ಮಾಧವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇನುಗತಿಯೆಂದೂ ತುಂಬ ಹದರಿದೆನು. ನೆಲ ಮಾಳಿಗೆಯ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಶವವು ಬಾಯಿಕಾಯಿ ಮರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿವಾಗ ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೀನೇ ನಡೆಯಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡೆನು.

ವಿಠಲ-ಆ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯೊಳಗಿದ್ದುದು ಯಾರ ಹೆಣ ?

ನಾಗೇಶ-ಅದು ಕಾಂತನಾಥನ ಸೇವಕನಾದ ಹನುಮಂತನ ಶವ. ಅವನು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದರು.

ವಿಠಲ-ಅವರು ಅವನನ್ನು ಕರೆತಂದಾಗ ನೀನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದೆಯೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಇದ್ದೆ. ಭಾಸ್ಕರನು ಆ ಹುಡುಗನ ಕೊಠಳನ್ನು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಕೊಯ್ದನು. ಮಾಧವನು ಅವನ ತಲೆಗೆ ತುಪಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದನು. ಅವನು ಸತ್ತಮೇಲೆ ಆ ಶವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು.

ವಿಠಲ-ನೀನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದ್ದೆಯೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಇಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ವಿಠಲ-ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವುದೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೇನೋ ?

ನಾಗೇಶ-ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪವುಂಟು, ತಿಲಮೆಯು ವಿಷಕನ್ಯಕೆ. ಅವಳಿಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳೂ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಅವಳು ಏನನ್ನೋ ಕುಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿದ್ದಳು.

ನಾಗೇಶನು ತಿಳಿದುದೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದುಕೊಂಡುದಾಯಿತು. ನಾಗೇಶನು ತಾನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ರುಜು ಹಾಕಿದನು. ನಟೇಶನೂ ವಿರಲನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತರಂಗದ ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸರುಗಳೂ ಸಾಕ್ಷಿ ಹಾಕಿದರು. ವಿರಲನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಾಗೇಶನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದನು. ಆದರೂ ಬೆಲೆಯಾದ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿಗಳೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರಿಂದ ಅವನೂ ನಟೇಶನೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ವಿರಲನು ಊರಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಾತ್ರ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೋದರ ಮಾವನಾಗಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೂ ಉಳಿದ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರಹಸ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು. ಅತ್ತರಾಗಿ ತಿಲಮೆಯು ಒಂದು ದಿನ ವಾರಣನನ್ನು ಎರಡು ತೋಳುಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು—ವಾರಣ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸುಖವಾಗಿದೆನೆ! ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನಗಲುವುದಾದರೆ ಗತಿಯೇನು! ನೀನು ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಉಗುಳಿ, ಒದೆದು ಓಡಿಹೋಗಿ—ಎಂದಳು.

‘ವಿತ್ರಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆಯಾ?’ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಸದ್ದಾಯಿತು; ಅದು ಬಲು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪಲ್ಲವನ ಧ್ವನಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಆ ಗರ್ಜನೆಯು ತಿಲಮೆಯ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಅವಳು ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಮುಖವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಗೋಳಾಡತೊಡಗಿದಳು. ವಾರಣನ ಕಾಲಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು—‘ಎಲೈ ನನ್ನ ಕೈಬಿಡಬೇಡ.’ ಎಂದು ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

ವಾರಣ—ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ತಿಲಮೆ—ಅಯ್ಯೋ! ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಮಾನುಷವಾದ ಉತ್ತರವೇ, —ಎಂದಳು.

ಈಗ ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ- ' ನೀನು ಅಕ್ಕತ್ಯಮಾಡಿದ್ದುಂಚೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊ ಹಾಗಾದರೆ, ' ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿತು.

ತಿಲಮೆಯು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದುದರಲ್ಲಿ ಅದು ಅವಳ ತಂದೆಯ ಧ್ವನಿಯೇ ಎಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿತು. ಈ ಸಲದ ಗರ್ಜನೆಯು ಬಹು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೂ ಉಗ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು.

ತಿಲಮೆ-ನಾನು ಮಹಾಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದುದುಂಟು. ನಾನು ಪರಮ ನೀಚಳು-ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು.

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆ, ನೀನು ಅಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೇನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲ-ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸೋಪಾದ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಆ ಧ್ವನಿಯು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುವುದೋ ತಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿಯೂ, ಅವಳು ಧೈರ್ಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆರೈಲ್ಲ ಹುಡುಕಿದನು. ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲೂ ಸಂದುಗೊಂಡುಗಳಲ್ಲೂ ಕಡೆಗೆ ಮಂಚ ಜಿಂಟು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿದನು. ಆದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ವಾರಣನು ತಿಲಮೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಸೋಪಾದಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲ ಕಡೆಯ ಹಾಲಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಕಿಟಕಿಯನ್ನು ಧುಮುಕಿ ಕಾಂಪಾಂಡನ್ನು ಸೇರಿ ಬಳಕ ಬೇಲಿಯನ್ನು ನೆಗೆದು ಕನ್ನರ್ವೆನ್ನಿಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಓಡಿಹೋಯಿತು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ, ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯೇ. ಆತನಿಗೆ ಇತರರಂತೆ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಚಾತುರ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಯಾರಂತೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲ ಅನಾಧಾರಣವಾದ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಈಗ ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಕಿರುಗುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದನು.

ವಾರಣನು ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಹುಡುಕಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲು ತಿಲಮೆಯು-ವಾರಣ, ಯಾರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೇನು ?

ವಾರಣ-ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಪುನಃಪುನಃ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಡ. ಸುಖವಾಗಿರು.

ತಿಲಮೆ-ಇನ್ನು ನನಗೆ ಸುಖವೆಲ್ಲ ಬಂದೀತು ! ಉಂ. ಎಲ್ಲ ಆಗಿಹೋಯಿತು. 'ಸುಖಂಸ್ವಪ್ನೇಪಿ ದುರ್ಬಂಧಂ' ಅಯ್ಯೋ ! ಈ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಾರೆ !

ವಾರಣ-ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ನಡೆ. ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿರುವೆಯಂತೆ.

ತಿಲಮೆಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳು ಸದ್ವಿಮಾಡದೆ ವಾರಣನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತ ಹೊರಟಳು. ಬಳಿಕ ವಾರಣನ ಮುಖವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ-ವಾರಣ, ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೂ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೀಯಾ ?

ವಾರಣ-ನೀನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿರು, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದೇ ಬಂದಿತ. ಆದರೆ ನೀನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ.

ತಿಲಮೆ-ವಾರಣ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆಯಲಿ. ನಾನು ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯಿಸುವೆನು.

ತಿಲಮೆಯೂ ವಾರಣನೂ ಅಂತಹ ಅಜೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಚಮಕಿತಳಾದಳು. ತಿಲಮೆಯು ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿರುವಳೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಗೂಢವಾಗಿ ವಾರಣನು ಸೌದಾಮಿನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವಳು ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ತಿಲಮೆಯು ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡದೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಕಿರುಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಒಳಗಿನಿಂದ ಕದವನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತರುವಾಯ ಥಟ್ಟನೆದ್ದು ಸುಮ್ಮನೆ ಓಡಾಡುತ್ತಲೂ ಕೈಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಗೋಳಾಡ ಹತ್ತಿದಳು—ಓಹೋ ! ನನಗೆ ಕಡೆಗಾಲ ಹತ್ತಿರಿಸಿತು. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾರಣನೊಬ್ಬನು ಹೊರತು—'ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ'

ಎಂದು ಮರುಗತಕ್ಕವರು ಕೂಡ ನನಗೆ ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಕಪಟಗಳು. ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ನಾಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಈ ನೀಡರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಯಲಿಗೆ ತಂದು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡುವೆನು, ಎಂದು ಕೊಂಡಳು.

ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಬಂದು ಕೂಗಲು ತಿಲಮೆಯು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಳು. ಬಳಿಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ತಿಲಮೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿ ವಾರಣನು ಅವನ ಸ್ವಂತ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಳು. ತಿಲಮೆಯು ನರ್ಮನೆ ಅವನ ಕಿರುಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅವನು ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು. ತಿಲಮೆಯು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತ—ವಾರಣ, ಈ ರಾತ್ರಿ ನಿನಗೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಗೂಢಪತ್ರ (confidential letter) ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಇದನ್ನು ಕಳೆದುಬಿಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ನಾನು ನೀನು ಪರಸ್ಪರ ಅಗಲ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಒಡೆದು ನೋಡಲೂ ಕೂಡದು.

ವಾರಣ—ನೀನು ಆ ಆರೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು.

ತಿಲಮೆ—ಅದನ್ನು ಬಿಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿ ದುದನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡು. ಮತ್ತು ನೀನು ನನ್ನ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಲೂ ಬೇಕು.

ವಾರಣ—ಇಗೋ ! ಭಾಷೆಕೊಟ್ಟೆ.

ತಿಲಮೆ—ಇಗೋ ! ಕಡೆಯವಂದನೆ.

• ವಾರಣ—ಇದೇಕೆ, ಹೀಗೆನ್ನುವೆ ?

ತಿಲಮೆ—ಇಲ್ಲ, ಹಾಗಾದರೆ ಬರೀವಂದನೆ.

ಈಗ ತಿಲಮೆಯ ನೇತ್ರಾಂಬುಜಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಧಾರೆಯು ಆವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ವಾರಣನನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದಳೆಂದು ಮನದಣ್ಣೆಯಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಬೇಗ ಈಚೆಗೆ ಹೊರಟುಬಂದಳು. ವಾರಣನು ಅವಳ

ಲಕ್ಕೋಟೆಯನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು_ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ! ನಾನು ನನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದಿಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅವಳೂ ಏನನ್ನೋ ಬರೆದುತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವಳಲ್ಲಾ! ಈಗ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟು ಮೊಹರುಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಅವಳು ಒರೆದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಬಾರದು, ಅಥವಾ ಈಗ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಲೆ? ಟೀ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಮೊಹರುಮಾಡಿಡುವುದೇ ಯುಕ್ತ. ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿರಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಮೇಲು. ತಿಲಮೆಯೇನಾದರೂ ಸಾಯುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೈಯುವುದಿಲ್ಲ, ಉಂ. ಆಗಲಿ, ಇದನ್ನು ವಿರಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನು.

ವಾರಣನು ಆ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಏದುತ್ತ ವಿರಲನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಓಡಿದನು. ಆದರೆ ವಿರಲನಿರಲಿಲ್ಲ. ನಟೇಶನನ್ನು ಕಂಡು ಈ ಕಾಗದಗಳ ಲಕ್ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು_ಅಯ್ಯ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಭದ್ರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ವಿರಲಮೂರ್ತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು.

ನಟೇಶನು ಭರವಸೆ ಹೇಳಿತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ವಾರಣನು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ಮೂರುಗಂಟೆ. ಬಂದಕೂಡಲೆ ಸರ್ರನೆ ತಿಲಮೆಯು ಇದ್ದ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ವಾರಣನ ಹೃದಯವು ಬಡಿಯುವುದು ನಿಲ್ಲುವಂತಾಯಿತು. ತಿಲಮೆಯು ಮರಣವೇದನೆಯಿಂದ ಬಹು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಿಶ್ವಾಸವಿಕ್ಕುತ್ತ ನೆಲದಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು.

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ವಾರಣನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಿಲಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋಳಿನಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು_ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆ, ತಿಲಮೆ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾಡು_ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ತಿಲಮೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ತೆರೆದು ತನ್ನ ಕಾಂತನನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಬಂದಳು. ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವಳು ಸಾಯುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ವಾರಣನು ತಿಳಿದನು.

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆ, ನೀನು ಏನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀಯೆ? ಹೇಳು.
ವೈದ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುತಂದು ಔಷಧಿ ಕೊಡಿಸುವೆನು.

ತಿಲಮೆ-ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ-ಈ-ಗ-ಏ-ನೂ-ಪ-ಲ-ವಿಲ್ಲ. ನಾ-ನು
ಹೋ-ಗು-ತಿ-ದೇ-ನೆ, ಪ್ರಾ-ಣೇ-ಶ-ನ-ಮ-ಸ್ಕಾರ.

ವಾರಣ-ತಿಲಮೆ ನೀನು ಸಾಯಬಾರದು! ಓಹೋ! ಸಾಯಲೇಕೂ
ಡದು.

ತಿಲಮೆ--ನಾ-ನು-ನ-ತ್ತ-ರೆ-ನಿ-ನ-ಗೆ-ನು-ಖ-ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು
ಕತ್ತಿನ ಕಲಶವು ಕಳಚಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕುಸಿಯಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನ
ಕಡೆಯೇ ತಿರುಗಿದ್ದವು,

ವಾರಣನು ಮಾತಾಡಲಾರದೆ ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ಮುಗ್ಧತೆ ಮುಚ್ಚಿ
ಕೊಂಡಿತು. ಭಯಂಕರವೂ ವ್ಯಸನಕರವೂ ಆದ ಈ ನೋಟವು ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥ
ತಪ್ಪೇರ್ಪವಾಗಿದ್ದಿತು.

ತಿಲಮೆಗೆ ಕೈಕಾಲು ಸೇದುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಅವಳು ಪುನಃ-ನ-ಮ-ಸ್ಕಾರ
ಎನ್ನುತ್ತ ವಾರಣನಂಕಟದಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಂದುಸಲ ಚೀರಿದಳು. ಕಣ್ಣು ಮು
ಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ತೋಳುಗಳು ವಾರಣನಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವು ತರುವಾಯ ತಿಲ
ಮೆಯ ದೇಹವು ಶಾಂತವಾಯಿತು.

ವಾರಣನಿಗೆ ಚಿತ್ತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯತಪ್ಪಿತು. ಬಹಳಹೊತ್ತು ಆ ದೇಹದಮೇಲೆ
ಬಿದ್ದು ರೋದನಮಾಡಿದನು. ಬಳಿಕ-ಅವಳು ಹೋದಮೇಲೆ ನಾನು ಬದುಕ
ಲಾರೆ; ಪ್ರಾಣವು ಕತ್ತಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನಾಕೆಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು
ಮುಗಿಸಿಯೇ ಬಿಡಬೇಕು - ಹೀಗೆಂದುಕೊಂಡು ದೃಢಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ದುಡುಕುತ್ತ
ಮೋಜಿನಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಲೋಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರೊಳಕ್ಕೆ
ಸ್ಫಲ್ಪ ನೀರನ್ನೂ ಏನೋ ಒಂದು ಚೂರ್ಣವನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಕಲಕಿದನು.

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ! ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಬಂದು
ಸಾಧುಪ್ರಾಣಿಯಾದ ಈ ತರುಣನ ಕೈಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ

ವನ್ನು ಳಿಸಬಾರದಾಗಿದ್ದಿತೆ ! ಅದು ಹೇಗಾದೀತು ! ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಏಕೆದಿಗೂ ಉಂಟಾಗವು.

ವಿಷವನ್ನು ಬೆರಸಿದುದಾಯಿತು. ಆ ರೋಟವನ್ನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಮುಂದುಗಡೆಯ ಚಲುಕವು ಅಲುಗಿದಂತೆ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗಲೇ ಅರ್ಧವಿಷವು ಗಂಟರೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟನು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ತಗಲದಂತೆ ಥಟ್ಟನೆ ಶೂಲೆಯುಂಟಾಯಿತು. ತರೆಯು ತಿರುಗಿದಂತಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಆ ಕೊಠಡಿಯೆಲ್ಲ ಗಾಢಾಂಧಕಾರವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಅಂತಹ ಕಣ್ಣುಕಾಣದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ವಾರಣನು ತಡವರಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿ ತಿಲಮೆಯ ಶರೀರದ ಬಳಿಗೆ ನೇರಿದನು. ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಶವವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟನು !

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಮೇಲೆ ಮೂವರು ಪುರುಷರು ಒಳಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರೇ ಇಬ್ಬರೂ. ಮೂರನೆಯವನು ನೀಳವಾದ ಮುಖದವನು. ಅವನ ಕೂದಲು ಉದ್ದ. ಕಣ್ಣು ಕ್ರೂರ. ಆಗ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಯೋಗದ ಕುರುಹುಗಳು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೆಲೆಯಾದ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದೊಂದು ದೊಣ್ಣೆ.

ಆ ಹೊಸಬನು—ಇದೇನು ವಿಷಯ ?

ಮಾಧವ—ಇದೇನೆನ್ನುವಿರೋ ? ಕೇಳಿ, ತಿಲಮೆಯೂ ಅವಳ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದಾರೆ.

ಈ ಹೊಸಬನೇ ವನಜಚಂದ್ರ. ಈ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಸ್ತ್ರೀಯಾದ ತಿಲಮೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಯಜಮಾನ. ಅವನು ಆಗತಾನೇ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನು. ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಜಹಜಿನ ಬಳಿಗೇ ಹೋಗಿ ಎದುರುಗೊಂಡು ಕರೆತಂದಿದ್ದರು.

ತಿಲಮೆಯು ಕಾಲವಾದುದಕ್ಕೆ ವನಜನು ಏನೂ ವ್ಯಥೆಪಡದೆ-ಅಯ್ಯೋ, ಅವಳು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೋದುದೇ ಮೇಲು. ಅವಳು ನಮಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದಳು, ಅದರೂ ನಾವು ಅವಳಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಣಿಯಾರು ?

ಮಾಧವ-ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಹೋದ ಪ್ರಪುರೈಯ ಸಹೋದರ.

ವನಜ-ಇವನೂ ಕೋಟೀಶ್ವರ. ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ. ಸೌದಾಮಿನಿಯೇ ಪ್ರಪುರೈಯೆಂದು ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದೇ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವನ ಅಸ್ತಿಗೂ ಅವಳೇ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಕೂಡದು. ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಯಾರ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ!

ಮಾಧವ-ಹಾಗೆನ್ನಬೇಡ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮೃತ್ಯುವುಂಟು. ಅವನು ಪ್ರಪುರೈಯ ಸೋದರಮಾವ. ಅವನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ಆ ಮುದುಕನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂಶಯ.

ವನಜ-ಅವನನ್ನು ಪುನರಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಗಾದರೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ದು ಸರಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರಾಯಿತು.

ಮಾಧವ-ಈಗ ಈ ಶವಗಳನ್ನೇನು ಮಾಡೋಣ? ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರನ್ನುತಾನೆ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾ ದೀತು !

ಭಾಸ್ಕರ-ಇದಕ್ಕೆ ಇತರರನ್ನು ಕರೆಯುವುದೇತಕ್ಕಿ? ನಾವೇ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು ತಾನೆ ?

ಮಾಧವ-ನಾವುತಾನೇ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ?

ಭಾಸ್ಕರ-ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈಶವಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಸ್ಮಶಾನದ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಕೇಳಿದಪ್ಪು ಲಂಚವನ್ನು ತೆತ್ತು ಅವನ ವಶಕ್ಕೆ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಬರುವುದು.

ಮಾಧವ-ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದರೆ ನಾವೇ ಅವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರೆಂದಾಗುವುದಲ್ಲ!

ಭಾಸ್ಕರ-ಇಲ್ಲ, ಪತ್ತೆಯಾಗದಂತೆ ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವನಜ-ಇದಕ್ಕೆ ನುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ?

ಭಾಸ್ಕರ-ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಆಗಬೇಕು.

ವನಜ-ಆಯ್ಕೆಯೋ ! ಈಗೇನುಮಾಡಬೇಕು ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತೇ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಲಮಯ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂದುಕೊಂಡು ಬಂದೆನು.

ಮಾಧವ-ನನ್ನಲ್ಲಂತೂ ಒಂದು ಬಡಿಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ, ಭಾಸ್ಕರನೂ ಪಾಪರು.

ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಂಡ. ಇದುವರೆಗೂ ತಮಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಬೇಕಾದಾಗೆಲ್ಲಾ ತಿಲಮಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸುತ್ತಲೂ, ಅವಳು ವಾರಣ ನಿಗೆ ಮಂಕುಬೂದಿಯನ್ನೆರಚಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇದ್ದರು. ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ ಇವರ ಕೋಳಿಯು ಈಗ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು.

ಮಾಧವ-ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಲಮಾಡಬಹುದಲ್ಲಾ ವನಜ ?

ವನಜ-ಉ, ಹೌ. ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಧವ-ಕಾಂತನಾಥನ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೇನುಮಾಡಿದೆ ?

ವನಜ-ಅದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ವಾರಸು ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟಿಲ್ಲದೆ ದೊರೆಯಲಾರದಷ್ಟೆ ?

ಮಾಧವ-ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇನೂ ಹಣವಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ವನಜ-ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆತನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲಾಯರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದ ಹೊರತು ತಾನು ನನಗೊಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ವಕೀಲನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾಧವ-ಅದೇನು ? ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ವನಜ-ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನೇನಾದರೂ ಉಯಿಲು ಬರೆದಿಟ್ಟಿದಾ ನೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ವೃಥಾ ಕಿರಿಕಿರಿ ಮಾಡುವುದು. ಲಾಯರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳು ಕಂಡೇ ಇದೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಜಾಗರೂಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದೇನೆ !

ಮಾಧವ-ಸರಿ, ನಾವೆಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದರೂ ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಈಗೇನು ಮಾಡೋಣ ?

ವನಜ-ಸೌದಾಮಿನಿಯೇ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವಳಷ್ಟೆ. ಈಗ ಆ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯ ಹಣವನ್ನು ಇವಳು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವೇನು ?

ಮಾಧವ-ಸೌದಾಮಿನಿಗೆ ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯ ರುಜುವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹುಂಡೀಚೀಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯತ್ನವಿಲ್ಲ.

ವನಜ-ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

ಮಾಧವ-ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವಳಿಗೆ ಅದಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುನೇನೋ ನೋಡೋಣ.

ಈ ಮೂವರೂ ಸೌದಾಮಿನಿಗೆ ಈಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಅವಳು ಬಹು ತೊಂದರೆಗೊಳಪಟ್ಟಳು. ಬಳಿಕ ಅವಳು-ಈಗ ನಮಗೆ ದ್ರವ್ಯವೇನೋ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅಭೈರ್ಯ. ಮತ್ತು

ಇಲ್ಲಿ ಆ ಮುದುಕನ ಕಾಟ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅವನಿಂದ ನಮಗೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ತೋರಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.

ವನಜ-ಅವನು ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೇನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದುಂಟೋ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಿರುವುದುಂಟೆಂದು ತೋರುವುದು. ಆದರೂ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅವನು ಕಳಿಂಗ-ಹೀಗೆಂದು ಬಳಿಕ ವಾರಣನ ಕಿರುಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹುಡುಕಿ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಭಾಸ್ಕರನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು-ಸದ್ಯಾಃ ಇವನ್ನೆಲ್ಲವೂ ದರೂ ಅಡವಿಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ತಿಲಮೆಯು ಗತಿಸಿಹೋದ ಸಂಗತಿಯು ಸೌದಾಮಿನಿಗೆನೂ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವೇ ಅಲ್ಲ. ಧನದಾಹವೇ ಪ್ರಬಲತಮವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಮರುದಿನವೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಪುರೈಯ ಮನೆಗೆ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ರಾಯರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು —ಅಚ್ಯುತರಾಯರೆ, ಈಗ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದ್ರವ್ಯ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ— ಎಂದಳು.

ಅಚ್ಯುತನು ರಾಯರ ಕನಬಿಗೆ ಬಂದದಿನಿಂದ ಪ್ರಪುರೈಯ ತವರಾಮನೆಯ ಅಡಳಿತವನ್ನೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ವೃದ್ಧ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಆತನಿಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ—ಪ್ರಪುರೈಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಇರುವುದೆಂಬುದು ಆತನಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಅಚ್ಯುತ-ಓಹೋ ! ಇದೇನು ! ನಿನ್ನ ಹಣವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತೇ ಮಗು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿಹೋಯಿತು.

ಅಚ್ಯುತ-ಅಷ್ಟುಹಣವನ್ನೇನುಮಾಡಿದೆ ? ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡ್ತಿರಲ್ಲ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಹೌದು. ಇದ್ದಿತು. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿಹೋಗಿದೆ.

ಅಚ್ಯುತ-ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ಹಣ ತರಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀಯೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಗ ನಾಣ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾರಾ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ ಅವು ಬಹು ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತವೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಅಚ್ಯುತ-ಹೌದು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಚ್ಯುತ-ನೀನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನಾನಾಗಿಯೇ ಇಷ್ಟವುಂಟೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಷ್ಟೆ.

ಅಚ್ಯುತ-ಈ ಹಣವು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನಾನು ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲ ರಹಸ್ಯ.

ಅಚ್ಯುತ-ಓಹೋ ! ಒಳ್ಳೆಯದು, ಆಗಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಚಿತ್ರಸ್ವಭಾವದವರು. ಈಗ ಎಷ್ಟುಬೇಕು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಅಚ್ಯುತ-ಗಾಬರಿಗೊಂಡು-ಎಷ್ಟು ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ.

ಅಚ್ಯುತ-ನಿನಗೇನೂ ದ್ರವ್ಯದ ಯೋಗ್ಯತೆಯೇ ಗೊತ್ತಿರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನನಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾಳೆಯೇ ಹಣವು ಬೇಕು.

ಅಚ್ಯುತ-ಮೊದಲು ನನಗೆ ದೊರೆತರೆತಾನೆ ?

ಸೌದಾಮಿನಿ-ನಿನಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಏನು ?

ಅಚ್ಯುತನು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಮರುದಿನ ಹಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದನು. ಆತನು ಪ್ರಪುರೈಯು ಒಳ್ಳೆಯವಳೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲನು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕೇವಲ ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ಅನಂತರ ಅವನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಪುರೈಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಹಲವು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಅವಳು ಒಂದು ಕಾನನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ, ಅವಳು ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದಳೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾದವು. ಅವಳು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ಎಷ್ಟು ಊಹಿಸಿದರೂ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಓಹೋ ! ಇದೆಲ್ಲ ನೋಸ. ಇವಳ ಸ್ವಂತಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಲಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವಳು ಯಾರೋ ದುಷ್ಟರ ಜತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಓಡಿಹೋಗಬಹುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ, ಆಗಲಿ. ನಾನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರಾಯರಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಹಣವು ಏತಕ್ಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನನಗುಂಟು. ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಆಕ್ಷಣವೇ ತನ್ನ ಪರಮಾಪ್ತನಾದ ವಿಠಲನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದನು.

ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆಹೋದ ಮನುಷ್ಯನು ವಿಠಲನ ಅಫೀಸನ್ನು ಸೇರಿ ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿ ನಜೀಶನು ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ವಿಠಲನು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಒಳಗೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಯಾಕೆಂದರೆ-ಆ ಪಿತೂರಿಗಾರರು ತಾನು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಬಿಡುವರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅವನು ಶಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ವಿಠಲನಿಗೆ ಅಚ್ಯುತನ ಸಂಗಡ ಕೇವಲ ಮೈತ್ರಿಯಿದ್ದಿತಾದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಆತನು ಈ ರಾಯರ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದನು. ವಿಠಲನು ಎರಡು ದಿನ

ಗಳಿಂದಲೂ ಇದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಧನೆ (ಎವಿಡೆನ್ಸ್) ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಂದಿಸಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ವನಜಚಂದ್ರನು ಬಂದ ಸಂಗತಿಯೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ಬಂದು ಅಚ್ಚುತನು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ-ಅಚ್ಚುತ, ಅವಳು ಪ್ರಪುಲೈಯಲ್ಲ.

ಅಚ್ಚುತ-ಹೌದು. ಅವಳು ಪ್ರಪುಲೈಯೇ-ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ಬಳಿಕ ಬೆರಗಾದನು.

ವಿರಲ-ಅಲ್ಲ, ಅವಳು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದ ಒಬ್ಬ ಸಾಪಸಗಾತಿ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪೂರ್ವಕಥಾ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದನು.

ಅಚ್ಚುತನು ಸೋಜಿಗಗೊಂಡು-ಅಹಾ! ಎಂತಹ ಕೃತ್ರಿಮಗಳು! ವಿರಲ, ನೀನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ-ಸರಿ. ಪ್ರಪುಲೈಯು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವನಜಚಂದ್ರನು ಕುಲಭ್ರಷ್ಟ ನೆಂಬುದೂ ರುಜುವಾತಾದರೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಆ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಪುಲೈಯೇ ರಾಣಿಯಾಗುವಳು.

ವಿರಲ-ಹೌದು, ಸಂಶಯವೇನು! ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರುಜುವಾತುಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವನಜನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದುದೊಂದನ್ನೂ, ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಿಂದ ನನ್ನ ಬಾತ್ಮಿದಾರನು ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಾದುದೊಂದನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಅಚ್ಚುತ-ಆ ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೆ ?

ವಿರಲ-ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಯ ಬಂದಾಗ ತೆರೆದುನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಅಂತು ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಹಸ್ಯವಿರಬಹುದು.

ಅಚ್ಚುತ-ಈ ವಿತೂರಿಗಾರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬಳು ವಿಷಕನ್ನೆಯಲ್ಲವೆ ? ಅವಳು ನನ್ನ ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತನಾದ ಪಲ್ಲವನ ನಾಕುಮಗಳಂತೆ. ಅವಳಿಗೇನಾದರೂ ಮರಣದಂಡನೆಯಾಗುವುದಾದರೆ ಆತನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಂಡಾನು.

ವಿರಲ-ಅತನು ಅವಳು ಹೇಗಾದರೂ ತೊಲಗಿಹೋದರೆ ನಾಕೆಂದೂ ಅವಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲೇಬೇಕೆಂದೂ ಇದಾನೆ.

ಅಚ್ಯುತ-ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ತಲೆದೂಗುತ್ತಾ ಯೋಚಿಸಿ-ಈಗ ಆ ಹೆಂಗನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿಸಬೇಕು ?

ವಿರಲ-ನಾಳೆ ಮುನ್ನೂರು ಅಥವಾ ನಾನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಬಾಕಿ ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಈ ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿವೃತ್ತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಯಂಕರವಾದ ಈ ನಾಟಕದ ಕಡೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ಆಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಚ್ಯುತ-ಈ ಸಾಲ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವು ವಾರಣರಾಲನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿರಲ-ನನಗೂ ತಿಳಿಯದು-ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಟೇಶನ ಸಂಗಡ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಪುನಃ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದ ಪತ್ತೇದಾರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರವೇನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿರಲನು ಬಹು ದಣಿದಿದ್ದನು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ನಟೇಶನು ಏನನ್ನೋ ಬಿಚ್ಚಿಹಿಡಿದು ಗಾಬರಿ ಪಟ್ಟು-ವಿರಲ, ನಾನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದೆ. ವಾರಣನು ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಲಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನೀನು ಬರುವವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಬಹು ಜೋಕೆಯಾಗಿಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ-ಎನ್ನುತ್ತ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ವಿರಲನು ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು-ನಟೇಶ, ಓಹೋ! ಇದು ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇನು ! ' ನಾನು (ವಾರಣನು) ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಒಡೆಯ ಕೂಡದು ' ಎಂದು ಬರೆದಿದೆ. ನಟೇಶ, ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗ ವಾರಣನು ಕೇವಲಭೀತನಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದನೋ ?

ನಟೇಶ-ಅದು ಅವೇಳೆ; ಸುಮಾರು ೩ ಘಂಟೆಯ ರಾತ್ರಿ. ನಾನು ಅವನ ಮುಖವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಅಯ್ಯೋ! ಪಾಪ! ಆ ತರುಣನು ಏನೋ ದುಡುಕಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ನಟೇಶ-ಅವನು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯದಂತಹ ಧೀರ ನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ.

ವಿಠಲ-ಅವನಿಗೆ ಅದೇ ಗತಿ ಸಂಭವಿಸಿದಂತಿದೆ. ಆಗಲಿ, ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವೆನು.

ನಟೇಶ-ಅದನ್ನೇನನ್ನೂ ಕಾಣೆ. ಅವನಿಗೆ ತಿಲಮೆಯೊಬ್ಬಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರನು.

ವಿಠಲ-ಅವಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಾರದೇನು ?

ನಟೇಶ-ಅವಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವಳಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ನಾನು ನಂಬಲಾರೆ. ಅವಳು ಮಾಡಿರುವ ಕೊಲೆಗಳು, ತತ್ರಾಪಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ಕೈಯಾರ ಕೊಂದುದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಅವಳನ್ನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಕೇತಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸಿರಬಾರದು ? ಉಂ, ಇನ್ನು ನಾನು ಹೋಗಿ ಇದರ ಪತ್ತೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ನಟೇಶ-ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು ವೃಥಾ ಕಾಲಹರಣವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದು.

ವಿಠಲನು ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟನು. ಹೋಗಿ ವಾರಣನ ಮನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ದಲ್ಲರವ ಬೀದಿಯ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡಲು ಆ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಬಳಿ ಒಂದು ಬಂದಿಯು ನಿಂತಿದ್ದಿತು. ಯಾರೋ ಮೂವರು ಬಹು ಆತುರದಿಂದ ಆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರೆಂಬುದು ವಿಠಲನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮೂರನೆಯವನು ವನಜಚಂದ್ರನೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಒಳಗಿನಿಂದ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಂದು ಬಂದಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಮೂವರೂ ಹೊರಟರು. ವಿಠಲನು ಇದರ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರ

ಪ್ರಾಯವಾದ ತನ್ನ ಭದ್ರವೇಷವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮರೆಯಾಗಿ ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಟನು. ಬಂಡಿಯು ಕುಮುದ್ವೃತ್ತಿನದಿಯವರೆಗೂ ಹೋಯಿತು. ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಪೋಲಿಸಿನವರನ್ನೇಕರು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಇದೇನೆಂದು ಕೂಡ ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಂಡಿಯು ಬಳಸಾದ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರಬಹುದೆಂದೂಕಿಸಿ ವಿರಲನು ಒಂದು ದೋಣಿಯಿಂದ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆ ಗಾಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಉದ್ದಿಷ್ಟಸ್ಥಾನವಾದ ಸ್ಮಶಾನದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಮರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಗುಡ್ಡದಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂಡಿಯೂ ಬಂದಿತು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾವಲುಗಾರನನ್ನು ಕಂಡು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಿಳಿಸಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೊರಟುಹೋದರು. ವಿರಲನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡನು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಮಾಧವಾದಿಗಳು ಹೋದಮೇಲೆ ವಿರಲನು ಸ್ಮಶಾನದ ಕಾವಲುಗಾರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ—ಏನಯ್ಯ, ಈಗ ಬಂದಿದ್ದವರು ಈ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೋದುದೇನು ? ಎಂದನು.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಅವನ ಕೈಕಾಲು ನಡುಗಹತ್ತಿತು. ಅವನು ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರವುಳ್ಳ ದೀರ್ಘದೇಹಿಯೂ ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವದವನೂ ಸಿಡುಕು ಮೋರೆಯವನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೈಬೆಚ್ಚಗಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಆಗಂತುಕನಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಒಡಂಬಡಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಹುಬ್ಬು ಗಂಟಿನೊಡನೆ—ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿನಗಿಲ್ಲ. ಹೊರಕ್ಕೆ ನಡೆ—ಎಂದು ಗದ್ದರಿಸುತ್ತ ಬಲಗೈಯಿಂದ ವಿರಲನ ರಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತ ಆ ಮಂಟಪದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಬೇಕೆಂ

ದಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ವಿಠಲನು ಥಟ್ಟನೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈಬಂದೂಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ-ಎಲೋ ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೀಯೆ. ನಿನಗೆ ಒಳತತ್ತ್ವವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ ಇಲ್ಲವೆ ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಯಸ್ಕಂಕಣ (Hand cuffs ಹಾತ್ ಬೇಡಿ) ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವನ ಕೈಗೆ ತೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದನು.

ಕಾವಲುಗಾರ-ನಡುಗುತ್ತ-ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಯಾರು ?

ವಿಠಲ-ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ನಾನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ (Officer). ಈಗ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನೀನು ಉತ್ತರ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾವಲುಗಾರ-ಈಗ ನೀವು ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದೇನು ?

ವಿಠಲ-ಆ ಮನುಷ್ಯರು ಯಾರು ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಅವರು ಯಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನನ್ನು ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ.

ವಿಠಲ-ಅವನಿಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸವಿದ್ದಿತು ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಅವನು ಈ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೂ ಶವವನ್ನೂ ತಂದು ಇಲ್ಲಿಡುವುದಾಗಿಯೂ ನಾನೇ ಅದನ್ನು ಹೊಳಿಸಿಬಿಡಬಹುದೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದನು.

ವಿಠಲ-ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲೆಂದು ನೀನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆಯೇನೋ ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಹೌದು, ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅಪಾಯ
ವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದೆ.

ವಿಠಲ-ಯಾರದೋ ಶವವನ್ನು ವಾರಸುದಾರರಲ್ಲದ ಮತ್ತಾರೋ ಹೊಳೆ
ಡಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧವೆಂಬುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೋ ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದೇನೋ ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ
ರೋಗ (Contagious) ದಿಂದುಂಟಾದ ಮರಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ವಿಠಲ-ಶವವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತಂದರು ?

ಕಾವಲುಗಾರ-ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ನಾನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು
ದರಿಂದ ನಡೆ. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕೊಠಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆ.

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಆ ಕಿರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಆ ಮಂಟ
ಪು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸತ್ರದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೊಠಡಿಗಳುಳ್ಳದಾಗಿ
ದ್ದಿತು. ಪ್ರೇತಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೊಂದು, ಶವದ ಹಿಂದೆ ಬರುವ
ಅನುಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲು ಚಳಿಗಳಾಗದಿರಲೆಂದೂ ಯಾರೋ
ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು.
ಕಾವಲುಗಾರನು ಸರ್ರನೆ ಬಾಗಿಲ ಕದವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅವ
ನು ವಿಠಲನು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ನಡೆಯಿಸುವವನಂತೆ ತೋರಿ
ದನು. ಕದವನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತರೆ ವಿಠಲನು ಬೇಗ ಆ ಕಿರುಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋ
ದನು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆತುರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಒಳಗಿರುವೆ
ನೆಂದೂ ಅವನಿಂದ ತನಗೇನಾದರೂ ಅಪಾಯವಾದೀತೆಂದೂ ಕೂಡ ಅವನು
ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೊಳೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನೇ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟ
ರಲ್ಲೇ ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಕದವು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ಬೀಗ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಠಲನಿಗೆ
ಆ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕದವಲ್ಲ. ಅತ್ತಿಯ ಹಲಗೆ
ಯಾದುದರಿಂದ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಸೀಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ವಿಠಲನ

ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಯುಧವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕದಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ರೇಖಾ ಹದ್ದಿನಲ್ಲುಟ್ಟಿದ್ದಿತು.

ಈಗ ವಿಠಲನು ಕೃತ್ರಿಮಿಯಾದ ಆ ಕಾವಲುಗಾರನಿಂದ ತನಗುಂಟಾದ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಕಿರುಚಿದನು. ಕಿಟಕಿಗಳಿಲ್ಲ ದುದರಿಂದಲೂ ಗೋಡೆಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕೇಳಿಸು ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ಕಾವಲುಗಾರನು ಎಲ್ಲೋ ಓಡಿಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಪುನಃ ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಕದವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಏನೋ ! ಅದುವರೆಗೆ ವಿಠಲನ ಗತಿಯೇನಾಗಬಹುದೆಂಬುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ವಿದಿತವೇ ! ಈಗ ಅವನು ನೆಲವನ್ನೆದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾದುದೊಂದೇ ಉಪಾಯ. ಆದರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುಚಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲನಿಗೆ ಈಗ ಬಲು ಚಿಂತೆ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಏನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದ ಕಡೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಮಾಪ್ತಿ ಮಂಗಳವೆಂದರಿತು ಅಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚಿಂತಿಸಿದನು. ಒಳಿಕೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು-ಉಂ, ಇರಲಿ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು-ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಯಾರದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಉಪಾಯವುಂಟೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವೆನು-ಎಂದುಕೊಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೈರಾಂದ್ರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಣ್ಣೆಯ ಮತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಚೂರಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ತೆರೆದನು. ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ರಾಂದ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೋಡಲು ಅತಿ ಭಯಂಕರ ! ಮತ್ತು ಸಂಕಟಕರ ! ವಾರಣ ರಾಲನ ಮತ್ತು ತಿಲಮೆಯ ದೇಹಗಳು ಒಂದರಮಗ್ಗಲರೊಂದು ಇಡಲಟ್ಟಿವೆ.

ಆ ಪಾಪಿಗಳು ಈ ಶವಗಳನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಾಗಿಸಿದುದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿಠಲಮೂರ್ಖಿಯೇನಾದರೂ ನೋಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾರಣನೂ ತಿಲಮೆಯೂ ಏನಾದರೆಂಬುದು ಕೂಡ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ಓಹೋ ! ಇದೇನು ! ಎರಡು ಖೂನಿಗಳೋ ಅಥವಾ ಎರಡು
 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳೋ ! ಎಂದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತ ಅರ್ಧ
 ಘಂಟೆಕಾಲ ಆ ದೇಹಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ಕಡೆಗೆ ಅದು
 ಜೋಡಿಯಾಗಿ ನಡೆದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆವೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ತರುವಾಯ
 ಇದೇನೋ ಭಯಂಕರವಾದ ವಿಷಯವಾದರೂ ನೌಕಾಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಪಲ್ಲವನಿಗೆ
 ಅನಿಷ್ಟನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅವಳು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯ
 ನಾದ ಪಲ್ಲವನ ಸಾಕುಮಗಳೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಯ್ಯೋ !
 ಅವಳು ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರು
 ತಿದ್ದಿತೋ ! ಅಥವಾ ವಾರಣನ ಮುಂದೇನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಳೋ
 ಏನೋ ! ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವಳ ಲಕ್ಷ್ಮೀಚೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಗತಿಯೇನಾ
 ದರೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆಯೋ ! ಏನೋ ! ಎಂದುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು
 ಯಥಾಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ತರುವಾಯ ತಾನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ
 ಅವಕಾಶವುಂಟೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು
 ಹಿಡಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಕೊಠಡಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ
 ಕಲ್ಲುಗುಂಡಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನೂ, ಅದಕ್ಕಾಚೆ ಒಂದು ರೈಲುರಸ್ತೆ ಇರುವುದೆಂಬು
 ದನ್ನೂ ವಿಠಲನು ಬಲ್ಲನು. ಯಾವವಿಧದಲ್ಲೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ
 ವಾಗಿ ತೋರಿತು. ಕಡೆಗೆ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿದ್ದ ಚಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ
 ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಬಡಿಯುತ್ತಬರಲು ಒಂದಾನೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಪೊಳಗಿರುವಂತೆ ದದ್ದಾದ ನದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಸಿದ್ದ ಬಂಡೆ
 ಯು ಬಸುಡೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಸಂದುಗಾರೆಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಸಿಪೆಂ
 ಟು ಬಹು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ
 ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ತಾಳ್ಮೆಯ ತವರುಮನೆಯಾದ ವಿಠ
 ಲನು ತನ್ನ ಚೂರಿಯಿಂದ ಆ ಬಂಡೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಕಡೆ ಸಂದಿಗೆ ಅಂಟಿ
 ಸಿದ್ದ ಸಿಪೆಂಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಎಬ್ಬಿ ಕೆದಕಿ ತೆಗೆಯುತ್ತ ದೊಡ್ಡ ಸಂದನ್ನು
 ಮಾಡಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊಣ್ಣೆಯ ತುದಿಯು ಹಿಡಿಯುವಂತಾ
 ಯಿತು. ಆಗ ಅದೇ ದೊಣ್ಣೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡಂಗುಲದ
 ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಆ ಮೂಲೆಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ವಿನಿ

ಯೋಗಿಸಿ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಆ ಬಂಡೆಯನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತ್ತಿಟ್ಟು , ಶಹ ಬಾನ್', ಈಶ್ವರಕ್ಕಪೆ ಹೇಗಿದೆಯೋ ! ನಾನು ಬದುಕುವೆನೋ, ನಾಯುವೆನೋ, ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುದಾರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದುಚೌಕವಾದ ಗುಂಡಿ. ಒಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲನ್ನೆಸೆದು ನೋಡಲು ಅದು ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಅಡಿ ಆಳವುಳ್ಳದಾಗಿ ತೋರಿ ತು. ರಾಂದ್ರವನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ನೋಡಲು ಕೆಳಗೆ ನೀರಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಣ ಗಿದ್ದ ಜಲ್ಲಿಕಲ್ಲುಗಳಿದ್ದವು. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಬಾವಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡನು. ದಡಗಳ ಕಡೆ ಬೆಳಕು ಹಿಡಿದು ನೋಡಲು ರೈಲುರಸ್ತೆಯಿದ್ದ ಪಾರ್ಶ್ವ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಡವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಸಿದುಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಈ ನೋಟವು ಅವನಿಗೆ ಬಹು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಒಳಕ್ಕಳಿದು ಆ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದ್ದ ಭಾಗ ವನ್ನು ತನ್ನ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಿವಿಯುತ್ತಲೂ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದಲೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಗೆಯುತ್ತಲೂ ಬಂದನು. ಅಮೇಲೆ ಒಬ್ಬನ ಮೈಹಿಡಿಯುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗಲವಾದ ಒಂದು ಕೊರಕಲು ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಎರಲನು ಬಹುಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಿದನು. ಆ ಕೊರಕಲು ಇಳಿಜಾರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೆದರಿ ಪುನಃ ರಾಂದ್ರವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅಂತಹ ಕಲ್ಲಿನ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ನುಗ್ಗಿಹೋಗುವುದು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಮೇಲೂ ಕೆಳಗೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲೂ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಲುಚೂಪಾಗಿದ್ದವು. ಅದಾದರಿಂದ ಎರಲನ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿದುಹೋದುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೈ ಕೆತ್ತಿಹೋಗಿ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವೂ ಹರಿಯುತಬಂದಿತು. ಆತ್ಮಾಯಾಯಾಸದಿಂದ ಶರೀರವಾದ್ಯಂತವೂ ಬೆವರಿತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಬಹುಶ್ರಮದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಮಾರುದೂರ ದೇಶಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸಿಡಿಲುಬಡಿದಂತೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಮತ್ತು ತಬ್ಬು ಗಾತ್ರದ ಒಂದು ಗುಂಡು ಕುಸಿದು ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತಾಯಿತು. ಆಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ! ಮುಂದುಗಡೆ ಹತ್ತಾನೆಯಗಾತ್ರದ ಗುಂಡು. ಬಂದ ದಾರಿಯು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದೂ ಅನಾಥ. ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ತರೆಯಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ! ಅಯ್ಯೋ ! ಎಂತಹ ಕಷ್ಟ !

ಅದರೂ ವಿಠಲನು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಆ ಗುಂಡನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬೀಳದಂತೆ ತಡೆದುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಆ ಗುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೇನೂ ಭಾರವಿಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ ಅದೇ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲ್ಭಾಗವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅದು ತಗ್ಗಾದಕಡೆಗೆ ಉರುಳಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಭೂಮಿ ಗುಡುಗಿದಷ್ಟು ಸೊಪ್ಪಳುಂಟಾಯಿತು. ಆ ಗುಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವಾಗ ಮೇಲಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಬಾಡಿಯಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ಝಲ್ಲನೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಿತು. ವಿಠಲನು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡನು. ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಕಣ್ಣೆರೆದು ತಲೆಯೆತ್ತಿನೋಡಲು ಒಂದು ಮಾರಗಲದ ಆಕಾಶವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದುವು.

ಆಗ ತಾನು ಪುನಃ ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಜನಿಸಿ ಬಂದವನಂತೆ ಭೂಮಾತೆಯ ಗರ್ಭದಿಂದಿಳೆಗೆ ಹೊರಟುಬಂದು ಕುಳಿತನು. ಸುಮಾರು ಕಾಲು ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಜಗದೀಶ್ವರನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದನು. ತಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ರೈಲುರಸ್ತೆಯಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಕಾಲುಹಾದಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಟನು.

ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಆ ಹತ್ಯಾಕಾರಿಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ವಾರಣನ ಮತ್ತೆ ತಿಲಮೆಯ ಶವಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಇರಲೆಂದುಕೊಂಡನಲ್ಲದೆ ತನ್ನನ್ನು ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಆ ಕಾವಲುಗಾರನು ಮಾಧವಾದಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರಲಾರನೆಂದೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತಲೆಯುಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಅವನಲ್ಲೋ ದೇಶಾಂತರ ಓಡಿಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಬೆಳಗಿನ ಆರುಘಂಟೆಯ ವೇಳೆಗೆ ತನ್ನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು.

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ವಿಠಲನು ತನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ವಾರಣನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಲಕ್ಕೋಟೆಯನ್ನೊಡೆದು ನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳ ನ್ನಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಕಾಗದವಿದ್ದಿತು. ವಿಠಲನು ಅದನ್ನು ಬಹು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಓದಿಕೊಂಡನು. ಅಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಆ ನಿರ್ಬಾಹ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಾನು ಮಾಡಿದ ನರಹತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವನ ಜಟಂದ್ರನಿಗೆ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದಳು. ಅದರ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೇನಿ ದೆಯೋ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ವಿಠಲನಿಗೆ ಬಲು ಆಸೆ. ವಿಠಲನು ನಟೇಶನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ—ನಟೇಶ, ನಾನು ಜನ್ಮಪ್ರಭೃತಿಯಾಗಿ ಎಂದೂ ಎಲ್ಲೂ ನೋಡದಂತಹ ನೀಚವಾದೀರ್ಷೋರಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿರುವ ಬಹುಪತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿ ಯಾದ ಅವಳ ಒಪ್ಪಿಕೆಯ ಕಾಗದವೇ ಇದು.

ನಟೇಶ—ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ ?

ವಿಠಲ—ಆ ಕಾಗದವನ್ನೇ ಓದಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮೇಲಲ್ಲವೆ ?

ನಟೇಶ—ಆಗಬಹುದು.

ವಿಠಲ—“ಈಗ ಹಿಂದೆ ಎರಡುವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ನನ್ನ ವಲ್ಲಭನಾಗಿದ್ದ ವನಜನು ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಯಾರಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದವಳಲ್ಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ತಾತ್ನಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಡೆಗೆ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ವನಜಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಿರೀಮಗ ನಲ್ಲ ಮುಮತೆ ಹೆಚ್ಚುತ ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಂತನಾಥನು ತನ್ನ ಅಜ್ಜನ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯ ಪಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅದು ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಅನೇಕ ಮಹಿಮೆಗಳೂ ಹಲವು ತತ್ವಗಳೂ ಉಂಟೆಂದು

ಲೋಕನೆಲ್ಲ ಕೂಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆದು ಯಾರಹತ್ತಿರವಿರುವುದೋ ಅವರನ್ನೇ ಬಲಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ಒಂದು ದುರ್ನಾಮವೂ ಉಂಟು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಾನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವನಜನಿಗೆ ತುಂಬ ಆಶೆಯಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಕಾಂತನಾಥನೇನೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನೂಯಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ವನಜನಿಗೆ ಎಂತಂತಹ ಅಪತ್ಯಾಲಗಳಲ್ಲೂ ತಾನೇ ನಹಾಯಮಾಡಿದ್ದನು.

ನಾನು ನನ್ನ ಯಾವನವುದಕ್ಕೆ ಪರಿವಶಳಾಗಿ ದುಡುಕಿ ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಆತನ ಅಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಳಾದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಆತನು ಕೇಡನ್ನೇ ಹಾರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ವನಜನ ತಾಯಿಯು ಪರದೇಶದಿಂದ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ವನಜನೇ ಓಡೆದು ನೋಡಿಕೊಂಡನು. ಆದು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೇ ಮೃತ್ಯುವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲದೆ ಕಾಂತನಾಥನನ್ನೂ ಚಾರುಚಂದ್ರನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಇದು ಪತ್ತೆಯಾಗದಂತೆ ನಾವು ಬಲು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ನನಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಗಳ ಸ್ವರೂಪವೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಮತ್ತು ಮಳೆಯಾಳ ದೇಶದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಟಕೂಟಗಳಲ್ಲೂ ನಾನು ಕೇವಲ ಅನುಭವಶಾಲಿನಿ. ಈ ವಿಧದಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಅಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾಂತನಾಥನು ನವನಗರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟೀಶ್ವರನ ಮಗಳೂ ಆತ್ಯಂತ ರೂಪವತಿಯೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ವರಿಸಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಮತ್ತು ಅಣ್ಣನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು (Photo) ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅದೇ ದಿನವೇ ವನಜನ ತಾಯಿಯು ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದ ಕಾಗದವೂ ಬಂದಿತ್ತು.

ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ವನಜನು ಎಂದೋ ನೋಡಿದ್ದನಂತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳ ಭಾವಚಿತ್ರವೂ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ಆ ಕನ್ಯಕೆಯು ನಮ್ಮ ವನಜನಿಗೆ ಪರಮಾಪ್ತನಾದ ಭಾಸ್ಕರನ ಪತ್ನಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯಂತೆಯೇ ಇದ್ದಳೆಂದು ತಾಳೆ ನೋಡಿಕೊಂಡುದಾಯಿತು. ಸೌದಾಮಿನಿಯ ಕಣ್ಣಿನಾದ ಮಾಧವನೂ ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮನುಷ್ಯ. ಈ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ದುಡ್ಡಿನಾಶೆಯವರು. ಅದೊಂದು ದೊರೆಯುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಹೇಸದೆ ಮಾಡಿಬಿಡತಕ್ಕವರು.

ಕಾಂತನಾಥನನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ ತಾಯಿ ಕಾಗದ ಬರೆಸಿದುದರಿಂದ ಕಾಂತನಾಥನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾಸಕಾಶವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ವಿಷವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಪುನಃ ನವನಗರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಇಪ್ಪಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಬಳಿಕ ಆ ಸೌದಾಮಿನಿಯೇ ಆ ಹುಡುಗಿಯೆಂದು ನಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ತರುವಾಯ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯು (ಪ್ರಪುಲೆಯ) ತಂದೆಯ ಮನೆಯ ಅಸ್ತಿಗೂ ಹಕ್ಕುದಾರಳಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದವು.

ಕಾಂತನಾಥನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ನಾನು, ಸೌದಾಮಿನಿ, ಭಾಸ್ಕರ, ಮಾಧವ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದೆವು. ನಾನು ಆ ಕಾಂತನಾಥನಿಗೂ ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೂ ವಿಷವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟೆನು. ಕಾಂತನಾಥನು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಬಾಡುತ್ತ ಬಂದನು. ಅವನು ಘನವೈದ್ಯರಿಂದಲೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದನಾದರೂ ಒಂದೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾಣವೋ ಎಂಬ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವನೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಅವನಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಆಲೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬಂದನು. ಆ ಮಧ್ಯೆ ಅವನು ನಾಯುವ ಹಾಗಾಗಲು ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಹವಿಂದ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನವನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಮೇಲೆಂದೂ ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಪ್ರೇರಿಸಿದರು.

ಕಾಂತನಾಥನು ಆಗ ನನ್ನನ್ನಾಗಲಿ ಸೌದಾಮಿನಿಯನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂತಯವೂ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾಧವನೇನೋ ನಿತ್ಯವೂ ತಪ್ಪದೆ ಅವನಿಗೆ ವಿಷಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು. ತನ್ನಗತಿ ಹೀಗಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಂತನಾಥನು ತಾನು ವರಿಸಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣು (ಪ್ರಪುತ್ನಿ)ಗೆ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂತನಾಥ, ಮಾಧವ, ಭಾಸ್ಕರ, ಮತ್ತು ಕಾಂತನಾಥನ ಸೇವಕನಾದ ಹನುಮಂತ ಇಷ್ಟು ಜನವೂ ಜಹಜಿನಲ್ಲಿ ನವನಗರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ನಾನೂ ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ಜಹಜಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು. ಚಾಗುಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನಜನನ್ನು ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆವು. ಕಾಂತನಾಥನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಪಚ್ಚಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ಅವನು ಯಾವಾಗ್ನೂ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಲು ಜೋಕೆಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮಾಧವನು ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನಾದ ಮುಷ್ಯಮಂತ್ರಿ. ನವನಗರಿಗೆ ಬಂದನಂತರ.....ನೇ ನಂಬರು ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕಾಂತನಾಥನು ಮಾಧವನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪುತ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿ ಅವಳು ತನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದನು. ಅವಳು ಒಪ್ಪಿದಳು.

ಆಗ ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಕೇವಲ ನಿತ್ಯಕ್ತಿ. ಆ ದಿನ ತಾನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯಲಾರನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಮಾಧವಭಾಸ್ಕರರು ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕಾಂತನಾಥನು ತನ್ನ ಸೇವಕನಾದ ಹನುಮಂತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನೂ ಆ ಪಚ್ಚಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇದು ಅವನು ಸತ್ತಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಅವನು ಅಷ್ಟು ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರ ಸಂಗಡ ಕುದುರೆಯ ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಪುತ್ನಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಘಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ (ಪ್ರಪುತ್ನಿವಿನಾ) ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಕಾಂತನಾಥನು ಗಾಡಿಯಲ್ಲೇ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿದ್ದನು.

ಅದುವರೆಗೂ ನಾನೂ ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಾಂತನಾಥನ ಶವವು

ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಕಾಂತನಾಥನದೇಹವು ಅಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗಿದ್ದಿತು. ನಾಡಿಯು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಹಿತ್ತಲನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಳವಾದ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಕಾಂತನಾಥನ ದೇಹವನ್ನು ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಮುದ್ರದೊಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೆಂದು ಭಾಸ್ಕರನು ನೋಚಿಸಿದನು. ಅರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಎಸೆದುದಾಯಿತು.”

ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತಿಲಮೆಯು ಇತರ ಖೂನಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ—ವಾರಣರಾಲನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಒಪ್ಪಿದುದನ್ನೂ, ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮರುಳುವಾಡಿದ ಬಗೆಯನ್ನೂ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಪಲ್ಲವನನ್ನು ಕೊಂದು ಆ ಶವವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದುದನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಳು.

ವಾರಣನ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅದುವರೆಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದ ಕಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಣಿಸಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ತನ್ನ ತಂಗಿಯು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಅವಳಿಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಜಮಾನ ವಿಠಲಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ನಾಗೇಶನ ವಾಙ್ಮೂಲ, ವನಜಚಂದ್ರನು ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರನಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ರುಜುವಾತುಗಳು, ತಿಲಮೆಯು ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸಾಧನ (ಎವಿಡೆನ್ಸ್) ಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ವಿಠಲನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಪತ್ತೆದಾರನಿಂದ ಸಮಾಚಾರ ಬರಬೇಕಾದುದೊಂದೇ ಬಾಕಿ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ವನಜಚಂದ್ರನೂ ನವನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ವಿಠಲನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವಿಠಲ-ನಟೇಶ, ಈಗೇನುಹೇಳುತ್ತೀಯೆ ? ನಾನು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಸಾಧಿಸಿದುದು ಮೇಲಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ? ನೋಡು, ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕ್ಕೇನೂ ಕೊರತೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ನಟೇಶ-ವಿಠಲ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಹಿಗ್ಗಬೇಡ. ಆ ಹಾಳು ಕೆಟ್ಟಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಇನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಪಶದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಮುಂದಕ್ಕೇನಾಗುವುದೋ ತಿಳಿಯದು. ಹೇಗೂ ನೀನೇನೋ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಸ್ವಂತಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಷ್ಟ.

ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಜವಾನನು ಬಂದು ಒಂದು ಲಕ್ಕೋಟಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟನು. ವಿಠಲನು ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿದನು.—“ಅದಿವಿಠಲನೆ, ವನಜಚಂದ್ರ, ಅವನ ಪ್ರಿಯಳು, ಮಾಧವ, ಭಾಸ್ಕರ, ಸೌದಾಮಿನಿ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಖೂನಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೀನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡು. ಅವರು ವಿಷಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನೀನು ಕೋರಾವ ಸಾಧನ (ಎವಿಡೆನ್ಸ್) ಗಳೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. (ರುಜು) ಸುಶೀಲ.”

ವಿಠಲನು ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುರ್ಚಿಯಿಂದಿದ್ದು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತ—ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕಡಿಯಿಡಬಹುದು. ಈಗ ನಾಟಕದ ಕಡೆಯ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ದುರಾತ್ಮರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ನನ್ನ ಸಲಕರಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಅವರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಟೇಶ-ಹೇಗೆ ?

ವಿಠಲ-ನಾಳೆದ್ದು ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮರಣನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮೈಕುಂಠಸಮಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿಸುವಳು. ಹತ್ತುಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಂತೆ ! ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಪ್ರಪುಲೆಯ ಗೆಳತಿಯಿರಲಿಗೂ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವಳು. ಮಾವನಾದ ನನಗೂ ಪತ್ತೆದಾರನಾದ ನಿನಗೂ ಔತಣ ಬಾರದಿರದು. ಅಲ್ಲಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನೇಕರು ಬರುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೈಕುಂಠ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ಊಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ

ಅಂತಹವರು ಬರುವುದು ಕಡಮೆಯೇ; ಆದರೂ ವಾರಣರಾಲನ ಮನೆಯೆಂದ್ಡ ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸದಿದ್ದವರೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಮೇಲೆ ಪ್ರಪುಲೈಯು ಮಹಾ ಗುಣಾಥೈಯೆಂಬುದು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಇದು ಅವಳೇ ಮಾಡಿಸುವ ನತ್ಯಾರ ವೆಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುವರು.

ನಟೇಶ-ನೀನು ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವೆಯೋ ?

ವಿಠಲ-ಹೌದು. ಅಲ್ಲದೆ ನತ್ತವರು ಬದುಕಿ ಬಂದಿರುವರೆಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದು ಲ್ಲದೆ ಆ ಪಾಪಿಗಳು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಲೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಟೇಶ-ಇದು ನನಗೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ತೋರುವುದು.

ವಿಠಲ-ಆ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಲೋಮಾಂಡವಾಗಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ 'ಜುಂ' ಎನ್ನುವುದು. ಉಂ, ಆಗಲಿ, ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಳ್ಳಿಯಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರು.' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹದಿನಾರುಪರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಲವಲವೆಯಿಂದ ರಾಗ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಒಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ರೈಲೈಸ್ವೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ಜಹಗೀರು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು.

ನೌಕಾಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆತನೂ ಪ್ರಪುಲೈಯೂ ವಿಠಲನೂ ಆ ದಿನ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದ ಆ ಹೊಸಬನಾದ ತರುಣನು ಬಹು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಲ್ಲವನಿಗೂ ಆ ತರುಣನಿಗೂ ಬಲು ಸ್ನೇಹ. ಅಲ್ಲ ಅವರು ಮೊದಲು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿದಾಗ ಕೂಡ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಸಬರಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಯುವಕನು ತನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಪುಲೈಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಆಕೆಯೂ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಜೋರೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ವಿಠಲನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹು ದಿನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಏನು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಗಳೋ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ಮೂವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಕುತೂಹಲ. ಭೋಜನ ವಾದ ನಂತರ ವಿಠಲನು ಅವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಡೆದ ಸಂಗ ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ, ವಾರಣ ಮತ್ತು ತಿಲಮೆಯರ ಆತ್ಮಹತ್ಯವನ್ನು ಕೂಡುವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ-ನಾಳೆ ನೀವೆಲ್ಲ ನವನಗರಿಗೆ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿ ನಟೀಶನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಎಂದಿನಂತೆ ಸೋದರಮಾವ ವಾಗೀಶ ನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಳಿಯುವೆನು. ನಟೀಶನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವನು. ಸಮಯಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನೀವುಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವೆನು.

ಪ್ರಪುಲೆಯು ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಪಾರಣಲಾಲನ ದುರ್ಮರಣ ಕೃತ್ಯದ ಬಹು ದುಃಖಪಟ್ಟಳು. ಆತ್ಮಳು, ಚೀರಿದಳು. ವಿಧಿಯನ್ನು ದೂರಿದಳು. ಪಲ್ಲ ವನಾದರೋ ತನ್ನ ದತ್ತಪುತ್ರಿಯ ಪುರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಜಗದೀಶ್ವರನು ಅಷ್ಟಮುಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವಿಟ್ಟು ಆ ಪಾಪಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಈ ಲೋಕ ದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ದನು. ವಿಠಲನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ತರುಣನು ಶಾಂತನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿ ದ್ದನು. ವಿಠಲನು ಆ ಯುವಕನ ಹೆಸರು ಕುಲಚಂದ್ರನೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಿತ ಪೂರ್ವವೇ ತಾನೆ. ಈಗ ಆ ತರುಣನು ವಿಠಲನ ರಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು- ಅಯ್ಯಾ, ನೀನು ನಮಗೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಋಣವು ತೀರದು.

ವಿಠಲ-ನೀವೇನೂ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಮಾಡಿರುವೆನೆಂಬ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ, ಇವೆರಡೂ ನನಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ತೃಪ್ತಿಯೆಂಬ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವುವು.

ಪ್ರಪುಲೆಯು-ನೀನು ನನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಂದೆ. ವಿಠಲ,

ವಿಠಲ-ಮಗು, ಆಗಲಯಮ್ಮ, ಇದುವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವೆ ನೆಂಬ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಂತಾಗಬೇಕೆನ್ನುವೆಯೋ ?-ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಗುತ್ತ ಅಭಿನಂದಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ-ನಾನು ಮೊದಲು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವಿಠಲನು ಸರ್ರನೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟನು. ಪ್ರಫುಲ್ಲೆಯು ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಕೊಂಡು ಪುನಃ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಳು. ಆ ತರುಣನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಹರ್ಷಮಾರ್ಗಕ್ಕೆಳೆದನು.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೋಸ್ಕರ-ಇಲ್ಲ, ವನಜಮಿತ್ರನು ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮಾಡಿದ ಔತಣವೇ ಇದು. ಇದೇ ಒಳಗಿನ ಆಶಯ. ಸಮಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ದಿನವು ಬಹು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದೇ ಸುದಿವಸ.

ವಿಠಲನು ಕಡುಬಿನ ಕೊತ್ತಿಗೆ ಪಿಡಗಿನಂತೆ ಆಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೋದರ ಮಾವನಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದನು. ಇವನ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರಿಗೆ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಸಂಕಟವುಂಟಾಯಿತು. ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದು, ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದು. ಮಾಧವನೂ ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಬಂದು ವಾಗ್ವಿವಾದವನ್ನು ಕಪಟೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸಂತಯಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಮಾಧವನು ಒಬ್ಬ ಪರಿಚಾರಕನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ವಿಠಲನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು. ಆ ಪರಿಚಾರಕನು ತಮಿಳುದೇಶದವನು.

ಮಾಧವನು ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಏನನ್ನೋ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಬೇರೊಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೊರಟು.

ವಿಠಲನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹು ದಿನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಏನು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳೋ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ಮೂವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಕುತೂಹಲ. ಭೋಜನವಾದ ನಂತರ ವಿಠಲನು ಅವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ, ವಾರಣ ಮತ್ತು ತಿಲಮೆಯರ ಆತ್ಮಹತ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ-ನಾಳೆ ನೀವೆಲ್ಲ ನವನಗರಿಗೆ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿ ನಟೀಶನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಎಂದಿನಂತೆ ಸೋದರಮಾವ ವಾಗೀಶನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಳಿಯುವೆನು. ನಟೀಶನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವನು. ಸಮಯಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನೀವುಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವೆನು.

ಪ್ರಪುಲೈಯು ತನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ವಾರಣಲಾಲನ ದುರ್ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು ದುಃಖಪಟ್ಟಳು. ಅತ್ತಳು, ಚೀರಿದಳು. ವಿಧಿಯನ್ನು ದೂರಿದಳು. ಪಲ್ಲವನಾದರೋ ತನ್ನ ದತ್ತಪುತ್ರಿಯ ಮರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಜಗದೀಶ್ವರನು ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹವಿಟ್ಟು ಆ ಪಾಪಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿದನಲ್ಲದೆ, ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ವಂದಿಸಿದನು. ವಿಠಲನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಆ ತರುಣನು ಶಾಂತನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿಠಲನು ಆ ಯುವಕನ ಹೆಸರು ಕುಲಚಂದ್ರನೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಚಿತ ಪೂರ್ವವೇ ತಾನೆ. ಈಗ ಆ ತರುಣನು ವಿಠಲನ ರಚ್ಚಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು-ಅಯ್ಯಾ, ನೀನು ನಮಗೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸೇವಕರಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಋಣವು ತೀರದು.

ವಿಠಲ-ನೀವೇನೂ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಮಾಡಿರುವೆನೆಂಬ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ, ಇವೆರಡೂ ನನಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ತೃಪ್ತಿಯೆಂಬ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವುವು.

ಪ್ರಪುಲೈ-ನೀನು ನನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಂದೆ. ವಿಠಲ,

ವಿರಲ-ಮಗು, ಆಗಲಯಮ್ಮ, ಇದುವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಸೋದರಮಾವ ನೆಂಬ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಂತಾಗಬೇಕೆನ್ನು ವೆಯೊ ?-ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಗುತ್ತ ಅಭಿನಂದಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ-ನಾನು ಮೊದಲು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ವಿರಲನು ಸರ್ರೆನೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟನು. ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಅಣ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಸಿ ಕೊಂಡು ಪುನಃ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಳು. ಆ ತರುಣನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಹರ್ಷಮಾರ್ಗಕ್ಕೆಳೆದನು.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ.

ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಚಾರುಚಂದ್ರನಿಗೋಸ್ಕರ-ಇಲ್ಲ, ವನಜಮಿತ್ರನು ಲಲಿತ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮಾಡಿದ ಔತಣವೇ ಇದು. ಇದೇ ಒಳಗಿನ ಆಶಯ. ಸಮಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ ದಿನವು ಬಹು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದೇ ಸುದಿವಸ.

ವಿರಲನು ಕಡುಬಿನ ಕೊತ್ತಿಗೆ ಏಡಗಿನಂತೆ ಅಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೋದರ ಮಾವನಾಗಿ ಬಂದಿಳಿದನು. ಇವನ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರಿಗೆ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಸಂಕಟವುಂಟಾಯಿತು. ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದು, ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದು. ಮಾಧವನೂ ಸೌದಾಮಿನಿಯೂ ಬಂದು ವಾಗ್ವಿವಾದವನ್ನು ಕಪಟೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸಂತಯಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಮಾಧವನು ಒಬ್ಬ ಪರಿಚಾರಕನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ವಿರಲನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು. ಆ ಪರಿಚಾರಕನು ತಮಿಳುದೇಶದವನು.

ಮಾಧವನು ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಏನನ್ನೋ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾಗದದ ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಬೇರೊಂದು ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೊರಟು.

ಹೋದನು. ವಿರಲನು ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಇದನ್ನು ಕಂಡನು. ಪರಿಚಾರಕನು ಆ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಒಂದು ಲೋಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಕಲಕು ತಿದ್ದಿದದನ್ನು ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಯಾರಿಗೋ ವಿಷಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ವಿರಲನು ಊಹಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುವರೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಪರಿಚಾರಕನು ಬಂದು— ಸ್ವಾಮಿ, ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ದಣಿದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಂಪಾದ ಈ ಪಾನಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಎಂದನು.

ವಿರಲ—ಎರಾ ತಮಿಳು, ನಿನ್ನ ದುರ್ವಿದ್ಯೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚಮತ್ಕಾರ ನಡೆಯುವುದೆ ?

ಮೇಧಾವಿಯಾದ ಆ ತಮಿಳು ಹುಡುಗನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ವಿರಲನ ಬಳಿ ಯೆಲ್ಲ ಪರಿಚಾರಕನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೆ ಲೋಟ ವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಎತ್ತಿ ಕುಕ್ಕಿ—ಅಯ್ಯೋ! ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ! ಈತನು ವಿರಲಮೂರ್ತಿ !— ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಓಡತೊಡಗಿದನು.

ವಿರಲ—ಎರಾ ! ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವೆ ? ನಿಲ್ಲು. ನೀನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರಬೇಕು.

ತಮಿಳು—ಅಯ್ಯೋ ? ನನ್ನನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆಯೋ !

ವಿರಲ—ಬಾ. ಒಂದುಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ತಮಿಳು—ನಾನು ಆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಗಡ ಒಂದು ನಿಮಿಷದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲೋ ?

ವಿರಲ—ಯಾರೊಡನೆಯೂ ಮಾತಾಡಕೂಡದು.

ತಮಿಳು—ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ.

ವಿರಲನು ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಬಾಗಿಲಿಂದ ಆ ಪಾನಪಾತ್ರೆಯ ಸಮೇತ ಹೋಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರ ವಶದಲ್ಲಿ ಮೈಗಾವಲನ್ನೊಡಿಸಿದನು.

ನಟೇಶನು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಒಹು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದನು. ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳಂತೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ತುಂಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ತಂಡತಂಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ನೌದಾಮಿನಿಯು ಕೆಂಪೂತದಂತೆ ಇಲ್ಲೊಂದಲ್ಲೊಂದು ಅಲ್ಲೊಂದಿಲ್ಲೊಂದು ನಡೆಯುತ್ತಲೂ ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ ಕುಲುಕುತ್ತಲೂ 'ಅತ್ತೆಯಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು, ಅಂಗಡಿಯ ಮೇಲೆ ನೋಟ' ಎಂಬಂತೆ ಪುರುಷರಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನಂಗಡ ಮಾತು ಮಾಧವ್ಯಭಾಸ್ಕರರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಡಗುಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಂದು ಪಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗತಿಯೇನಾಗುವೆಂಬುದನ್ನು ಆ ಮೂವರಲ್ಲಾರೊಬ್ಬರೂ ಮುಂದರಿತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು ಸೇರಿದಾಗ ನಟೇಶನು ವಿರಲನಿಗೊಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು-ಬರದೇಕಾದವರೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ಎವಿಡೆನ್ನಗಳೂ ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟೆಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ-ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ವಿರಲನು ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ತಂದಿದ್ದವನನ್ನು ಕುರಿತು-ಅಯ್ಯಾ, ಪ್ರತಿಬಾಗಿಲಲ್ಲೂ ಬಲವಾದ ಕಾವಲಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಾನು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದೂ, ನಟೇಶನಿಗೆ ತಿಳಿಸು ಎಂದನು.

ವಿರಲನು ಹಿಂದುಗಡೆಯ ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿರಾವಿಗ್ರಹದಂತೆ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ನಿಂತು ನಟೇಶನ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದೂ ಬಂದಿತು. ಹೊರಗೆ ಪ್ರಪುಲೈ ಮುಂತಾದವರು ಅಂಗರಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಬಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ವಿರಲನು ತನ್ನ ಕೃತಕವೇಷಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗಡ್ಡ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಪ್ರಪುಲೈಯನ್ನು ಕೈಸನ್ನೆ ಮಾಡಿ ಕರೆದನು. ಪ್ರಪುಲೈಯೂ ಆ ಜನರೊ ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಆಗ ವಿರಲನು ಅವರೊಡನೆ ಮಧ್ಯದ ಹಾಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಸಿಂಹದಂತೆ ಗಂಭೀರ ಗರ್ಜನೆಯಿಂದ-ಎಲೈ ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರುಗಳಿರಾ, ಈಗ ನೀವು ಮಹಾ

ಸಾಹಸಿಗಳೂ ಕೊಲೆಪಾತಕಿಗಳೂ ಆದ ಕಳ್ಳರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದೀರಿ. ಇಗೋ ನೋಡಿ. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣದ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ನಿಜವಾದ ಪುತ್ರನನ್ನೂ ಆತನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು.

ಹೀಗೆ ಸತ್ತುಹೋದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆಂದೂ ಇರುವವಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕರೆತಂದಿರುವನೆಂದೂ ವಿರಲನು ಅಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಗಾಗಿ ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ತಬ್ಧರಾದರು. ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು ಎಂತಹವರಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಂತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಸೌದಾಮಿನಿಯು ನೋಡಿದಳು. ತನ್ನ ಅಸಲುಮೂರ್ತಿಯಾದ ಸ್ಮ್ರೀವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡಳು. ವನಜವಿತ್ರ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಈ ಮೂವರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಾತರಸ್ವರದಿಂದ-ಅಯ್ಯೋ! ದೇವರೇ! ಕಾಂತನಾಥನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟರು.

ಇವರುಗಳು ಊಹಿಸಿದುದು ದಿಟ. ಕಾಂತನಾಥನು ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪಾಪಿಗಳು ಅವನ ದೇಹವನ್ನು ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿಸೆದಾಗ ಅದು ನದಿಗೆ ಬಿದ್ದು ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿಯ ಯಜಮಾನನಾದ ಪಲ್ಲವನು ತೀರದಿಂದ ತನ್ನ ಜಹಜಿನ ಕಡೆಗೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಇವನನ್ನು ಕಂಡನು. ಆಗ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣನಾಡಿಯು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಪಲ್ಲವನು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ವಿಷಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರತೀಕಾರ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವನಾದುದರಿಂದ ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೇ ಹೀಗಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದ ಬೆರಣಿಯ ಬುಡಿಯಂತಿದ್ದ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೊಂದಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾದುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಹರ್ಷಗೊಂಡನು. ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಮಾತಾಡುವಷ್ಟು ಜೈತನ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಆತನು ತನ್ನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪಲ್ಲವನಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಪಲ್ಲವನು ಆತನು (ಕಾಂತನಾಥನು) ಶ್ರೀಮಂತ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆನಂದಪಟ್ಟನು.

ಕಾಂತಾಥನು ಇನ್ನೂ ಕೇವಲ ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಆತನು ಪಲ್ಲವನಂ ಕುರಿತು ನೀನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ತೆದಾರನಾದ ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯೆಂಬಾತನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ನನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಪುಲೈಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವಂತೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಏರ್ಪಡಿಸು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಪಲ್ಲವನಿಂದ ತಿಳಿದ ರಹಸ್ಯಾಂಶವನ್ನು ವಿರಲನು ಈ ಕೊನೆಯ ದಿನದವರೆಗೆ ನಚೇಶನಿಗೆ ಕೂಡ ತಿಳಿಸದೆ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇವನೇ ಕಾಂತನಾಥನೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯೆ ವಿರಲನು ನೋಡಿದ ತರುಣನೇ ಕಾಂತನಾಥ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ವಿರಲನು ಎಂದೂ ಎಲ್ಲೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪುಲೈಯು ವಿರಲನ ವಶದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತಳಾಗಿರುವಳೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಂತನಾಥನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದುದಿನ ವಿರಲನು ಇಲ್ಲದಾಗ ಆ ಹಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಪುಲೈಗೆ ತಿಳಿಯಿಸಿದ್ದನು. ಪತಿಯು ಸಾಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಪುಲೈಯು ತನ್ನ ಸೌಮಂಗಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಳು. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಿರಲನಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಈ ದಂಪತಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿಯಾದ ವಿರಲಮಹಾಶಯನು ಇದನ್ನೂ ಪತ್ತೆಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ವಿರಲನು ಆ ತರುಣನಿಗೂ ಪ್ರಪುಲೈಗೂ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನ ಹೆಸರು ಕುಲಚಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿರಲನಿಗೆ ಆತನು ಯಾರೆಂಬ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದು ತಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಪ್ರಪುಲೈಯು ಭ್ರಾಂತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಈಗ ಕಾಂತನಾಥನು ವನಜಚಂದ್ರನ ಕೊಲೆಪಾತಕತನವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಎದೆಬಿಟ್ಟು ಹೋದವನಂತೆ ಬಿಟ್ಟಿದನು.

ಪ್ರಪುಲೈ, ಕಾಂತನಾಥ, ವಿರಲ, ಇವರ ಹಿಂದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ ಪಲ್ಲವ, ಹಲಗೂರು ಚಿನ್ನದ ಥೋಡಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರ ವಶದಲ್ಲಿ

ರುವ ನಾಗೇಶ, ಇವರುಗಳನ್ನು ಈ ಪಿತೂರಿಗಾರರೆಲ್ಲ ಕಂಡರೂ ಇಲ್ಲವೋ! ಪಲಾಯನ ಸೂಕ್ತಪಾರಾಯಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಂತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅಚೆಗೆ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವ ಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಲೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ ಅಫೀಸರುಗಳು ಅವರ ಮುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಆಯಸ್ಕಂಕಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಲು ಹೊರಟರು.

ವಿಠಲನು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಎರಡು ಆಯಸ್ಕಂಕಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವನಜನಿಗೆ ತೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅವನು ದೀನಸ್ವರದಿಂದ-ಇದೇನು ಈ ಕೆಲಸ ? ಎಂದನು.

ವಿಠಲ-ಏನೆನ್ನುತ್ತೀಯೋ ? ನೀನು ಚಾರುಚಂದ್ರನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿಸಿ ದುಡಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದೇನೆ-ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೊಡಿಸಿ ದುದಲ್ಲದೆ ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರಿಗೂ ಅದೇ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವದಿಂದ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸುತ್ತ-ನೀವುಗಳು ಕೊಲೆಗಲಿಸಗಳಿಗೆ ಒಳಸಂಚಾರದಿಂದಲೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಾಂತನಾಥನ ಸೇವಕನಾದ ಜನುಮಂತ ನನ್ನು ಕೊಂದುದರಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದೇನೆ. ಈ ಹತ್ಯಾಕ್ರತ್ಯವು ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸಿದ್ಧ-ಎಂದನು.

ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಅಭೀತಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಧೈರ್ಯದಲ್ಲ ಪುರುಷರಿ ಗಿಂತ ಅವಳೇ ಮೇಲು. ವಿಠಲನು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳು ಕೇವಲ ವಿಲಕ್ಷಿತಳಾಗಿದ್ದರೂ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಿಠಲನು ಸುಮ್ಮನಾದ ಮೇಲೆ ಸೌದಾಮಿನಿಯು ಜನಮಂಟಲೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ-ನಾನು ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಈಗ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ದೇನೆ-ಎಂದಳು.

ಈಗ ಆ ಬಂದಿಗಳನ್ನೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ತರು ವಾಯು ವಿಠಲನು ನಟೀತನನ್ನು ಕುರಿತು-ಅಯ್ಯ, ಎಲ್ಲ ? ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಇಟ್ಟು ತೋರಿಸು ಎಂದನು.

ನಟೀಶನು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಂದಿಟ್ಟು ಬೀಗ ತೆಗೆದು ಮರದ ಸಂದೂಕದಿಂದ ಹೊರದೆಗೆದನು.

ವಿಠಲ-ಈಗ ಚಾರುಚಂದ್ರನ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರ ನಾದ ಕಾಂತನಾಥನು ಮಹಾ ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವನು. ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ರಹಸ್ಯವಿರುವುದೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತೀತಿಯುಂಟು. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. -ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿಠಲನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಥೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತನಗೂ ನಟೀಶನಿಗೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಾಗ್ವಾದವನ್ನೂ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯಲೆಳಿಸಿದಾಗ ಕಂಡ ಅದ್ಭುತವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದನು.

ಕಾಂತನಾಥನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಪ್ರಪುಲ್ಲೆಯು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಬೆನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಳು. ತೆರೆ ದುದಾಯಿತು. ಆ ಸಂದೂಕದ ನಾನಾ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಗೆಯು ಹೊರ ಡಹತ್ತಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಿತ್ತವಾಗಿ ಬಂದು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ನೋಡಿದರು. ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಈ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಬಿಂದುವು. “ ಈಗ ರಹಸ್ಯವು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು,”

ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಹೊಗೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಡೆದು ಸಾವಿರಾರು ಚೂರಾಗಿ ನಿಡಿದು ಸುತ್ತಲೂ ಚದುರಿತು. ಒಳಗೆ ಒಂದು ಉಕ್ಕಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿದ್ದಿತು. ಕಾಂತನಾಥನು ಅದನ್ನೂ ತೆರೆದನು. ಒಳಗೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕೈಬರಹವುಳ್ಳ ಒಂದು ಸನ್ನದೂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ರತ್ನಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಆ ಸನ್ನದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಲು “ ಸತ್ಯವೇ ನಿತ್ಯ. ಅನ್ಯಾಯವೇ ಅಪಾಯ ” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಿತು.

ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಚೂರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆರಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕನ್ನಡಕಗಳ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲು ಅದು ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾದ ಪಚ್ಚಿಯ ರತ್ನವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕಾಂತನಾಥನು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಒಳಗಿದ್ದ ಆ ದಿವ್ಯರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಮೂರನ್ನು ಪಲ್ಲವ, ವಿಠಲ ಮತ್ತು ನಟೇಶ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಪ್ರಪುಲೈಯ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಕೆಯು ಅದನ್ನು ಪ್ರಣಾಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು. ಬಂದಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲಾದ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೃಹಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ವಾರಣನ ಮತ್ತು ತಿಲಮೆಯ ದೇಹಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಉತ್ತರಕ್ರಿಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ವಿಠಲನು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆಸಿದನು. ನವನಗರಿಯ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ಮಾಧವ ಭಾಸ್ಕರರು ಕಾಂತನಾಥನ ಸೇವಕನಾದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕೊಂದವರೆಂದು ದೃಢಪಟ್ಟುದರಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮರಣದಂಡನೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸೌದಾಮಿನಿಗೂ ನಾಗೇಶನಿಗೂ ಆಮರಣಾಂತವಾದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ವನಜಚಂದ್ರನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೊಯ್ದರು. ಆ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಪಿತೃವಧೆಗೈದವರಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಹಾಕಾರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟರು. ಅವನಿಗೂ ಶೂಲಶಾಂತಿಯಾಯಿತು.

ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಪಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲ ಸುಂದರನು ಪರಾರಿಯಾದನು. ನಳಿನಿಯು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿದ್ದಳು. ಉಳಿದವರು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದರು. ಕಾಂತನಾಥನೂ ಪ್ರಪುಲೈಯೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಂದೆಯ ಮತ್ತು ಸಹೋದರನ ಮರಣ ದುಃಖ ಶಾಂತಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ತೀರ್ಥ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೆಳಸಿ ಕಾಶಿ, ಪ್ರಯಾಗ, ಗಯೆ, ಮಥುರಾ, ಗೋಕುಲ, ಬೃಂದಾವನ, ಬದರೀನಾರಾಯಣ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಗೋಕರ್ಣ, ಜಗನ್ನಾಥ, ನಾಸಿಕ, ಕಂಚಿ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಅನಂತಶಯನ ಮುಂತಾದ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದ ಮಹಾಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸಬೇಕಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಸಿ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಕಾಂತನಾಥನು ತಾಯನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆದೊಯ್ದು ಈ ಪುಣ್ಯಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು.

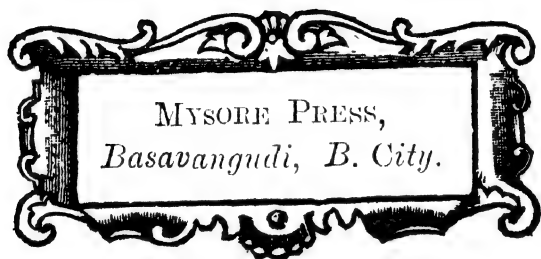
ಕಾಂತನಾಥನಿಗೆ ಲಲಿತಪಟ್ಟಣಕ್ಕಿಂತ ನವನಗರಿಯೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತೋರಿದುದರಿಂದ ಆತನು ತನ್ನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಸಮಸ್ತ ಅಸ್ತಿಯ ಅಡಳಿತವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕಡೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ತಾನು ನವನಗರಿಯಲ್ಲೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಲೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಗೂ ಹೋಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೂ ಇದ್ದನು.

ಪಲ್ಲವನು ತನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಹಜನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಪ್ತರಾದ ಕೆಲವು ಬಂಧುವರ್ಗದವರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಾನು ಸಮುದ್ರಯಾನಮಾಡದೆ ವಿರಲಮೂರ್ತಿಯ ಜಹಗೀರಿಯ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಸುಖವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ನಟೇಶನೂ ವಿರಲನೂ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ತೇದಾರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಅಲ್ಪಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ವಿರಲನು ತನ್ನ ಸಾಹಸಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಜಂಭ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ತಾವಾಗಿ ತಾವು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಬಂದರೆ ಕಾಂತನಾಥನ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮತ್ತು ಪಚ್ಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ವಿನೋದಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸಮಾಪ್ತಿ

MYSORE PRESS,
Basavangudi, B. City.

